

Do „Tygodnika” trafiła anonimowa wiadomość

Radny kierował **po użyciu alkoholu**

Od radnego, który przyznał się do winy, słyszymy słowa „przepraszam” i „żałuję”. Podczas drugiego badania, które przeprowadziła policja, alkomat pokazał... 0,21 promila – to minimalne przekroczenie normy. W Polsce dopuszczalna zawartość alkoholu osoby kierującej wynosi 0,20. Radny w rozmowie z „Tygodnikiem Tucholskim” podkreśla, że policjanci nie wykonali trzeciego badania. Sprawa będzie wyjaśniana w sądzie. Str. 5

Reklama

EXPRESS OPTYK

Tuchola, ul. Pocztowa 4
tel. 501 713 717

Dla klientów

**BADANIE
WZROKU
GRATIS!**

www.express-optyk.pl

DZIŚ W NUMERZE DODATEK **DOM i OGRÓD**

100% POLSKIEGO KAPITAŁU
Tygodnik
Tucholski

nr 13 (1412) 28 marca 2019

ISSN 1234-6314

cena 3,30 zł (w tym 5% VAT)

16 stron!

Konkretne ustalenia „Tygodnika”. Sprawdzamy wszystkie gminy

Większość szkół w powiecie za strajkiem!

Fot. Elżbieta Doniecka

Nauczyciele i inni pracownicy szkół deklarowali w referendum, czy chcą wziąć udział w strajku. Przedstawiciele Związku Nauczycielstwa Polskiego nie podają, które szkoły w powiecie są na „tak”, jednak już teraz deklarują, że jest to zdecydowana większość. – Słyszymy z mediów, że jesteśmy leniami, pracujemy po 18 godzin tygodniowo i mamy wygórowane oczekiwania. To boli. Bardzo. Odkąd pracuję, nie było jeszcze tak napiętej sytuacji, takiej nagonki – mówi Anna Filipiska, nauczycielka z 36-letnim stażem pracy. Str. 4-5

Kolejne dachowanie na napoleonce Str. 3

Czy trafią do miejsc, na które skarżą się tucholanie?

**Jest pierwszy miernik jakości powietrza.
Co dalej?** Str. 9

Wystarczył rok i przedszkole gotowe! Str. 10

Gmina szuka chętnych

Poprowadź... ośrodek zdrowia Str. 11

Reklama

P.H.U.P. OLPAS oferuje **ZAWSZE NAJTAŃSZE
PALIWA W TUCHOLI** Zapraszamy do zakupów

OLEJE • PALIWA • SMARY

Tuchola, ul. Budowlana 2
olpas@poczta.onet.pl

tel. 52 334 39 95, 52 559 04 03
tel./fax 52 344 27 66, tel. 52 336 55 76

indeks 367915

Niedziela bez handlu – tak czy nie?

Pytanie wciąż jest na czasie zwłaszcza, że przedstawiciele różnych środowisk regularnie komentują zalety i wady tego rozwiązania, a przepis zmienia się z roku na roku. W przyszłym ma objąć, z wyjątkiem kilku, wszystkie niedziele. O to, czy wprowadzone rozwiązanie jest korzystne, postanowiły spytać tucholan uczennice, które tydzień temu, podczas dnia przedsiębiorczości spróbowały swoich sił jako reporterki „Tygodnika Tucholskiego”, a ich zadaniem było wykonanie ulicznej sondy. Dzień przedsiębiorczości polega na tym, że młodzi ludzie zamiast na lekcje udają się do wybranych instytucji lub zakładów pracy, by przybliżyć sobie tajniki zawodu, który ich interesuje. Uczennice Liceum Ogólnokształcącego w Tucholi redakcję „Tygodnika” wybrały nieprzypadkowo, bo już teraz uczęszczają w szkole na kółko dziennikarskie. Jak udała im się sonda? Sprawdź, co napotkani tucholanie mówili o niedzieli wolnej od handlu. Odpowiedzi są różnorodne, a wiele z nich interesujących. (pp)

– Uważam, że jest to dobre. Ludzie mają dzień wolnego, a zakupy można zrobić w sobotę. *Mirosława*

– Moim zdaniem, lepiej, żeby sklepy były otwarte w niedzielę. *Gertruda*

– Pó ł na pó ł. Z jednej strony wolałabym, aby nie by ła handlowa – rodzina powinna odpoczywać razem, jednak z drugiej strony inni mogliby zrobić zakupy. *Teresa*

– Jestem na nie. Jestem emerytką i lubię robić zakupy w niedzielę. Uważam, że trzy niedziele zamknięte to za dużo. Jeżeli ktoś pracuje w tygodniu, to dopiero w niedzielę ma okazję do zakupów. *Krystyna*

Kaja Heyser, Weronika Mindykowska, Wiktoria Olszewska, Paulina Kozłowska przeprowadziły sondę uliczną dla „Tygodnika”, pytając tucholan, co sądzą o niedzielach bez handlu. W naszej redakcji spędziły dzień przedsiębiorczości. Fot. (pp)

– Moim zdaniem niedziele powinny być przeznaczone dla rodziny, a nie na pracę. Mamy mają spędzać czas ze swoimi pociechami, a nie chodzić do marketów. *Teresa*

– Jestem katolikiem, więc według mnie niedziela powinna być wolna. Oczywiście są tego plusy i minusy, ale jednak jestem na tak. *Kazimierz*

– Jako osoba już niepracująca, uważam, że w niedziele sklepy powinny być czynne, ponieważ jest to bardzo dobra okazja do wspólnego wyjazdu z rodziną do galerii czy marketu. Można wyjść i zrobić coś ciekawego. Nie przeszkadza mi to, lecz są osoby, które mają potrzebę coś kupić. *Romuald*

– Postawmy się na miejscu tych, którzy pracują. Też chcieliby odpocząć. *Paulina*

– Jestem za! Niech ludzie odpoczywają. Powinien być całkowity zakaz pracy w niedziele oprócz szpitali i potrzebnych instytucji. Trudno jest podzielić czas na pracę i rodzinę przy jednej wolnej niedzielę. *Elżbieta*

– Jestem za tym, żeby niedziele były wolne. Niech ludzie odpoczywają i spędzają czas z rodziną. *Dorota*

– Wolałbym, aby ludzie mieli wolne i mogli zająć się sobą. *Andrzej*

– Niedziela jest moim ulubionym dniem na zakupy, więc jestem przeciw niedzielom bez handlu. Z drugiej strony dla osób pracujących w sklepach przydałoby się wolne. *Alicja*

– Na co dzień mieszkam w Niemczech, mamy tam niedziele bez handlu i nie jest to problemem, ludziom to odpowiada. *Beata*

– Jak dla mnie powinno to zależać od sklepu, a nie państwa. Jestem przeciw. *Jakub*

– Raczej przeciw, moja córka pracuje i wolałabym z nią spędzić ten czas. *Barbara*

– Jestem przeciwna zamykaniu sklepów w niedziele. Państwo na tym traci (budżet). Niedzielny wyjazd na zakupy jest dobrą odskocznią od życia codziennego. *Maria*

Sondę przeprowadziły i spisały: Wiktoria Olszewska, Paulina Kozłowska, Kaja Heyser, Weronika Mindykowska

Reklama

Szanowny Czytelniku

jeśli chcesz być członkiem zespołu naszego Tygodnika,
jeśli nudzisz się w środę wieczór i czwartkowy poranek,
jeśli masz prawo jazdy kat. B oraz samochód osobowy,
jeśli masz ochotę popracować na umowę zlecenie,

to zapraszamy Ciebie do podjęcia pracy na stanowisku kolportera „Tygodnika”.

Podania z krótkim opisem drogi zawodowej można składać w sekretariacie „Tygodnika Tucholskiego” do 12 kwietnia 2019 roku. Rozpoczęcie pracy – początek maja.

To jedyna praca, gdzie nikt nie zapyta Ciebie o wiek:
możesz być studentem, emerytem, rencistą. Liczy się tylko chęć do pracy.

Pamiętaj, że składając podanie zgadzasz się na przetwarzanie Twoich danych osobowych na potrzeby niniejszej rekrutacji. Twoje dane zostaną usunięte z końcem 2019 roku. W tym czasie masz prawo wglądu do swoich danych, do ich zmiany oraz do ich usunięcia. Informujemy również, że Twoje dane nie będą nikomu udostępniane ani nie będą przetwarzane w innym celu, niż powyższa rekrutacja.

kronika policyjna

• W niedzielę 24.03 na trasie Tuchola – Legbąd pod przejeżdżającą skodę nagle wtargnęła sarna. Straty poniósł 35-letni kierowca spoza naszego powiatu.

G.

kronika strażacka

• We wtorek 19.03 w Tucholi na ul. Bydgoskiej zapaleniu uległ ford mondeo. Pożar pojawił się w komorze silnika. Najprawdopodobniej doszło do zwarcia w instalacji elektrycznej. Dwie podróżujące pojazdem osoby same go opuściły. Ogień zdołano opanować jeszcze przed przybyciem straży.

• W sobotę 23.03 wezwano strażaków na plac Wolności, gdzie pomocy potrzebował mężczyzna siedzący na schodach jednego ze sklepów. Miał drgawki. Strażacy otoczyli go opieką do czasu przyjazdu służb medycznych.

• W niedzielę 24.03 w Lubiewie na ul. Hallera pompowano wodę z budynku.

• We wtorek 26.03 w Cekcynie na ul. Wczasowej zapaliła się komora silnika śmieciarki.

• Tego samego dnia doszło do pożaru w kotłowni przy ul. Wiejskiej w Tucholi. Zapaleniu uległ opał składowany zbyt blisko kotła c.o.

G.

Znowu napoleonka:

Dachowanie przed Gołąbkim

Do kolejnego niebezpiecznego zdarzenia doszło na drodze powiatowej łączącej Tucholę m.in. ze Śliwiczami czy Tleniem. Tym razem dachował samochód osobowy.

Jak podaje Bartosz Wiese, oficer prasowy KPP w Tucholi, srebrnego peugeota prowadziła 33-letnia mieszkanka gminy Śliwice.

– Kierująca nie dostosowała prędkości do warunków ruchu. Straciła panowanie nad autem i dachowała. Kobieta była trzeźwa, podróżowała sama. Została pouczona – informuje policjant.

Do dachowania doszło w piątek, 22 marca, tuż przed godziną 8.00. Zdarzenie miało miejsce na długim, prostym odcinku drogi:

Samochód wylądował w rowie po prawej stronie jezdni w kierunku Tlenia.

za mostem na Brdzie, około 1-2 kilometry przed Gołąbkim. Samochód leżał w rowie po prawej stronie jezdni, w kierunku Tlenia. Z nieoficjalnych informacji wynika, że osoba kierująca autem została przewieziona do szpitala, nie miała jednak poważnych obrażeń.

Tekst i fot.
Kamil Tajl

Policja podaje, że kierująca kobieta „nie dostosowała prędkości do warunków ruchu”.

Zatrzymany w Tucholi prowadził po „trawce”

Po przeprowadzonych przez policjantów badaniach okazało się, że kierowca był pod wpływem marihuany. W samochodzie znaleziono również niewielką ilość suszu roślinnego.

W czwartek, 21 marca, policjanci zatrzymali w Tucholi kierowcę volkswagena. Powodem kontroli drogowej był brak włączonych

światel. Jak informuje Bartosz Wiese, rzecznik KPP w Tucholi, mężczyzna w trakcie legitymowania zachowywał się jednak

nad wyraz nerwowo i nienaturalnie.

– Wykazywał symptomy, które świadczyły, że mógłby być pod wpływem narkotyków – komentuje policjant.

Munduirowi przeszukali pojazd i znaleźli niewielką ilość suszu roślinnego. Następnie przeprowadzili test na zawartość środków odurzających w organizmie kie-

rowcy oraz sprawdzili znaleziony susz. Wyniki obu testów były pozytywne – potwierdziły obecność marihuany. Funkcjonariusze zatrzymali mieszkańca powiatu chojnickiego, 24-letniego mężczyznę, który posiada prawo jazdy. Od kierowcy została pobrana krew do badań i przedstawiono mu zarzut. Sprawa trafiła do sądu.

(kt)

Reklama

Najszybsza gotówka

Kredyt na dowód

EK Eurocentrum Kredytowe

ul. Piastowska 25, Tuchola
tel. 52 336 13 39

Reklama

AUTO REJESTRACJE

AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW

TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Reklama

AGROMEX

www.agromex.com.pl

Zadbaj o OGRÓD

w naszej ofercie:

- NARZĘDZIA OGRODOWE
- AKCESORIA DO KOSIAREK
- WĘŻE I ZŁĄCZKI
- TACZKI
- WIELE INNYCH

AGROMEX

UL. KOLEJOWA 19
89-500 TUCHOLA
TEL. 52 334 36 68

ZAPRASZAMY
OD PONIEDZIAŁKU
DO PIĄTKU 8.00 - 17.00,
W SOBOTĘ 8.00 - 14.00

URSUS

WARYNSKI
Origin

Złoty partner

Konkretne ustalenia „Tygodnika”. Sprawdzamy wszystkie gminy

Większość szkół w powiecie za strajkiem!

Nauczyciele i inni pracownicy szkół deklarowali w referendum, czy chcą wziąć udział w strajku. Przedstawiciele Związku Nauczycielstwa Polskiego nie podają, które szkoły w powiecie są na „tak”, jednak już teraz deklarują, że jest to zdecydowana większość. – Słyszemy z mediów, że jesteśmy leniami, pracujemy po 18 godzin tygodniowo i mamy wygórowane oczekiwania. To boli. Bardzo. Odkąd pracuję, nie było jeszcze tak napiętej sytuacji, takiej nagonki – mówi Anna Filipowska, nauczycielka z 36-letnim stażem pracy.

W marcu dla „Tygodnika Tucholskiego” wypowiadali się przedstawiciele Związku Nauczycielstwa Polskiego i Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”. Postulowali o podwyżki dla nauczycieli oraz innych pracowników szkół. O poprawę finansowania oświaty do rządu apelował też samorząd powiatowy oraz dyrektorzy placówek. ZNP w całej Polsce zorganizowało referenda strajkowe, w których nauczyciele i pracownicy szkół odpowiadali na pytanie, czy zamierzają przyłączyć się do strajku, począwszy od 8 kwietnia. Referendum zakończyło się 25 marca. Tego dnia odby-

ło się posiedzenie Prezydium Rady Dialogu Społecznego dotyczące sytuacji w oświacie. Kolejne spotkanie zapowiedziano na najbliższy poniedziałek, 1 kwietnia. Do tego czasu Forum Związków Zawodowych oraz ZNP mieli wypracować jedno stanowisko. Ich przedstawiciele już we wtorek przesłali wicepremier **Beacie Szydło** i **Annie Zalewskiej**, minister edukacji narodowej wspólne żądania placowe.

■ Pusty portfel nauczyciela

Pensja nauczycieli jest zależna od wielu czynników, m.in. tytułu naukowego oraz stopnia awansu zawodowego. Od stycznia zgodnie

z propozycją ministerstwa minimalna stawka nauczyciela z tytułem magistra rozpoczynającego swoją zawodową drogę ma wynieść 2538 zł brutto. Nauczyciel kontraktowy zarobi 2611 zł, mianowany 2965 zł, a dyplomowany 3483 zł brutto. Związkowcy nie zgadzają się na niewielkie podwyżki. Po ostatnim artykule „Tygodnika” w internecie rozgorzała dyskusja zwolenników i przeciwników postulatów. Niektórzy internauci wskazywali, że strajk odbije się na dzieciach, a także zarzuty „interesowności” pedagogów. „Nie ma przyzwolenia społecznego na praktyki wykorzystania dzieci jako karty przetargowej

tylko dlatego, że prezes ZNP chce wymusić wyższe podwyżki” – pisała jedna z osób. Padły jednak także słowa wspierające inicjatywę ZNP, jak i relacje samych nauczycieli opisujących realia swojej pracy. „Jestem stażystą. Dostałam 40 zł podwyżki. Nie dostałam tego tysiąca, o którym tak szumnie się pisze. Wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego to około 2500 tys. Zatem za jakieś minimum 15 lat może się załapieć” – pisze jedna z nich. „Jestem nauczycielem dyplomowanym z ponad dwudziestoletnim stażem pracy. Pracuję faktycznie 18 godzin przy tablicy, ale przynajmniej drugie tyle spędzam na przygotowaniu się do pracy, sprawdzaniu prac itp. Muszę się również cały czas dokształcać i to za własne pieniądze (cena kursu kwalifikacyjnego to około 3000 zł). Moja miesięczna pensja wynosi 2700 zł. Czy naprawdę po tylu latach pracy nie zasługuję na godne wynagrodzenie?” – pyta kolejna nauczycielka. Głosów w dyskusji było znacznie więcej.

■ „Odkąd pracuję, nie było jeszcze tak napiętej sytuacji, takiej nagonki”

O zdanie na temat planowanego strajku oraz sytuacji w kraju zapytaliśmy **Annę Filipowską**, nauczycielkę muzyki i rytmiki w Szkole Podstawowej w Cekcynie oraz zajęć artystycznych w gimnazjum. Uczy dzieci od 36 lat. 2 lata temu Polskie Stowarzyszenie Edukacji i Animacji Muzycznej przyznało jej i jej mężowi **Adamowi** tytuł „Nauczycieli Muzyki Roku 2016”. W tym samym roku otrzymali nagrodę od marszałka województwa. Jak sama przyznaje, takie wyróżnienia dodają skrzydeł. Podcinają je jednak ostatnie wydarzenia.

– Słyszemy z mediów, że jesteśmy leniami, pracujemy po 18 godzin tygodniowo i mamy wygórowane oczekiwania – mówi Anna Filipowska. – To boli. Bardzo. Odkąd pracuję, nie było jeszcze tak napiętej sytuacji, takiej nagonki.

Jak mówi nauczycielka, od nauczycieli oczekuje się coraz więcej. Sprzeciwia się stwierdzeniu, że praca ogranicza się do 18 godzin w tygodniu, bo obowiązków jest dużo więcej. Uważa, że reforma edukacji i zlikwidowanie gimnazjów wprowadziło w szkołach chaos. Zmienia się też społeczeństwo.

– Kiedyś szanowało się nauczycieli. Rodzice nie wchodzili w ich kompetencje, mówili tym samym głosem dla dobra dziecka – mówi Anna Filipowska.

Brak szacunku wobec pedagogów to jedno. Anna Filipowska podkreśla, że coraz trudniej zachęcić dzieci do nauki.

– Życie jest coraz droższe, a nasze stawki pozostają bez zmian. Uczniowie patrzą na nas. Widzą, że nie mamy dobrych samochodów czy wielkich domów. I mówią wprost: po co my mamy się uczyć? – zaznacza nauczycielka.

Kolejnym problemem jest brak młodej kadry. Niewiele osób

wybiera tę ścieżkę zawodową ze względu na zbyt niskie płace.

– Po reformie wielu nauczycieli jeździ od szkoły do szkoły, by „uzbierać” etat, czyli 18 godzin przy tablicy. To wypala. Opiekujemy się dziećmi na wycieczkach, mamy rady pedagogiczne, wywiadówki. To wszystko robimy za darmo. A niektórzy ludzie mają nas za leni – mówi Anna Filipowska.

Nauczycielka z 36-letnim stażem pracy dostrzega problem nie tylko w niskich placach.

– Programy nauczania są przeciążone, jest zbyt dużo przedmiotów ścisłych, a te „łżejsze” zostały usunięte. Muzyka zniknęła w klasy VIII, a technika już od klasy VII. (...) Likwidacja gimnazjów sprawiła ogromny chaos w szkołach i duży nakład pracy wśród uczniów. Trzy lata muszą zrealizować w dwa, więc uczą się do późna, są przemęczeni – mówi nauczycielka. – Zlikwidowano gimnazja w trakcie realizowania podstawy programowej. Narażono dzieci na stres i strach. Pytały nas: „Co dalej?” – mówi Anna Filipowska. Dodaje, że już wtedy nauczyciele próbowali powiedzieć głośne „nie”, jednak reforma doszła do skutku.

– Nie pomyślano o tym, co stanie się we wrześniu, kiedy rok szkolny zacznie klasy absolwenci III gimnazjum i klasy VIII szkoły podstawowej. Szkoły będą przeładowane – podkreśla.

Nasza rozmówczyni dodaje, że pedagodzy stawiają dobro uczniów na pierwszym miejscu.

– Uśmiech, dobre słowo i optymistyczna postawa to jest to, co możemy dać dzieciom. Nie jest to łatwe w obecnej sytuacji. Nie czujemy, że jesteśmy potrzebni, nie docenia się naszej pracy, oddania, poświęcenia i serca – podsumowuje Anna Filipowska.

■ Większość szkół w powiecie za strajkiem

Nie przewidziano terminu zakończenia strajku. Jeśli się odbędzie, potrwa do odwołania. Ma polegać na tym, że obecni w placówce (np. szkole czy przedszkolu) pracownicy nie będą wykonywać swoich obowiązków. Akcja ma się rozpocząć 8 kwietnia, dwa dni przed rozpoczęciem egzaminów gimnazjalnych, tydzień przed egzaminem ósmoklasisty. Związkowcy nie ukrywają, że istnieje zagrożenie, iż te ważne sprawdziany się nie odbędą. Jak wynika z rozmów „Tygodnika” z przedstawicielami ZNP w powiecie tucholskim, większość szkół, w których przeprowadzono referendum, opowiedziało się za strajkiem. Pod uwagę brano dwie kwestie: ponad połowa pracowników musiała głosować, by decyzja była ważna. Spośród tej grupy co najmniej 50% musiała opowiedzieć się „za”, by w danej placówce była możliwość organizacji strajku.

– Przeprowadziliśmy referendum w 20 jednostkach – mówi **Edmund Rząska**, prezes zarządu tucholskiego oddziału ZNP.

Reklama

SUPER OFERTA

WYBRANE MEBLE 15% TANIEJ

PROMOCJA OD 22.03 DO 16.04.2019 R.

Styl

MEBLE

Salon meblowy

FORTE

TUCHOLA, RUDZKI MOST

UL. GEN. HALLERA 2

Mówi o placówkach z trzech gmin: Tuchola, Śliwice i Cekcyn. – 18 z nich opowiedziało się za strajkiem, dwie przeciwko. Frekwencja była bardzo dobra. Najniższa wynosiła 55%. Był to tylko jeden przypadek, bo w pozostałych placówkach przekroczyła 80%.

Edmund Rząska mówi, że w szkołach, które zadeklarowały dołączenie do strajku, poparcie wyniosło od 74 do 100%. Tucholski przedstawiciel ZNP podkreśla, że głosowanie było etapem sporu zbiorowego. Nie jest przesądzone, że strajk się odbędzie.

– Wiele zależy od poniedziałkowych rozmów – podkreśla Edmund Rząska. – Mimo to przygotowujemy się do strajku.

Przedstawiciel ZNP nie podaje, które dokładnie placówki oświatowe zadeklarowały przystąpienie do strajku. Wiadomo, że są to wszystkie szkoły oraz przedszkole z gminy Cekcyn. „Za” opowiedziały się też dwie placówki z terenu gminy Śliwice. Pozostałe to placówki z gminy Tuchola, w tym m.in. poradnia psychologiczno-pedagogiczna. **Andrzej Kaszyński**, prezes oddziału ZNP w Kęsowie informuje, że w Szkole Podstawowej w Kęsowie oraz filii w Drożdżenicach spośród 43 pracowników w referendum udział wzięło 37. Spośród nich 31 osób – czyli ponad 83% – opowiedziało się za uczestnictwem w strajku. Jak wyjaśnia Andrzej Kaszyński, w szkole w Żalnie nie ma członków związku zawodowego. Co prawda placówka zgłosiła chęć przeprowadzenia referendum, ale stało się to już po terminie. Jak informuje **Ewa Chelmonska**, prezes oddziału ZNP w Gostycynie, spośród 3 placówek, w których przeprowadzono referendum, dwie zadeklarowały chęć dołączenia do strajku (w jednej z nich głosowało 92% pracowników i wszyscy oddali głos „za”, a w kolejnej w referendum udział wzięło 76% pracowników, a spośród nich

Wszystkie szkoły z gminy Cekcyn zadeklarowały przystąpienie do strajku. Na zdjęciu cekcyńska placówka

72% poparło inicjatywę). W trzeciej za strajkiem zagłosowało 47% osób, które wzięły udział w referendum. **Teresa Warczak**, prezes oddziału ZNP w Lubiewie mówi, że „za” w referendum opowiedziały się dwie szkoły podstawowe i przedszkole. W pierwszej szkole w głosowaniu wzięło udział 90% pracowników, a spośród nich 88,9% było za dołączeniem do akcji. W drugiej ze szkół głos oddało 44 pracowników (na 49 zatrudnionych). „Za” zagłosowało 77,28%. Z kolei w przedszkolu w referendum wzięło udział 86,7% pracowników. Wszyscy opowiedzieli się za dołączeniem do akcji.

■ Apeluje o „ludzką solidarność”

Do redakcji „Tygodnika” dotarło świadczenie **Dariusza Sicińskiego**, przewodniczącego Zarządu Oddziału NSZZ Solidarność w Tucholi. Zaznacza w nim, że spór zbiorowy prowadzony przez Międzyzakładową Komisję Pracowników Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w Tucholi ma na celu przywrócenie godności i etosu polskiej edukacji. Podkreśla, że niektórzy chcą wykorzystać spór do celów politycznych i „pokazać jako wymierzony przeciwko uczniom i rodzicom”, podczas gdy „to tak naprawdę ostatni moment na uratowanie polskiej szkoły”.

– Przez ostatnie dziesięciolecia blisko milion pracowników placówek oświatowych, marginalizo-

wanych było przez kolejne ekipy rządowe, widzące brak spójności i jedności wśród nauczycieli. Środowisko, które nie potrafiło się przez te wszystkie lata zjednoczyć, wreszcie ma szansę wspólnie podjąć walkę o szkołę nowoczesną, w której pracują godnie wynagradzani pracownicy – pisze Dariusz Siciński.

Przedstawiciel „Solidarności” zaznacza, że wypowiedzi na temat nieustających wakacji nauczycieli, wysokich pensji czy 18 godzinach pracy tygodniowo „świadczą tylko o braku podstawowej wiedzy dotyczącej pracy nauczyciela i funkcjonowania szkoły”. Odnosi się też do niskich wynagrodzeń nauczycieli i pracowników szkół.

– Chociażby w Tucholi, blisko połowie zatrudnionych, niejednokrotnie z kilkunasto- lub kilkudziesięcioletnim stażem pracowników, na konto wpływa około 1650 złotych za miesiąc pracy. Byłoby jeszcze mniej, gdyby nie upór i konsekwencja NSZZ „Solidarność”, która w Radzie Dialogu Społecznego wywalczyła podniesienie minimalnego wynagrodzenia na 2019 rok 2250 zł.(...) Po trzydziestu latach całe środowisko jest zdesperowane, i na tyle w poszczególnych placówkach zjednoczone, że strajk, jeśli rząd nie uzna związkowych żądań, wydaje się być sprawą przesądzoną”. Dariusz Siciński apeluje o wsparcie inicjatywy nauczycieli i „ludzką solidarność” do „wszystkich, którym na sercu leży dobro edukacji w Polsce”.

Tekst i fot. Elżbieta Doniecka

Do „Tygodnika” trafiła anonimowa wiadomość

Radny kierował po użyciu alkoholu

Od radnego, który przyznał się do winy, słyszymy słowa „przepraszam” i „żałuję”. Podczas drugiego badania, które przeprowadziła policja, alkomat pokazał... 0,21 promila – to minimalne przekroczenie normy. W Polsce dopuszczalna zawartość alkoholu u osoby kierującej wynosi 0,20. Radny w rozmowie z „Tygodnikiem Tucholskim” podkreśla, że policjanci nie wykonali trzeciego badania. Sprawa będzie wyjaśniana w sądzie.

Pierwsze wiadomości dotyczące osoby publicznej prowadzącej po alkoholu dotarły do redakcji „Tygodnika” z anonimowego źródła. Ich oficjalnego potwierdzenia szukaliśmy w Komendzie Powiatowej Policji w Tucholi.

– Dla zaistniałego czynu nie jest ważne to, czy osoba, która go popełniła, jest osobą publiczną, jaką piastuje funkcję lub gdzie pracuje. Sprawę rozpatrujemy jedynie pod kątem samego wykroczenia – skomentował oficer prasowy **Bartosz Wiese** i nie potwierdził danych osobowych, które trafiły do dziennikarzy.

Funkcjonariusz podał natomiast, że w zeszłym tygodniu na terenie gminy Kęsowo zatrzymano 3 nietrzeźwych kierowców. Każdy z nich był w stanie po użyciu alkoholu (wykroczenie, od 0,2 do 0,5 promila), a nie w stanie nietrzeźwości (prowadzenie pojazdów z wynikiem powyżej 0,5 promila to przestępstwo). 20 marca na terenie Kęsowa zatrzymano 62-letniego mężczyznę. Kierował mazdą, jest mieszkańcem gminy Kęsowo. Pierwsze badanie wykazało 0,12 mg/l alko-

holu, drugie 0,1 mg/l czyli... 0,21 promila. Przypomnijmy, że dopuszczalna zawartość alkoholu we krwi osoby kierującej w Polsce wynosi 0,2 promila.

■ Nie było trzeciego pomiaru. Konsultował się z prawnikiem. Przeprasza

W anonimowej wiadomości przesłanej do redakcji czytamy, że radny z Kęsowa „Andrzej P.” prowadził samochód po alkoholu. Takie dane pasują wyłącznie do jednej osoby z rady kęsowskiej gminy. Spotykamy się z radnym **Andrzejem Pogorzelskim**, który wyraża zgodę na podanie pełnego nazwiska. Mówi, iż rozumie, że jest osobą publiczną. Przyznaje nawet, że spodziewał się reakcji mediów. Pogorzelski nie chce komentować szeroko sprawy, ale w rozmowie z „Tygodnikiem” przyznaje, że to on prowadził samochód i miał 0,21 promila w wydychanym powietrzu podczas drugiego badania. W kontakcie z dziennikarzem radny Pogorzelski mówi:

– Chcę szczerze przeprosić wyborców za swoje zachowanie. Żałuję tego, co zrobiłem.

Radny zwraca jednocześnie uwagę, że zawartość alkoholu między pierwszym a drugim badaniem spadała, a policjanci nie przeprowadzili trzeciego pomiaru. Andrzej Pogorzelski przyznaje nam nawet, że konsultował już tę sytuację z prawnikiem i sprawa będzie wyjaśniana w sądzie. Pogorzelski nie planuje zrzekać się mandatu radnego. Dodajmy, że kierowanie w stanie po użyciu alkoholu to wykroczenie, nie przestępstwo.

■ Inne zatrzymania

Na terenie gminy Kęsowo policjanci zatrzymali w zeszłym tygodniu jeszcze dwóch kierowców. W Piastoszynie, 23 marca, rowerzysta miał w wydychanym powietrzu 0,48 promila. 22 marca w Kęsowie zatrzymano z kolei kobietę kierującą fordem. Wynik 20-latkę to 0,4 promila.

Za kierowanie w stanie po użyciu alkoholu grozi zatrzymanie prawa jazdy do 3 lat oraz grzywna do 5 tysięcy złotych. O wysokości kary decyduje sąd.

Kamil Tajl

Reklama

ANDROPOL
SKŁAD OPAŁU TUCHOLA

ZADZWOŃ - ZAPYTAJ
Tel. 600 678 185
www.skladopaluandropol.pl

**TRANSPORT
TAKŻE DO
CHOJNIC**

WĘGIEL

Oferujemy węgiel w kilku sortach, o wysokich parametrach, cechujący się **dobrym oddawaniem ciepła oraz małą zawartością popiołu**. Starannie dobieramy towar, który ma zapewnić Państwu **najwięcej ciepła** za najniższą cenę. Opał składujemy w specjalnych, przykrywanych boksach.

KOTŁY CO2

WYGODNE - piec zasypuje się raz na kilka dni, nie wymaga ciągłego doglądania, pełna automatyka, pakowanie popiołu.
OSZCZĘDNE - nowoczesne rozwiązania, pozwalają na tanie ogrzewanie.
EKOLOGICZNE - 5 NAJWYŻSZA KLASA zgodnie z przepisami antysmogowymi.

Skład Opału ANDROPOL uczestniczy w programie **CZyste Powietrze**
W 2018 roku zostaliśmy wyróżnieni certyfikatem **PRZEDSIĘBIORSTWO GODNE ZAUFANIA** - więcej na www.skladopaluandropol.pl

Część ul. Mickiewicza w... innym miejscu? Taki mają plan

W tym roku przygotowują dokumentację. W przyszłym będą starać się o środki z Funduszu Dróg Samorządowych. Mowa o przebudowie ulic Mickiewicza i Wiejskiej. Wielką nowością może być fragment ul. Mickiewicza. Czy powstanie w miejscu drogi gruntowej?

W ramach tej inwestycji ma być przebudowany odcinek o łącznej długości 2,413 km. Są to drogi gminne stanowiące ulicę Mickiewicza i ulicę Wiejską w Tucholi.

Jeśli chodzi o ulicę Mickiewicza, to inwestycja dotyczy odcinka poczynając od skrzyżowania z ul. Bydgoską do skrzyżo-

wania z ul. Wiejską (1,374 km) oraz odcinek od skrzyżowania z ul. Wiejską do skrzyżowania z ul. Sępoleńską (0,144 km). W tym przypadku mówimy o zupełnie nowym trakcie, który ma powstać na bazie gruntowej drogi gminnej. Dzięki temu ulica Mickiewicza zostanie

wydłużona do drogi wojewódzkiej 241.

Przedsięwzięcie obejmie swoim zasięgiem wspomnianą również ulicę Wiejską, a dokładnie

odcinek od skrzyżowania z ul. Sępoleńską do skrzyżowania z ul. Mickiewicza (0,291 km), który w tym momencie jest asfaltowy oraz odcinek gruntowy od skrzyżowania z ul. Mickiewicza w kierunku Nowej Tucholi. Tutaj na długości około 0,604 km także powstanie nowa nawierzchnia.

Mickiewicza z nową nawierzchnią, Wiejską z pieszo-jezdnią

Ulica Mickiewicza na całej długości, wraz z nowym jej odcinkiem (od Wiejskiej do drogi wojewódzkiej) ma być wykonana z betonu asfaltowego. Będzie miała szerokość od 5,5 do 6 metrów. Na całej długości powstanie również jednostronny ciąg pieszo-rowe-

rowy. Projektant ma też opracować włączenie ulicy Mickiewicza do drogi wojewódzkiej nr 237 (ul. Bydgoska); włączenie ulicy Mickiewicza do drogi wojewódzkiej nr 241 (ul. Sępoleńska); ulicę Wiejską jako pieszo-jeznię, która zostanie zbudowana z betonu asfaltowego oraz włączenie ulicy Wiejskiej do drogi wojewódzkiej nr 241 (ul. Sępoleńska). Ma być również zaprojektowana budowa odwodnienia dla tego terenu.

Dokumentację przygotowuje Łukasz Śpica z Chojnic. Zlecenie wykona za kwotę 68 tys. zł. Mając gotową dokumentację, w przyszłym roku gmina Tuchola zamierza aplikować o środki zewnętrzne, dofinansowanie w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Tekst i fot. Lucyna Zdanowska

Nie ma prądu? Gdzie zadzwonić...

Pytał o to podczas sesji Romuald Gierszewski. Radny przyznał, że w momencie wystąpienia awarii są problemy ze skontaktowaniem się z energetyką. Prosił o *va demecum* postępowania w takich przypadkach.

Taki podręcznik postępowania na wniosek radnego przygotowali pracownicy tucholskiego urzędu miejskiego. Przypomnieli, że obowiązującym numerem telefonu czynnym całą dobę do pogotowia energetycznego jest numer 991.

– Na ten numer dzwonimy wyłącznie w przypadku zauważenia awarii sieci energetycznej. Chodzi przykładowo o zerwany przewód ze słupa ulicznego, pożar transformatora czy drzewo

przewrócone na sieć energetyczną – podają.

Jak wiadomo, częstą przyczyną braku prądu są planowane, lokalne wyłączenia prądu. Najczęściej dotyczą konserwacji sieci energetycznej, podłączenia nowego użytkownika lub prac remontowych. Każde takie planowane wyłączenie jest wcześniej zgłaszane przez operatora.

– Wiadomości na ten temat można odnaleźć, wchodząc na stronę internetową operatora sieci lub zadzwonić na infolinię. Pomocny w tym temacie może być również najbliższy postereunek energetyczny. W Tucholi znajduje się on przy ulicy Świeckiej 89 (tel. 52 33 43 577) – informują w magistracie.

Z kolei sprawy nieczynnego oświetlenia drogowego zawsze należy zgłaszać w Urzędzie Miejskim w Tucholi: osobiście – pokój

208 lub telefonicznie – 52 56 42 354.

– Pracownik przyjmujący informację o uszkodzeniu oświetlenia ustali, czyją własność ono stanowi: gminy Tuchola czy Enea Oświetlenie w Bydgoszczy.

W przypadku oświetlenia stanowiącego własność gminy zgłoszenie zostanie przekazane do konserwatora, firmy LMRelektury z Charzyków. Natomiast w sytuacji, kiedy dotyczy to oświetlenia będącego w posiadaniu Enea Oświetlenie zgłoszenie powinno być odnotowane za pomocą platformy zgłoszeniowej (www.awarie.eneos.pl) lub pod nr. tel. 52 51 08 120 (dostępnym po godz. 15.00 dla wszystkich zgłaszających). Te naprawy realizuje właściciel sieci za pomocą wybranego przez siebie konserwatora.

(Iz)

Gdzie trafiają bezdomne zwierzęta?

Gmina Tuchola zmieniała schronisko, do którego kierowane są bezdomne zwierzęta. Z Trzcianki na Kościerzynę. Jak mówią pracownicy urzędu, jest bliżej i taniej.

Zmiana miejsca kierowania przez gminę Tuchola bezdomnych zwierząt z Trzcianki na Kościerzynę nastąpiła w ostatnich tygodniach.

– Nasza współpraca ze schroniskiem w Trzciance układała się bardzo dobrze. Byliśmy zadowoleni z obsługi, ale w obliczu coraz to częstszych ofert dokonaliśmy zmiany lokalizacji – informował burmistrz Tadeusz Kowalski – Schronisko w Kościerzynie zaproponowało taką samą opiekę nad zwierzętami, ale na lepszych warunkach. Jest też inny plus. Kościerzyna znajduje się bliżej niż Trzcianka.

Roczny koszt obsługi schroniska dla gminy Tuchola wyniesie 22.140 zł. Jak wyjaśnia kierownik wydziału ochrony środowiska Piotr Grzmieł, jest to koszt o połowę niższy niż do tej pory liczony w stosunku do Trzcianki.

(Iz)

złotów
Centrum Zaopatrzenia Rolnictwa

TUCHOLA
ul. Transportowa 4
tel. +48 606 757 722
www.zlotowska.pl

SPRZEDAŻ PASZ!
LINIA ECONOMIC BEZ GMO

karmy dla psów i kotów
zanęty wędkarskie

W ATRAKCYJNYCH CENACH

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN
NAWOZY DOLISTNE

art. rolnicze

SPRZEDAŻ WĘGLA
luzem i workowanego

BLACHA TRAPEZOWA
BARDZO DOBRA CENA

groszek, ekogroszek, orzech, miat

NOWOŚĆ: koncentrat ZŁOTOWIT VIT MIX SUPER 58 zł/25 kg

Podaruj 1% Twojego podatku na Organizację Pożytku Publicznego

Przekazując 1% podatku na rzecz Stowarzyszenia „Hospicjum im. św. Małgorzaty”, organizacji katolickiej przy parafii rzymskokatolickiej w Tucholi, możesz pomóc osobom z zaawansowaną chorobą nowotworową w terminalnym jej okresie.

Każda forma pomocy jest dla nas bardzo cenna. Państwo również możecie pomóc – za ten wspaniały dar serdecznie dziękujemy.

Aby wspomóc Stowarzyszenie „Hospicjum im. św. Małgorzaty” w Tucholi, wystarczy w zeznaniu podatkowym PIT w rubryce „WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO”

wpisać – nr KRS: 0000007101

Serdecznie dziękujemy wszystkim ludziom, którzy darzą nas zaufaniem i w miarę swoich możliwości wspierają naszą działalność.

Pchli targ w Tucholi. Znamy szczegóły

Pchle targi funkcjonują już w Chojnicach i Człuchowie. Teraz czas na Tucholę i na kramiki z rękodziełem, obrazami, grafikami, porcelaną, militariami oraz innymi bibelotami.

Pchli targ ma powstać na bazie przyszpitalnego pasażu. Pierwsze spotkanie zaplanowano na niedzielę, 7 kwietnia. Jeśli przedsięwzięcie się przyjmie, jarmarki w Tucholi odbywać się będą cyklicznie przez cały sezon wiosenno-letni.

Pchli targ to pomysł **Mirosława Andraszczyka** – prezesa Stowarzyszenia na rzecz Lokalnej Przedsiębiorczości. W Chojnicach funkcjonuje nieprzerwanie od 2007 roku. Jeśli chodzi o Tucholę, pomysł zrodził się po tym, jak mieszkańcy powiatu tucholskiego zaczęli przyjeżdżać do Chojnic i brać udział w tamtejszym jarmarku. To pokazało, że również w stolicy Borów Tucholskich jest potrzeba stworzenia jakiejś alternatywy skupiającej pasjonatów rękodzieła, vintage, antykwaratów i lumpeksów.

Mirosław Andraszczyk był w ubiegłym tygodniu w naszej redakcji i opowiedział o swoim pomysle na tworzenie w Tucholi pchlego targu.

Chcesz się wystawić?

Tucholski pchli targ czynny ma być w godz. 10.00-14.00.

– My na miejscu będziemy już około godz. 9.00 – zaznacza Mirosław Andraszczyk. – Osoby, które chcą wystawić swoje stoisko, mogą to zgłosić bezpośrednio do mnie, telefonicznie pod numerem 663 652 224. Pod tym numerem odpowiem także na wszelkie dodatkowe pytania.

Andraszczyk podkreśla, że ma już kilka zgłoszeń od osób, które uznały jarmark w plenerze za dobry pomysł do prezentacji swoich wyrobów.

– Może uda się nam również zachęcić panie z kół gospodyń wiejskich, by od czasu do czasu pochwały się swoimi wyrobami – dopowiada organizator.

Lucyna Zdanowska,
fot. Kamil Tajl

Schody, z których korzystać się nie da?

Schody przy pasażu – sprawa jest w toku. Tak odpowiada burmistrz Tadeusz Kowalski na temat możliwości remontu schodów, które prowadzą z ulicy Wałowej w kierunku pasażu.

O złym stanie schodów z Wałowej na pasaż mówiła radna **Maria Borzeszkowska**. Oceniała, że ubytki w poszczególnych stopniach są tak duże, że praktycznie schody są niezdadne do użytkowania. Nie lepiej wygląda też podjazd dla wózków inwalidzkich i wózków dziecięcych. Radna zauważyła, że przy okazji przebudowy pasażu i miejsc parkingowych gmina mogła wyremontować także wspomniane schody.

Pierwsza odpowiedź pracowników urzędu była taka, że grunt, na którym zlokalizowane są schody, jak również teren zielony między ulicą Wałową a parkingiem, nie są własnością gminy. O remoncie obiektu nie może więc być mowy.

Mimo tego gmina doprowadziła do spotkania z właścicielem terenu.

– Pierwsze rozmowy dotyczyły zamiany gruntu. Właściciel w zamian za kawałek ziemi, na której są schody, chciał kawałek pasa drogowego przy ul. Nowodworskiego – opowiadał burmistrz **Tadeusz Kowalski**. – Chwilę później się rozmyślił. Teraz rozważa odsprzedaż nam tego gruntu.

Czy gmina na to pójdzie? Burmistrz zaznacza, że są to działania nieplanowane do realizacji na ten rok. W budżecie nie zabezpieczono środków na takie cele. Niemniej jednak gmina przeprowadzi wycenę tego kawałka gruntu i wówczas zajmie stanowisko.

– Mogę powiedzieć tylko tyle. Sprawa jest w toku – ucina Kowalski.

Tekst i fot. (Iz)

Wiosna w Tucholi

Przyjeżdża „jedyńka” do europarlamentu

3 kwietnia o godzinie 14.15 na tucholskim rynku odbędzie się spotkanie z Wandą Nowicką. Podczas sobotniej konwencji szef partii Wiosna – Robert Biedroń – przedstawił ją jako numer jeden na liście w woj. kujawsko-pomorskim w wyborach do Parlamentu Europejskiego.

Wanda Nowicka pojawi się w Tucholi prawdopodobnie z jeszcze jednym kandydatem Wiosny do europarlamentu. Na placu Wolności przedstawione zostaną również pozostałe osoby startujące z listy tej partii w naszym województwie. Około godziny 14.15 odbędzie się kon-

ferencja prasowa, w trakcie której omawiany ma być program partii, a także sprawy regionu i powiatu tucholskiego. Mieszkańcy będą mieli możliwość rozmowy i zadawania pytań kandydatce. Nowicka będzie również zbierała na rynku podpisy poparcia potrzebne do rejestracji listy.

Wanda Nowicka jest działaczką społeczną i politykiem, przewodniczą Federacji na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny. W latach 2011-2015 była posłanką i wice-marszałkiem Sejmu RP. Do polskiego parlamentu dostała się wtedy z warszawskiej listy Ruchu Palikota.

Kamil Tajl

Reklama

Szczegółowe informacje dostępne u sprzedawcy oraz na:

www.tortkomunijny.pl

K1 Tort okolicznościowy komunijny	K2 Tort foto-komunijny, dekorowany kremem	K3 Tort foto-komunijny, dekorowany kremem	K4 Tort foto-komunijny, dekorowany kremem
K5 Tort okolicznościowy komunijny, uniwersalny	K6 Tort dekorowany masą cukrową, piętrowy	K7 Tort dekorowany masą cukrową	K8 Tort w kształcie książki
K9 Tort w kształcie książki, dekorowany masą cukrową	K10 Tort dekorowany masą cukrową	K11 Tort dekorowany masą cukrową, okrągły	K12 Tort w stylu naked

Oznakowanie kształtów i kolorów dostępnych dla danego tortu

OFERTA TORTÓW KOMUNIJNYCH

Kęsowskiej sprawy ciąg dalszy:

Co z tym posterunkiem?

Oficjalnie o odtworzeniu posterunku policji w Kęsowie zaczęto mówić w lutym tego roku. Na kolejne informacje czekaliśmy podczas ubiegłotygodniowej sesji rady gminy. Ważny dla lokalnej społeczności temat w ogóle nie został poruszony... W rozmowie z „Tygodnikiem” przewodniczący rady mówi o wnioskach do kancelarii premiera o wsparcie finansowe. Inny radny komentuje z kolei „niewiązące” spotkania bez protokołu i nieoficjalne, słabe poparcie rady dla całej idei.

Przypomnijmy, że wszystko zaczęło się od listu popierającego tę inicjatywę, pod którym, jak zapewniał wójt gminy Kęsowo **Radosław Januszewski**, podpisało się 700 mieszkańców gminy. Następnie podczas konsultacji społecznych, na których pojawiło się jedynie 20 osób, Januszewski zapowiedział, że posterunek mógłby mieścić się w kęsowskim pałacu. Decyzję w tej sprawie radni gminy Kęsowo pierwszy raz mieli podejmować podczas sesji 28 lutego. Wtedy też planowano przedstawić konkretny

podał tej informacji do publicznej wiadomości. Część radnych (mieli wgląd do kosztorysu) w nieoficjalnych rozmowach z „Tygodnikiem” powiedziała, że remont w pałacu może kosztować 300, a nawet 350 tys. zł.

Spotkanie było „niewiązące”. Chcieli przegłosować konkretne stanowisko. Wynik?

Nadzieję na zdobycie jakichkolwiek oficjalnych informacji w sprawie posterunku w Kęsowie

Jak mówi Jarosław Wróblewski, spotkanie 5 marca było niewiążące. Nie sporządzono z niego protokołu, nie było też nagrywane. Według nieoficjalnego głosowania aż 10 radnych może być przeciw odtworzeniu posterunku w Kęsowie.

kosztorys całej inwestycji. Tak się jednak nie stało. Plan wydatków przekazano radnym na nieoficjalnym spotkaniu przed sesją. W związku z tym samorządowcy wnioskowali wtedy o wykreślenie z porządku obrad punktu dotyczącego podjęcia uchwały w sprawie przywrócenia posterunku policji. Co zrozumiałe, chcieli dokładniej przyjrzeć się przekazanym im dokumentom. Radni spotkali się, aby omówić kwestie związane z posterunkiem 5 marca. „Tygodnik Tucholski” chciał uczestniczyć w tym spotkaniu, jednak przewodniczący Rady Gminy w Kęsowie **Witold Ott** poinformował wtedy, że nie jest to ogólnodostępne spotkanie członków komisji stałych, a „zamknięte posiedzenie w sprawie opinii radnych”. Co z kosztorysem dotyczącym posterunku? Wójt Januszewski cały czas nie

była kolejna sesja rady gminy, która odbyła się w zeszły czwartek – 21 marca. Niestety, w po-

Wójt Radosław Januszewski planował, że posterunek powstanie w lewym skrzydle kęsowskiego pałacu.

rządki obrad nie znalazł się żaden punkt dotyczący tej inicjatywy, nie omawiano jej również podczas spraw bieżących. Jak zatem aktualnie wyglądają postępy w pracach nad odtworzeniem posterunku?

– Z tego co wiem wójt Radosław Januszewski przygotowuje dokumenty, które mają trafić do kancelarii pre-

miera. Chodzi o dodatkowe środki, wsparcie finansowe. Dokumenty zostaną wysłane po ewentualnej

akceptacji przez radę gminy – tłumaczy Witold Ott. Czego dotyczyło spotkanie 5 marca, w którym nie mogły uczestniczyć media? Czy radni doszli do jakichś wniosków?

– Rozmawialiśmy na temat tego, czy jako radni jesteśmy za odtworzeniem posterunku i czy jako gminę nas na to stać. Uważam, że jako rada cały czas jesteśmy zdecydowanie za tym pomysłem, ale nie za tak duże środki własne – odpowiada przewodniczący rady.

O opinię w tej sprawie pytamy również radnego **Jarosława Wróblewskiego**.

– Trzeba zacząć od tego, że spotkanie z 5 marca było nie-

oficjalne i zupełnie niewiążące. Moim zdaniem cała dyskusja dotyczy publicznych pieniędzy, więc społeczeństwo ma prawo do informacji. Tutaj nie było sporządzonego protokołu, spotkanie nie było nagrywane. Nie zapadły żadne konkretne decyzje, bo w takiej sytuacji nie można było ich podejmować – odpowiada Wróblewski.

Dodaje również, że on i część radnych chciała przeprowadzić konkretne głosowanie, kto jest za przywróceniem posterunku w Kęsowie. Radny relacjo-

nuje, że przewodniczący rady nie wziął jednak tej propozycji pod uwagę. Mimo wszystko, według informacji Jarosława Wróblewskiego, nieoficjalne głosowanie się odbyło. Wróblewski podał nam wyniki: 3 radnych było nieobecnych, 2 się wstrzymało, a 10 było przeciw przywróceniu posterunku.

O sprawie chcieliśmy porozmawiać także z Radosławem Januszewskim. Mimo kilku prób we wtorek, zarówno poprzez telefon urzędu, jak i telefon komórkowy, z wójtem nie udało się skontaktować.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Ogłoszenie płatne

Wójt Gminy Gostycyn

działając na podstawie Uchwały nr XV/98/2015 Rady Gminy Gostycyn z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Gostycyn oraz określenia zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji przez Wójta Gminy (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2015, poz. 4670 z 23.12.2015 r.)

OGŁASZA I przetarg ustny nieograniczony na dzierżawę gruntu na cele przemysłowe na okres 3 lat,
który odbędzie się dnia **29 kwietnia 2019 r.** w sali narad Urzędu Gminy Gostycyn, ul. Bydgoska 8, II piętro

Lp.	Nazwa nieruchomości Położenie	Nr działki, powierzchnia w m ²	Wadium	Cena wywoławcza stawki czynszu dzierżawnego	Minimalne postąpienie	Okres dzierżawy	Godzina przetargu
1.	Działka niezabudowana – tereny przemysłowe, Gostycyn, ul. Koślinka	Część nowo projektowanej działki 598/10 o pow. 1500 m ²	–	0,85 zł/m ² + 23% VAT	Nie mniej niż 1% ceny wywoławczej netto, tj. 0,01 zł	3 lata	9.00
2.	Działka niezabudowana – tereny przemysłowe, Gostycyn, ul. Koślinka	Część nowo projektowanej działki 598/10 o pow. 3388 m ²	–	0,85 zł/m ² + 23% VAT	Nie mniej niż 1% ceny wywoławczej netto, tj. 0,01 zł	3 lata	9.30

Czynsz dzierżawny płatny w gotówce miesięcznie w terminie ustalonym w umowie.

Aktualizacja opłat: Czynsz podlega waloryzacji raz w roku w oparciu o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen i usług konsumpcyjnych za rok ubiegły, ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego począwszy od 2020 r.

Opłaty dodatkowe: Dzierżawca zobowiązany jest do uiszczenia podatku od nieruchomości.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest:

1. Osobiste stawienie się na przetarg lub przedłożenie pełnomocnictwa dla innej osoby wraz z opłatą skarbową.
2. Przedłożenie dokumentu tożsamości.

W przetargu nie mogą brać udziału podmioty posiadające jakiegokolwiek zaległości wobec Gminy.

Przetarg wygrywa ta osoba, która zaoferowała najwyższą cenę w licytacji ustnej za dzierżawę gruntu. Przetarg jest ważny, chociażby uczestniczyła tylko jedna osoba spełniająca warunki określone w ogłoszeniu o przetargu. Zastrzega się prawo zamknięcia przetargu bez podania przyczyny na każdym jego etapie.

Dodatkowych informacji udziela stanowisko ds. gospodarki mieszkaniowej Urzędu Gminy Gostycyn, ul. Bydgoska 8, tel. 52 336 73 17.

Ogłoszenie o przetargu podlega publikacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Gostycyn www.gostycyn.pl w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.gostycyn.pl/, wywieszone jest na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Gostycyn oraz w prasie lokalnej – „Tygodnik Tucholski”.

Gostycyn, dnia 26.03.2019 r.
Wójt Gminy Gostycyn
mgr Ireneusz Kucharski

Reklama

Czy trafią do miejsc, na które skarżą się tucholanie?

Jest pierwszy miernik jakości powietrza. Co dalej?

W Rudzkim Moście zamontowano miernik, który mierzy stężenie pyłków w powietrzu. Już wiemy, że podobne urządzenia mają szansę montażu w innych miejscach miasta, także w centrum Tucholi. Działać zaczęła gmina Tuchola. Czy podobnie zrobi zarząd powiatu?

Pierwszy miernik zanieczyszczenia powietrza, który dokonuje pomiaru poziomu stężenia pyłów zawieszonych PM2.5 oraz PM10, temperaturę powietrza, ciśnienie atmosferyczne oraz wilgotność powietrza został założony na budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Tucholi. Jego celem jest

Dlaczego akurat na szkole w Rudzkim Moście?

Miernik nie pozwala jednak na pomiar tlenu azotu lub siarki. Do tego służą inne urządzenia, na które – jak twierdzi **Piotr Grzmiel**, kierownik wydziału ochrony

– Chcemy zobaczyć, jak urządzenie będzie funkcjonowało – odpowiada Piotr Grzmiel. – Stąd decyzja o zakupie, a w zasadzie dzierżawie na razie tylko jednego miernika.

Jak się okazuje, koszt dzierżawy takiego urządzenia wynosi 140 zł miesięcznie.

– Czujnik po dwóch latach musi być sprawdzony i przekalibrowany. Dlatego lepszym wyjściem jest wydzierżawienie go – podkreśla Grzmiel.

Miernik założono na budynku szkoły, ponieważ może on być instalowany wyłącznie na terenie będącym własnością danego samorządu, w tym przypadku gminy. Chodzi tu o m.in. przyłącze do prądu, który zasilą czujnik.

Powiat i kolejny miernik. W jakim budynku?

– Rozmowy na temat montażu mierników prowadziliśmy w porozumieniu ze starostwem – zdradza Piotr Grzmiel. – Powiat, podobnie jak gmina interesował się założeniem takiego urządzenia.

Potwierdzenie podjęcia tematu otrzymaliśmy od wicestarosty **Zenona Poturalskiego**. Przyznał, że powiat tą kwestią zajmował się 26 marca.

– Rozmawialiśmy na temat sfinansowania dzierżawy takiego urządzenia – relacjonuje Zenon Poturalski. – Pieniądze będą pochodziły z ochrony środowiska – dodaje. – Temat z pewnością przedyskutujemy na najbliższym posiedzeniu

zarządu. Wówczas ustalimy też, w jakim miejscu miernik zostanie zamontowany. Być może będzie to budynek starostwa.

Po pojawieniu się informacji o instalacji urządzenia do pomiaru poziomu stężenia pyłów, temperatury powietrza, ciśnienia atmosferycznego oraz wilgotności powietrza pojawiły się pierwsze uwagi mieszkańców. Pozytywne oczywiście. Są też propozycje kolejnych lokalizacji. Na pierwszym planie jest oczywiście centrum Tucholi, czyli plac Wolności. Jest też sugestia instalacji miernika na ścianie szpitala od strony północnej.

– Na razie testujemy jeden czujnik. Jeśli będzie taka potrzeba, a przede wszystkim znajdą się na to pieniądze, pomyślimy o kolejnych miejscach – podsumował sprawę Piotr Grzmiel.

Przypominamy, na jakie miejsca skarżą się tucholanie

„Tygodnik Tucholski” wielokrotnie publikował relacje zdenerwowanych mieszkańców Tucholi, jak i powiatu tucholskiego na temat stanu powietrza. Jako miejsca zanieczyszczonego powietrza wskazywano okolice tucholskiego rynku, z jego każdej strony, także bliżej budynków użyteczności publicznej. W ostatnim czasie czytelnicy zwracali uwagę również na ul. Cegielnianą, okolice ronda, ul. Bydgoską. Wcześniej informacje spływały z tucholskich osiedli domków jednorodzinnych (Leśne, Mickiewicza).

**Lucyna Zdanowska, (pp),
fot. Sławomir Świątek/UM Tuchola**

Miernik stężenia pyłków na Szkole Podstawowej nr 5 w Tucholi.

zbieranie, przetwarzanie i interpretowanie danych w czasie rzeczywistym. W oparciu o te dane na mapie online oznaczane są m.in. informacje o jakości powietrza. Można je odczytać i śledzić na bieżąco pod linkiem <https://airly.eu/> klikając mapę i w wyszukiwaniu wpisać „Tuchola”.

środowiska w tucholskim urzędzie gminy Tuchola – w tej chwili miasta nie stać. Takimi miernikami posługują się najczęściej wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska.

Dlaczego „tucholski” miernik został zainstalowany w Rudzkim Moście, a nie w centrum miasta? Czy to najważniejsze miejsce?

Reklama, ogłoszenie płatne

WODOCIĄGI
CHOJNICE

Badania wody i ścieków

Laboratorium, ul. Igielecka 15

tel.: 52 397 46 54 w. 22

Fundusze Europejskie

e-aktywni

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

GMINA TUCHOLA REALIZUJE PROJEKT

„E-AKTYWNI MIESZKAŃCY WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO I ŁÓDZKIEGO”

ZAPRASZAMY NA BEZPŁATNE SZKOLENIA W ZAKRESIE KOMPETENCJI CYFROWYCH W DWÓCH MODUŁACH:

- KULTURA W SIECI
- RODZIC W INTERNECIE

UCZESTNICY SZKOLENIA OTRZYMAJĄ CERTYFIKAT ZADBAJ O SVOJE KOMPETENCJE CYFROWE

SZCZEGÓŁY DOTYCZĄCE SZKOLENIA
ORAZ KARTY ZGŁOSZENIA DO POBRANIA NA STRONACH

www.bip.miasto.tuchola.pl
www.jedynka.tuchola.pl (zakładka E-aktywni)

KOORDYNATOR PROJEKTU:
MARZENA GUMIŃSKA, telefon kontaktowy: 605 95 55 44

**SZKOLENIA ODBYWAJĄ SIĘ W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1
IM. KS. PŁK. J. WRYCZY W TUCHOLI**

Wystarczył rok i przedszkole gotowe!

W kwietniu minie rok od czasu rozpoczęcia budowy przedszkola publicznego w Gostycynie. Obiekt, o czym mieliśmy okazję się przekonać, jest już gotowy. Wystarczy kupić nowe meble i urządzić sale, by 1 września ruszyć pełną parą.

– To było ogromne przedsięwzięcie i nie lada wyzwanie, które musieliśmy podjąć, mając do dys-

pozycji bardzo krótki okres czasu – zwraca uwagę wójt Ireneusz Kucharski. – Ale udało się nam.

Główny hol.

Widok od strony parkingu na wejście do przedszkola.

Plac zabaw niczym z bajki.

Serce monitoringu wizyjnego. Tutaj znajdzie się oko na cały obiekt.

Widok od strony szkoły. Na dachu znajdują się panele fotowoltaiczne.

Agregat prądotwórczy pozwoli zasilć przedszkole i szkołę na wypadek awarii.

Obok sali łazienki.

Realizacja, jak pamiętamy, przebiegała dwufazowo. Pierwszym krokiem w 2017 roku był zakup materiałów budowlanych na kwotę 792.293,80 zł. Były to środki z pierwszej promesy, którą gmina Gostycyn otrzymała w ramach pomocy na usuwanie skutków nawalnicy i musiała ją wykorzystać do końca 2017 roku. Drugą fazą była budowa przedszkola. W kwietniu 2018 roku wójt Ireneusz Kucharski odebrał z rąk Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji **Jarosława Zielińskiego** kolejną promesę finansową w wysokości 4,5 mln zł, a dwa tygodnie później podpisał umowę z wykonawcą. Przedszkole powstało w niecały rok. W tej chwili do zrobienia pozostają drobne prace wykończeniowe, m.in. montaż alarmów, nagłośnienia do sal. Na wmurowanie czeka tablica pamiątkowa oraz napis z nazwą przedszkola. Na tę można głosować do końca marca na stronie <https://gostycyn.pl/sonda/wyniki/569> Do wyboru są trzy propozycje: Pierwiosnek, Stokrotka i Motylek.

Jest miejsce także na żłobek

Obiekt czeka też na wyposażenie. Część sal urządzona zostanie z wykorzystaniem używanych w przedszkolu mebli. Gmina otrzymała je zaledwie dwa lata temu i jak podpowiada wójt, będą mogły jeszcze dzieciom posłużyć.

Większość sal zyska jednak nowe stoliki, krzesła i szafki. Pieniądze na ten cel (około 400 tys. zł) udało się pozyskać w tym roku. Dodatkowo do gminy Gostycyn zgłosiła się gmina Kleszczów, która podjęła uchwałę i udzieliła pomocy finansowej w kwocie 50 tys. zł z przeznaczeniem na zakup wyposażenia do nowo budo-

Każda sala wymalowana została w innym kolorze.

wanego przedszkola w Gostycynie.

W budynku, w którym powierzchnia użytkowa wynosi 1431,21 m², znajduje się w tej chwili miejsce na 6 oddziałów przedszkolnych składających się z sal przedszkolnych, pełnego węzła sanitarnego i pomieszczeń magazynu podręcznego.

Obiekt zgodnie z założeniem dostosowany został również do potrzeb opieki nad dziećmi do lat 3. Co to znaczy? To, że miejsce znajdzie tam również żłobek. Są przestronne sale, miejsca do leżakowania, łazienki. Pomieszczenie na wózek.

Oprócz tego są tam także pomieszczenia służące do obsługi obiektu – biurowe, szatnie odzieży wierzchniej dla dzieci, pomieszczenia socjalne dla pracowników obiektu, gospodarcze oraz rozdzielnia posiłków. Sale wyposażone zostały w nagłośnienie. Obiekt jest wyposażony w różne technologie mające na celu zminimalizowanie zużycia energii w trakcie eksploatacji. Na dachu zamontowana została instalacja fotowoltaiczna o mocy 23 kW, która ma stanowić źródło energii elektrycznej wykorzystywanej na własne potrzeby budynku. Powstała nowa instalacja grzewcza. Przy okazji

podłączono do niej również budynek Astrobazy. Natomiast dla potrzeb zasilania awaryjnego przewidziano trójfazowy agregat prądotwórczy, który znajduje się w sąsiedztwie szkoły. To tylko wybrane rozwiązania, które zastosowano podczas budowy przedszkola. Jest też infrastruktura towarzysząca. Dzięki inwestycji powstał przyszkolny, utwardzony dziedziniec oraz plac zabaw. Przed głównym wejściem wybudowano parking.

Wkrótce otwarcie

Przedszkole ruszy wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego. W najbliższych tygodniach wójt Ireneusz Kucharski planuje jednak zaprosić osoby, dzięki którym udało się pozyskać środki na budowę przedszkola. Dodajmy, że dofinansowanie ze środków rządowych w tym przypadku wyniosło 80%. Kucharski chciałby pokazać samorządowcom, co w ciągu roku udało się zrobić za przekazane pieniądze. Przedszkole kilka dni temu jako pierwszy oglądał już poseł i sekretarz stanu w kancelarii premiera **Łukasz Schreiber**. Wkrótce przyjdzie czas na oficjalne otwarcie.

Tekst i fot.
Lucyna Zdanowska

Gmina szuka chętnych

Poprowadź... ośrodek zdrowia

W Gostycynie ogłoszono konkurs na realizatora świadczeń w zakresie opieki zdrowotnej. To krok, który ma na celu zbadanie rynku i uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy są podmioty zainteresowane poprowadzeniem ośrodka zdrowia.

Decyzja o ogłoszeniu konkursu na realizatora świadczeń w zakresie opieki zdrowotnej i dzierżawcę ośrodka zdrowia zapadła podczas czwartkowego spotkania przedstawicieli rady gminy z wójtą **Ireneuszem Kucharskim**.

– Powinniśmy zobaczyć, jakie jest zainteresowanie wśród podmiotów prowadzeniem naszego ośrodka. Kiedy będziemy mieć pewność, że znajdzie się odpowiedni partner, wówczas przystąpimy do podjęcia uchwały w sprawie likwidacji SPZOZ – podkreślał **Jan Misiak**. – Żeby nie siać niepewności, trzeba najpierw wy badać sytuację.

Radni poparli pomysł.

Wójt zapoznał ich z najważniejszymi kwestiami, które mają być zawarte w ogłoszeniu konkursowym.

– Musi być lekarz rodzinny, pediatra, ginekolog. To podstawa – podkreślał wójt Kucharski. – Chcemy też, by w ramach kontraktu przyjeżdżał do Gostycyna, chociaż raz w miesiącu, specjalista. Przynajmniej jeden. Podmiot, który chce realizować świadczenia, może w tym zakresie dokonać wyboru. Jeśli poda dwóch lub trzech, to będzie tylko z korzyścią dla niego, a przede wszystkim dla naszych mieszkańców.

Reklama

Czwartkowe spotkanie w urzędzie. Jedną z omawianych spraw była kwestia ośrodka zdrowia.

Do wyboru podał kardiologa, neurologa, okulistę i alergologa. Radna **Joanna Sobczyk** podpowiadała, że mile widziany byłby również pulmonolog.

– Patrząc na liczbę osób korzystających z porad pulmonologa, ten wydaje się lepiej spełniać oczekiwania pacjentów – podkreślała.

Kierownika nie znaleziono

Podczas dyskusji podjęto kilka kwestii. Rozmawiano m.in. o dotychczas świadczonych usługach – stomatologicznych i rehabilitacyjnych. Te mają pozostać w niezmienionej formie. W umowie powinien znaleźć się zapis mówiący o tym, że podmiot, który zdecyduje się poprowadzić gostycyński ośrodek, ma obowiązek podpisać umowę np. z dotychczasowym stomatologiem. Odnosi się to również do pracowników. Podmiot ma ich przejąć z zachowaniem tych samych zasad, na ja-

kich pracują obecnie, z wszelkimi należnymi im świadczeniami.

– Spotkaliśmy się wcześniej z pracownikami ośrodka i rozmawialiśmy z nimi na temat przyszłości ośrodka i ewentualnego przekształcenia SPZOZ w NZOZ – informował swoich kolegów i koleżanki Jan Misiak. – Pracownicy mówili wówczas, że będą na własną rękę szukać kierownika. Prosił o dwa tygodnie. Ten czas dawno minął. Nie możemy już zwlekać – podkreślał.

Umowa da kontrolę

Padły też pytania o to, jaką kontrolę będzie miał samorząd nad NZOZ-em. Wójt odpowiadał, że realizatora świadczeń w zakresie opieki zdrowotnej będzie obowiązywała ścisła umowa. Jeśli któryś z wymienionych zapisów nie zostanie zrealizowany, czy to względem pracowników, czy też jakości świadczeń, gmina będzie mogła zerwać porozumienie. Takiej możliwości

– jak podkreślali radni – w przypadku SPZOZ samorząd dotąd nie miał.

Jednym z wymogów stawianych potencjalnym podmiotom jest też doświadczenie. Zdaniem wójta Kucharskiego 10-letni staż na rynku medycznym powinien już dużo powiedzieć o firmie.

Podczas spotkania mówiono też o powołaniu komisji mającej

za zadanie ocenę ofert, które można składać do 29 kwietnia. Zespół tworzyć będą m.in. przedstawiciele rady – po jednym z każdej komisji stałej, przedstawiciel ośrodka zdrowia oraz wytypowani przez wójta pracownicy urzędu. Komisja dokona analizy i poprowadzi rozmowy z podmiotami startującymi w konkursie.

Tekst i fot. **Lucyna Zdanowska**

Reklama, ogłoszenie płatne

RSUH Tuchola, ul. Świecka 66
tel. 602 11 72 82, 52 334 35 47

WYNAJMIE NATYCHMIAST
lokal 11 m², parter

SPRZEDA:

- kombajn BIZON ZO-56 z kabiną rb. 1989
- kombajn FORTSCHRIT E514 rb. 1987

Zapraszamy do SKLEPU TECHNICZNEGO, ul. Chojnicka 74:
części i materiały spawalnicze, gazy techniczne,
art. szlifierskie, chemia techniczna

Dynamiczna wymiana oleju ATF w Automatycznych Skrzyniach Biegów

**CVT, MULTITRONIC,
DCT, DSG,
S-TRONIC,
TIPTRONIC,
MULTIDRIVE,
7G-TRONIC**

SERWIS SAMOCHODOWY WIESE STACJA KONTROLI POJAZDÓW

TUCHOLA, ul. Świecka 76
tel. 52 334 21 34, 502 760 231
pon.-pt. 8.00-17.00, sob. 8.00-13.00

OKNA I DRZWI PCV

DRUTEX

AUTORYZOWANY PUNKT SPRZEDAŻY
TUCHOLA, UL. POCZTOWA 3
tel. 664 958 355, 886 810 668

CIEPŁE OKNA

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Łaszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
biuro@ochronabos.pl

Zapraszamy
do biura w Chojnicach:
ul. Mickiewicza 39,
89-600 Chojnice
tel. 722 344 433
www.zielonedomy.net.pl

W Zielonych Domach już **WIOSNA!**
Z tej okazji **KOSIMY CENY!**

Gmina Kęsowo: nie obniżą diety za nieobecność

Od ostatniej podwyżki diet radnych w gminie Kęsowo mija 11 lat. I jak na razie zbyt wiele się nie zmieni, nikt nie otrzyma podwyżki. Znika jedynie „kara” za nieuczestniczenie w sesji rady gminy.

Z najnowszej uchwały dotyczącej wysokości diet członków Rady Gminy w Kęsowie, wykreślony został paragraf 2. Mówił on o tym, że radny, który nie uczestniczy w sesji rady gminy, będzie miał obniżoną dietę o 50 zł za każdy dzień nieobecności. Teraz zapis ten nie będzie obowiązywał.

– Obniżka diet za nieobecność była już bardzo anachroniczna. W Kęsowie mamy jedno z najniższych diet nie tylko w powiecie, ale i całym regionie. Z doświadczenia wiem, że nieobecności radnych nie wynikają z ich niechęci, tylko z różnych zdarzeń losowych, chorób czy spraw rodzinnych – tłumaczył przewodniczący rady w Kęsowie Witold Ott.

Obecne stawki obowiązują od 2008 roku, wcześniej podwyżka była w roku 2002. Jak

Witold Ott podczas ostatniej sesji Rady Gminy w Kęsowie tłumaczył, że obowiązujące diety są jednymi z najniższych w powiecie i całym regionie.

na razie w wysokości diet nie się nie zmienia. Przewodniczący rady (Witold Ott) otrzymuje co miesiąc 800 zł. Jego zastępcy: Ewa Szczepiorska i Mirosław Brzeziński po 350 zł. Taka sama stawka (350 zł) przewidziana jest również dla przewodniczących komisji stałych. Pozostali radni otrzymują diety w wysokości

250 zł. Dla porównania radny, niepełniący żadnych dodatkowych funkcji, w Śliwiczach otrzymuje 550 zł, w Gostycynie 500 zł, a w Tucholi 450 zł na miesiąc. Nowa uchwała w Kęsowie została przyjęta jednomyślnie.

Tekst i fot. Kamil Tajl

Dwa uniwerki – jedna duża impreza!

W piątek, 12 kwietnia o godz. 17.00 w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Tucholi odbędą się sportowo-zabawowe rozgrywki międzypokoleniowe, w których udział wezmą słuchacze Uniwersytetu Pierwszego Wieku i Uniwersytetu Trzeciego Wieku działających przy Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, a także uczniowie tucholskich szkół, studenci i rodzice dzieci z UPW. Wstęp na imprezę jest wolny. Warto więc przyjść, pokibicować i dobrze się bawić.

(Iz)

Reklama

46 ton nawozu trafiło do rolników

Nawóz rozwozili pracownicy Zarządu Dróg Powiatowych.

Zakończono dostarczanie rolnikom nawozu przekazanego przez Fundację Orlen – Dar Serca.

O tym, że Fundacja Orlen – Dar Serca przekazała rolnikom z powiatu tucholskiego 46 ton nawozu, już pisaliśmy. Przypomnijmy, że po nawalniczy w 2017 r. zarząd powiatu zwracał się do różnych firm i instytucji z prośbą o pomoc. Pod koniec ubiegłego roku fundacja Orlenu postanowiła przekazać nawóz z magnezem wart niemal 50 tys. zł najbardziej poszkodowanym rolnikom. Powiat tucholski przekazał 49 pięćsetkilogramowych worków gminie Kęsowo, 26 worków gminie Gostycyn, 14 – gminie Tuchola i 3 gminie Lubiewo. Poszczególnych gospodarzy, którzy otrzymali pomoc, wybierały samorządy gminne. Nawóz trafił do 104 gospodarstw z terenu wymienionych gmin.

Tekst i fot. Elżbieta Doniecka

Darmowe badania specjalistyczne? W Kęsowie „biała niedziela”

Już 7 kwietnia będzie można skorzystać z aż 6 bezpłatnych badań. Na połowę z nich liczba miejsc jest ograniczona, wcześniej trzeba się zarejestrować!

Większość badań odbędzie się w Szkole Podstawowej w Kęsowie. Właśnie tam od 9.00 do 17.00 przeprowadzana będzie spirometria (polega na mierzeniu objętości i pojemności płuc oraz przepływu powietrza znajdującego się w płucach i oskrzelach) oraz badania związane z osteoporozą. Badanie słuchu potrwa z kolei od 9.00 do 15.00. Na te trzy wymienione kontrole liczba miejsc jest ograniczona. Poza tym w szkole będzie można sprawdzić ciśnienie krwi i poziom cukru we krwi (od 9.00 do 17.00). Darmowa cytologia z kolei zaplanowana jest w ośrodku zdrowia –

także do 17.00. „Biała niedziela” to również bezpłatne konsultacje, do 14.00 na wszystkich chętnych w szkole będzie czekał dietetyk. Jak zarejestrować się na bezpłatne badania, na które liczba miejsc jest ograniczona? Wystarczy zadzwonić pod numer telefonu: 884-657-732.

(kt)

Reklama

BIURO RACHUNKOWE „DAKO”
Cekcyn, tel. 790 899 882
KH, KPiR, ryczałt, VAT, ZUS
dokumentacja kadrowo-placowa itp.
Możliwość odbioru dokumentów od Klienta

Sięgnij po szkła progresywne JZO.

Mądry wybór w dobrej cenie.

JZO
SZKŁA PROGRESYWNE

Kim tyś nie Ambrosio

MASZ SKOŃCZONE 40 LAT?

CZAS NA WZROK 40+
czasnawzrok.pl

TWÓJ OPTYK
ul. Świecka 19
TUCHOLA
pon.-pt. 9.00-17.00
sobota 9.00-13.00
tel. 512 346 551

JUŻ OD 390 PLN PARA*

* promocja trwa do końca roku

LABORATORIUM ANALITYCZNE PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO W TUCHOLI
ul. Świecka 96A, 89-500 Tuchola
tel./fax 52 33 43 184 e-mail: laboratorium@pk.tuchola.pl
www.pk.tuchola.pl/laboratorium

OFERUJEMY:

→ **BADANIA WODY:**

- do spożycia z ujęć własnych oraz sieci wodociągowych
- powierzchniowej
- basenowej (w zakresie mikrobiologicznym i fizykochemicznym)

→ **BADANIA ŚCIEKÓW**

→ **POBIERANIE PRÓBEK WODY I ŚCIEKÓW** (wraz z dojazdem do klienta)

LABORATORIUM WODY CIEPŁEJ (bakterie Legionella sp.)

Laboratorium posiada Certyfikat Akredytacji nr AB 1047 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji.

Uprawnienie laboratorium do wykonywania badań potwierdza Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Tucholi.

Listy Wandy Szuman do dra Kazimierza Karasiewicza

Dokładnie 100 lat temu – tak w powiecie bu

Toruń, 28.3.19

Łaskawy Panie Doktorze!

Ogłoszenie do gazet pewnie najlepiej będzie podać dopiero po zebraniu. Zaproszenie wysyłam pod wskazanymi adresami, tylko do Brus w miejsce ks. Szpittera do ks. Czarneckiego, który z nami w tej sprawie już korespondował. Dalej do p. Korzeniewskiego, aby zaprosił ks. Bartkowskiego z Nowego i p. Tempkiego z Ostrowitego. Piszemy jeszcze do ks. (nieczytelne). W ten sposób, aby lewy brzeg Wisły regencji gdańskiej zbierze i latwiej nam będzie się zorganizować, ilu sił pomocniczych³ potrzebować będziemy. Zgłoszenie podał Poznań i tam się nauczyciele zgłoszą, ale nawet nie wiem, czy oni tam chwilowo potrzebni będą do naszych preperandji. W sprawie tychże trzebaby się zastanowić, czy nie udałoby się w Tucholi urządzić preperandji tylko dla dziewcząt, a w Toruniu dla chłopców. Kurs seminaryjny zamierzamy tu tymczasem prowadzić kombinowany.

Z wysokim szacunkiem
/-/W. Szumanówna
(pisownia oryginalna)

Kolejny odcinek cyklu historycznego przygotowywanego na setną rocznicę niepodległości ma zupełnie inny w pracy Marii Ollick publikujemy listy, które dokładnie 100 lat do dra Kazimierza Karasiewicza wysyłała Wanda Szuman na kształtowanie się polskiej edukacji także w powiecie tucholskim.

Sytuacja polityczna Rzeszy Niemieckiej, także militarna na frontach I wojny światowej zmusiła pruski rząd do złagodzenia, co nie znaczyło zaniechania kursu germanizacyjnego na obszarze zaboru. Władze sądziły, iż tą drogą uda się pozyskać polskie społeczeństwo. W marcu 1917 r. rząd i kanclerz Rzeszy – Theobald Bethmann – Hollweg postanowili znieść ustawę wywłaszczeniową, stowarzyszeniową, zwaną „kagańcową” oraz na pewnych warunkach zezwolić na naukę religii w niższych klasach szkół elementarnych w języku polskim. Te złagodzenia nie oznaczały jednak zmiany polityki germanizacyjnej. 28 marca 1917 r. Paul von Breitenbach, wicepremier rządu zaznaczył, iż nie dotyczy to rezygnacji z popierania wpływów niemieckich na wschodzie. W złośliwy sposób stosowany był nadal § 12 ustawy kagańcowej. Polskim zgromadzeniom w dalszym ciągu utrudniano odbywanie otwartych i zamkniętych zgromadzeń.

Złagodzenie dyskryminacyjnej polityki władz pruskich wobec

Polaków ośmieliło i ukierunkowało działaczy polskich na prace przygotowawcze zmierzające do przejęcia w odpowiednim czasie władzy oraz wszelkich sfer życia społecznego. Decydującym i sprzyjającym momentem był wybuch rewolucji w Niemczech.¹

Spółeczeństwo powiatu tucholskiego wystąpiło otwarcie do walki o wprowadzenie języka polskiego do szkoły, a władza niemiecka używała różnych wybiegów natury politycznej i administracyjnej, aby temu przeciwdziałać. Na podstawie źródeł stwierdzić można, że od połowy listopada 1918 r. do maja 1919 r. władze różnych szczebli (inspektor szkolny, ładratura tucholska, władze regencji kwidzińskiej, Pruskie Ministerstwo Oświaty) dwadzieścia trzy razy zajmowały stanowisko, odpowiadając na petycje polskiej stronie i wydając stosowne do chwili zarządzenia. Głównymi inspiratorami poczynił miejscowego polskiego społeczeństwa byli: dr Kazimierz Karasiewicz, dr Józef Bartz, ks. Alojzy Łaski (przewodniczący Powiatowej Rady Ludowej) i właściciel ziemski Leon Janta-Półczyński, późniejszy minister rolnictwa i senator w II Rzeczypospolitej.

W dniu 3 grudnia 1918 r. pruskie ministerstwo oświaty zezwoliło na naukę religii w języku polskim dla trzech klas początkowych, a 21 grudnia 1918 r. Rada Robotniczo-Chłopsko-Żołnierska w Tucholi na skutek żądań społeczeństwa podjęła uchwałę o wprowadzeniu do szkół na terenie całego powiatu, tuż przed świętami Bożego Narodzenia 3 godzin tygodniowo nauki religii w języku

polskim oraz nauki języka polskiego w takim samym wymiarze. Z dniem 31 grudnia 1918 r. zezwolono na rozszerzenie nauki języka polskiego w klasach niższych do 6 godzin w tygodniu, a w klasach wyższych nauka języka polskiego pozostawała w dotychczasowym wymiarze. Pierwszą szkołą, która podjęła regularną naukę była szkoła w Bysławiu (8 stycznia 1918 r.). Nadmienić należy, iż mimo zezwolenia, w szkołach zabroniono nauki języka polskiego dla młodzieży pozaszkolnej i dla dorosłych, wobec czego tajne nauczanie prowadzono od początku 1918 r. w Tucholi, Bysławiu, Ciekynie, Gostycynie, Raciążu i Śliwicach. Ważnym problemem, przed którym stanęli organizatorzy ruchu niepodległościowego w powiecie tucholskim, było zapewnienie w przyszłości polskiemu szkolnictwu kadry pedagogicznej. W tym celu

Tłumaczenie donosu inspektora szkolnego do pruskich władz oświatowych na dra Kazimierza Karasiewicza i dra Leona Jantę-Półczyńskiego dotyczącego ich działań w sprawie przywrócenia nauki języka polskiego w tucholskich szkołach

Tuchola, dnia 20.11.1918

Dotyczy wprowadzenia polskich lekcji w szkołach ludowych
W powiecie tucholskim istniała zawsze prężna organizacja Polaków pod kierownictwem tutejszego lekarza dra Karasiewicza i właściciela dóbr rycerskich dra Janty-Półczyńskiego z Wysokiej.

Od dnia dokonanych zmian w stosunkach państwowych/rewolucji/ruch ten przyjął jawny charakter i z całą energią wystąpił również w sprawach szkoły. W dniu 17.11.1918 r. odbyło się we wsi Raciąż, zaraz po nabożeństwie, pod kierownictwem właściciela majątku Półczyńskiego – wielkie zebranie Polaków, którzy energicznie domagali się natychmiastowego wprowadzenia nauki języka polskiego do szkoły. W dniu 19.bm. był w Tucholi jarmark. Delegaci Polaków z całego powiatu zebrali się i obradowali nad sprawami polskimi. Po południu pojawili się w mieszkaniu dr Karasiewicz i Półczyński i z całym spokojem, ale z największym naciskiem żądali wprowadzenia nauki języka polskiego w szkołach, oświadczając, że już w pierwszych dniach wojny było im to przyobiecane(...).

(pisownia oryginalna)

dr Kazimierz Karasiewicz

nawiązano współpracę z Pomorską Komisją Szkolną w Toruniu, której przewodniczącą była Wanda Szuman. Zabiegi obu stron doprowadziły do zorganizowania w Tucholi kursu

się spośród nauczycieli polskiej nacji, z których wielu z osób znających język polski w mowie i piśmie przeważnie uczestników tajnych kompletów organizowanych je-

cze nawet przed 1914. W maju, dokładnie 10 maja 1919 r. w prywatnym pomieszczeniu domu Jana Świerczyńskiego, późniejszego H. telu „Kościusko” (dzisiejsza ul. Świecka 26) zaczęły odbywać się zajęcia preperandji². Kadre stanowili: ks. Alojzy Łaski, emerytowany nauczyciel (?) Rywalski i nauczyciel seminarium nauczycielskiego (nauczający także języka niemieckiego) Jan Szczypiński.

Korespondencja Wandy Szuman do dra Kazimierza Karasiewicza odzwierciedla atmosferę i zasięg akcji.

Kim była Wanda Szuman?

Wanda Szuman urodziła się 3 kwietnia 1890 w Toruniu jako córka Leona Szumana – znanego czołowego działacza społecznego i Euge-

z Gunpertów. Jej rodzeństwem był prof. Stefan Szuman, wybitny pol-

1 B. Grześ. Polski ruch nauczycielski w Wielkopolsce i na Pomorzu w latach 1918 - 1920/21, w: Geneza i działalność Związku Nauczycielstwa Polskiego.

2 Preperanda – była to szkoła uzupełniająca, przygotowawcza. Miała formę kursu dla młodzieży niemającej ukończonych 7 klas szkoły podstawowej.

3 Brak polskiej kadry pedagogicznej wymusił zatrudnianie w klasach początkowych szkoły elementarnej nauczycieli przygotowanych przez krótki kurs.

Ogłoszenie płatne

Wszystkim, którzy wzięli udział w różańcu,
mszy św. i ceremonii pogrzebowej

śp. Bernarda Szulca

ks. proboszczowi Janowi Pałubickiemu, organiście,
kremnym, znajomym, sąsiadom,
koleżankom i kolegom z pracy oraz delegacjom

serdeczne podziękowania składa żona z synami

Zakładowi
Sprzętowo-Transportowemu,
Czesławowi Pawłowskiemu
i jego pracownikom
za uroczyste odprowadzenie
na miejsce wiecznego spoczynku
swojego pracownika
i kolegi z pracy

śp. Bernarda Szulca

serdeczne podziękowania
składa żona z synami

idowano polską edukację

wymiar i kształt niż dotychczasowe opracowania dra Pawła Redlarskiego. Dzięki da Szuman. Ta publikacja pozwoli poznać, jaki wpływ miały te korespondencje (pp)

*komisja szkolna
na obszar regencji Kurlandzkiej
w Toruniu, ul. Żeglarska 28¹⁹*

Toruń 28. 3. 19.

Laskawy Panie Doktorze!

*Ogłoszenie do gazet pewnie najlepiej będzie podać
dopiero po zebraniu.*

*Zaproszenie wystalam pod wskazanymi adresami,
tylko do Brus w miejsce ks. Lepillera do ks. Grzeskiego,
który z nami w tej sprawie już korespondował. Dalej do
p. Kloniewskiego, aby zaprosił ks. Bartkowskiego z kowu
i p. Tempkiego z Ostrowitego. Piszemy jeszcze do ks. Komu
W ten sposób cały lewy brzeg Wisły regencji Gdaińskiej
zbierne i łatwiej nam będzie się rozprętkować, ile się pom
cierzech potrzebować będziemy.*

*Zgłoszenie podałam Pordani i tam się nauczyciele
zgłoszą, ale nawet nie wiem, czy oni nam chwilowo potrzeb
będą potrzebni do naszych preparandji.*

*W sprawie tychże trzeba by się zastanowić, czy nie uda
toby się w Tucholi urządzić preparandji tylko dla dzieci
erę, a w Toruniu dla chłopeów. Kurs seminarny z nami
mamy. W tym celu trzeba by było...*

Toruń, 9.4.19.

Laskawy Panie Doktorze!
Po porozumieniu i rozmówieniu się z poszczególnymi Wydziałami Szkolnymi Powiatowych Rad Ludowych wynik ostateczny wskazuje, że potrzeba już tylko dwudziestu kilku sił pomocniczych, prawie tyle możemy polecić. Chodziłoby tylko o doksztalcenie na kursie kilku sił pomocniczych a te kilka sił znajdziemy jeszcze przez nonsowanie w gazetach. Kurs w Tucholi nie jest stąd już konieczny, bo wyrwałby ludzi z zajęcia, dla których na razie innego zatrudnienia nie mamy.

Dla powiatu Tucholskiego nadawałyby się zapewne następujące osoby:

1. Franciszka Peplińska z Czerska (szwaczka ur.1.5.94) przeszła szkołę ludową i dwutygodniowy kurs pedagogiczny w Toruniu
2. Agata Murawska z Osieka (ur.31.1.02) tych samych kwalifikacji
3. Stefanja Heneltówna z Waldowa (ur.8.2.1896) tych samych kwalifikacji oprócz tego prywatnie lekcje polskiego
4. Rozalja Narloch z Karsina pow. Chojnicki (szwaczka ur. 9.2.92) oprócz szkoły ludowej i kursu w Toruniu praca w towarzystwach
5. p. Heyna,
6. p. Okonek
7. p. Skórzewski
8. p. Michalkiewicz,

których polecił ks. Sell ze Śliwic bez podania bliższych danych.

O ile trzeba dobrać jeszcze kilku, to możemy ich Wydział Szkolny Powiatowej Rady Ludowej w Tucholi przeegzaminować do zatwierdzenia inspektorowi przedłożyć.

Parę lekcji prywatnych, wskazówki i podręczniki by wystarczyło tymczasowo.

Ogłoszenie do gazet podamy o następującym brzmieniu:
Dla przeprowadzenia nauki polskiej w szkołach w zakresie naznaczonym przez ministerstwo potrzeba jeszcze kilku sił pomocniczych. Uwzględnia się osoby posiadające wykształcenie szkół średnich lub wyższych i władające biegle językiem polskim w mowie i piśmie. Osoby te winny się zobowiązać uczyć w szkołach przez rok jeden ile zechcą pozostać w zawodzie nauczycielskim muszą się przygotować do egzaminów do sił pomocniczych lub nauczycieli. Zgłoszenia wraz z życiorysem i odpisami świadectw należy nadesłać Komisji Szkolnej w Toruniu ul. Żeglarska 28 Seglestr.28.

Ogłoszenie kursu preparandji załączamy.

W razie gdyby niezależne od nas powody uniemożliwiły nam wykonanie zamiaru będziemy uczyli zgłaszających się za pomocą ciągłych zadań i poprawiania prac piśmiennych.

Z szacunkiem
/-/W. Szumanówna

(pisownia oryginalna)

Toruń, 24 kwietnia 1919.

Szanowny Panie Doktorze.

Jeżeli tylko są warunki możliwe na podwójny kurs preparandji, to z pewnością otworzyć go potrzeba. Nauczycieli znajdziemy dość na podwójny kurs w Tucholi i na dalszy w Toruniu, Lubawie i lub Ł.p.

Zależy tylko na tym, by z powodu ciemnych sal lub Ł.p nie wejść w kolizję z policją, bo regencja w Kwidzynie milcząco zezwala, ale policja mogłaby trudności robić, lub nawet zamknąć kurs. Czekałmy na odpowiedź Szanownego Pana Doktora i żadnej innej informacji nie dał. W ostatecznym razie myślałam, że na egzaminie zawiadomiłoby się uczniów, że drugi kurs odbędzie się w Toruniu lub Lubawie i kto się tam chce zgłosić.

U nas jest ten brak, że mamy sale tylko na popołudnia.

W zasadzie znacznie lepiej, że dwa kursy równolegle się odbywają, bo nauczyciele mogą swą pracę lepiej podzielić i uczyć tych przedmiotów, do których się lepiej nadają i lepiej się do nich przysposobić. Tu utworzymy seminarium w końcu maja, wprowadzić też tylko z popołudniowymi lekcjami.

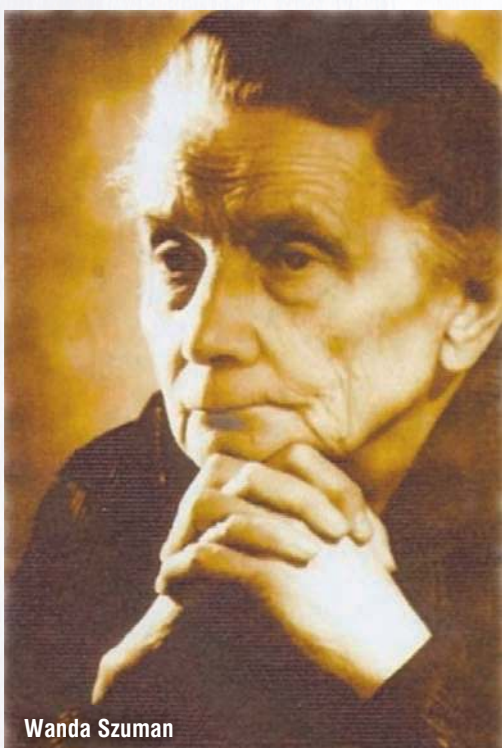
Jeżeli mi będzie możliwym, przyjadę na 7 maja do Tucholi.

Jak się zapowiada kurs dla sił pomocniczych? Ile osób bierze udział?

Przygotowujemy tu 3 i 4 maja dzień pracy i dzień oświaty.

Z wysokim szacunkiem
/-/W. Szumanówna

(pisownia oryginalna)

Wanda Szuman

psycholog, Jerzy Szuman – prof. Akademii Rolniczej w Poznaniu oraz ks. Henryk Szuman – społecznik, męczennik za Wiarę, Kościół i Ojczyznę. Po ukończeniu szkół średnich w Krakowie i Lwowie poświęciła się pracy pedagogicznej i działalności charytatywnej. Jeszcze w okresie zaborów prowadziła tajne nauczanie dla dzieci robotniczych. W czasie I wojny światowej organizowała Komitet Niesienia Pomocy Ofiarom Wojny w Królestwie Polskim. Była założycielką toruńskiego PCK i przewodniczącą Komisji Szkolnej w Toruniu, w ramach której organizowała kształcenie i przygotowywanie nauczycieli języka polskiego dla polskich szkół na Pomorzu. Wanda Szuman uznawana jest za pionierkę polskiej pedagogiki specjalnej. Prowadziła prace nad przygotowaniem systemu opieki nad sierotami w Polsce. Rozpoczęła kształcenie wychowawczyń dla ochronek, żłobków i przedszkoli. Jednocześnie podjęła studia w Warszawie, wyjeżdżając na liczne staże za granicę do zakładów opiekuńczych dla sierot. Wanda Szuman prowadziła badania naukowe nad rozwojem sierot i dzieci chowanych

w izolacji. Propagowała wychowanie w rodzinie jako formę opieki nad sierotami. W latach 1933 do 1939 była

Komitecie Opiekuńczym. Organizowała pomoc dla rodzin więźniów i wysiedlonych po powstaniu warszawskim. Po zakończeniu wojny Wanda Szuman wróciła do Torunia z przymusowego wysiedlenia i rozpoczęła pracę w Liceum dla Wychowawczyń Przedszkoli i w Pogotowiu Opiekuńczym. W 1952 r. przeszła na emeryturę, lecz nie przerwała pracy naukowej i badawczej. Wprowadziła do polskiej pedagogiki nowe metody i kierunki. Zajmowała się dziećmi niepełnosprawnymi, niewidomymi i głuchymi. W latach 70. XX w. upowszechniła prekursorską wówczas metodę rehabilitacji osób niepełnosprawnych poprzez pracę artystyczną. Jej pracowitość i poświęcenie w niesieniu pomocy potrzebującym zyskały jej powszechny szacunek. Została odznaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, papieskim medalem Pro Ecclesiae et Pontifici i Orderem Uśmiechu. 13 lutego 1992 r. Rada Miasta Torunia podjęła uchwałę o nadaniu Wandzie Szuman tytułu Honorowego Obywatela Miasta Torunia. Zmarła 1 grudnia 1994 r. w wieku 104 lat.

Maria Ollick

dyrektorką Katolickiego Seminarium dla Wychowawczyń Przedszkoli w Poznaniu. W czasie II wojny światowej ponownie podjęła tajne nauczanie, pracując jednocześnie w Polskim

Gmina Lubiewo:

Zmiana Komendanta Gminnego OSP

W Bysławku odbyło się posiedzenie Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Lubiewie. Jednym z głównych punktów zebrania był wybór nowego Komendanta Gminnego.

1 marca rezygnację z pełnienia tej funkcji złożył **Paweł Urban**. Dlaczego zdecydował się na taki ruch?

– Trudno mówić mi o konkretnych podjętej decyzji, nie chcę tego szeroko komentować. Oprócz pełnienia funkcji społecznych pracuję także zawodowo. Powoli brak czasu nie pozwalał, żeby

to wszystko ogarniać. Za dużo uwagi poświęcałem sprawom związanym ze społeczeństwem, a nie starczało czasu dla rodziny – odpowiada krótko Paweł Urban. Przypomnijmy, że cały czas pełni on funkcję Prezesa OSP Bysław, jest również członkiem Zarządu Oddziału Gminnego ZOSP RP w Lubiewie, a także Prezesem

Paweł Urban nie jest już Komendantem Gminnym OSP w gminie Lubiewo.

Zarządu Powiatowego OSP. Nowym Komendantem Gminnym w gminie Lubiewo został **Andrzej Zemke** z OSP Lubiewo.

Kamil Tajl, fot. archiwum

„Wieśka tico” przyjeżdża do Lubiewa

Już jutro (29 marca) w Bibliotece – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo wystąpi Kabaret Czwarta Fala. Mało mówi Wam ta nazwa? Jednak hit tej grupy „Wieśka tico” zna cała rzesza internautów.

Kabaret Czwarta Fala to formacja młodego pokolenia istniejąca od września 2009 roku. W jej skład wchodzi trzech mężczyźni: **Mateusz Lewkowicz**, **Damian Lebie**da oraz **Bartłomiej Cedro**.

Grupa stworzyła takie hity, jak „Wieśka tico”, który na YouTube osiągnął przeszło 45 milionów wyświetleń czy „Passat robi we wsi szum” (30 milionów wyświetleń), jak również innych parodii, które są bardzo znane w polskim internecie. Ich kanał śledzi ponad 350 000 osób. Młodzi, pełni pozytywnej energii, za-

wsze gotowi na interakcję z widownią – tak w skrócie można opisać Czwartą Falę. Twórcy przygód dwóch nierozgamiętych „dresiarzy” – Kłoca i Wentyla, przybawiają do Lubiewa z programem Made in Poland. W Bibliotece – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo kabaret wystąpi już jutro, w piątek, 29 marca, o godzinie 19.00. Ceny biletów: 5 zł (przedsprzedaż), 10 zł (w dniu występu). Wejściówki są do nabycia w: B-CKiP w Lubiewie, a także filii biblioteki w Bysławiu.

Kamil Tajl

Tak morsy zakończą sezon

IV zakończenie sezonu morsowania odbędzie się w niedzielę, 31 marca w Łobodzie. Zaplanowano m.in. tor przeszkód.

Amatorzy zimnych kąpiei w najbliższą niedzielę, 31 marca zakończą sezon morsowania. Na plaży jeziora Trzcianno w Łobodzie o godz. 11.00 zaplanowano otwarcie zawodów i przygotowanie do startu. Dziecię minut później rozpoczną się drużynowe zawody na torze

przeszkód. W samo południe zaplanowano konkurencje oraz zabawy sprawnościowe i rekreacyjne (w tym: przeciąganie liny i zawody z oponą). O godz. 13.00 wszyscy chętni pobiegą dookoła jeziora. Do pokonania będą mieli około 3 km. Morsy wskoczą do wody o godz. 13.30. Zaraz po-

tem w programie zaplanowano ognisko, posiłek regeneracyjny i dalszą zabawę na torze przeszkód. Koniec imprezy przewidziano na godz. 14.30. Imprezę organizuje Gminny Ośrodek Kultury w Śliwicach razem z grupą Morsy Śliwice.

(ed)

Co? Gdzie? Kiedy?

Powiat tucholski

- 1 kwietnia Technikum Leśne w Tucholi zaprasza na wiosenno-świąteczną wystawę. Odbędzie się ona w internecie TL przy ul. Pocztowej 11, na parterze o godz. 17.00. Na wystawie obejrzymy rysunki Klaudii Krupy, świąteczne origami Karoliny Litza i Marceliny Torkowskiej oraz ceramikę i świąteczne dekoracje wykonane przez Gabrielę Szmaglińską. (lz)
- Tucholski Park Krajobrazowy organizuje wycieczkę krajoznawczą Doliną Rzeki Brdy. Odbędzie się ona 27 kwietnia. Trasa przebiegać ma w granicach rezerwatu przyrody Dolina Rzeki Brdy do Terenowego Ośrodka Edukacji Przyrodniczej i Promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile, gdzie zaplanowano ognisko (prowiant we własnym zakresie). Powrót lewym brzegiem rzeki Brdy do Świt. Łączna trasa – 10 km. Zapisy pod tel. 52 33 437 12. (lz)
- Starostwo Powiatowe w Tucholi zaprasza twórców ludowych, rękodzielników, lokalnych producentów żywności, przedstawicieli kół gospodyń wiejskich i organizacji pozarządowych do prezentacji swoich wyrobów podczas Kiermaszu Świątecznego. W tym

roku wyjątkowo kiermasz odbędzie się w auli Zespołu Szkół Ogólnokształcących przy ul. Pocztowej 8a 7 kwietnia (niedziela) w godz. 10.00-14.00. Zgłoszenia należy składać do 4 kwietnia (czwartek) osobiście w Muzeum Borów Tucholskich przy ul. Podgórznej 3 w Tucholi, telefonicznie pod nr 52 334 21 89 lub pocztą elektroniczną muzeum@tuchola.pl. (lz)

Gmina Kęsowo

- Wiejski Dom Kultury w Kęsowie organizuje konkurs na „Najpiękniejszą pisanek wielkanocną”. Prace należy dostarczyć do WDK do 8 kwietnia. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi 11 kwietnia o godz. 16.00. Wymiary prac: 30-50 cm. Regulamin i szczegółowe informacje w WDK lub pod tel.: (52) 334-40-92 lub 535-363-677. (kt)
- W Wiejskim Domu Kultury w Kęsowie odbędzie się cykl warsztatów wielkanocnych. 2 kwietnia o godz. 15.30 dla dzieci, 4 kwietnia o godz. 17.00 dla dorosłych, 11 kwietnia o godz. 17.00 dla seniorów. Zapisy trwają bezpośrednio w WDK lub telefonicznie: (52) 334-40-92. (kt)
- Wiejski Dom Kultury w Kęsowie zakłada Dziecięcy Klub Kreatywności dla dzieci w wieku 7-12 lat. Spotkania będą odbywać się w każdy wtorek w godz. 15.00-17.00. Założenia klubu: kreatywne spędzanie wolnego

czasu, rozwijanie pasji, zainteresowań, zabawy ruchowe, integracyjne, komputerowe, kulinarne, rękodzielnicze. Szczegółowe informacje tel.: (52) 334-40-92, 535-363-677. (kt)

Gmina Lubiewo

- Biblioteka – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo organizuje konkurs na kartkę wielkanocną. Przewidziano 4 kategorie: uczniowie klas I-III szkół podstawowych; IV-VI SP; VII, VIII SP i III gimnazjum oraz „rodzina” – prace wykonane przez starszą młodzież, dorosłych lub dzieci wspólnie z rodzicami, a także prace grupowe. Prace należy dostarczyć do 5 kwietnia do B-CKiP lub świetlic wiejskich. Regulamin konkursu na stronie www.bckip.lubiewo.pl. (kt)

Gmina Tuchola

- 5 kwietnia (piątek) o godz. 17.00 w sali wystaw Tucholskiego Ośrodka Kultury zaplanowano otwarcie wystawy prac malarskich Tatiany Morozowej pt. „Sen o wiosnie”. Tatiana Morozowa urodziła się w Grodnie na Białorusi. Maluje od dzieciństwa. W swojej twórczości eksperymentuje z różnymi stylami artystycznymi – inspirowane nowoczesnymi trendami w sztuce. Obrazy maluje głównie olejami i akrylem, używa technik mieszanych. (lz)

HOROSKOP

przygotowała **Wiedźma Agata**

Baran

Nowe wiadomości przyniosą trochę smutku, ale wkrótce przyjdzie sprostowanie i okaże się, że to wszystko nie tak. Smutek uleci, a pozostaną radość i przekonanie, że sprawiedliwość zwycięża. Jednak do pełni szczęścia będzie Ci czegoś brakowało. To znaczy, że pora już na wiosenne przebudzenie i korzystanie z darów natury. Spacer, słońce, aktywność – to postawi Cię na nogi.

Byk

Wiesz, czego chcesz i twardo przy tym stój. Jakiegoś ruchu zakulisowe nie powinny Cię ani interesować, ani rozpraszają. Śmiało realizuj swoje zamiary czy to w sferze remontów, czy planów na własny rozwój. A w tej materii pewnie sporo się zmieni. Nareszcie sięgniesz po to, o czym myślałeś od dawna. Tak, masz talent i rozwijaj go.

Bliźnięta

Gdybyś tylko umiał docenić to, co przynosi Ci los... Jednak Twoja analityczna natura każe Ci dzielić włos na czworo i wypatrywać skaz, choć może ich wcale nie być. Jasne, że wskazana jest ostrożność, ale wiele tracisz, będąc podejrzliwym i wciąż nieufnym. Ludzie odpłacają Ci tym samym, dlatego im nie wierzysz. A gdyby tak zaufała ludziom? No, może nie wszystkim, ale jednak?

Rak

Dotrą do Ciebie bardzo miłe dla serca opinie o Tobie i to od osób mocno krytycznych. Jest szansa, że przestaniesz się przejmować tym, co mówią ludzie zawistni i nieudacznicy. Będziesz miał szansę spojrzeć na siebie z dystansu i zobaczyć, jak wiele zrobiłeś dla innych, dla siebie. Doceń samego siebie i czekaj na dalsze zadania z wyższej półki.

Lew

Często występujesz w roli kapłana rodziny. I tym razem pomyślisz o czymś bardzo korzystnym dla najbliższych. Licz się jednak z odmową. Dorośli członkowie rodziny nie chcą być ciągle w roli biorących. Oni też mają coś dla Ciebie. Nawet nie myśl o tym, że przyjmując dar, znajdziesz się przez to na pozycji słabszego. Pozwól innym spłacić dług wdzięczności.

Panna

Starasz się w zgłęku świata usłyszeć swój głos i wśród błyskotek odnaleźć prawdziwe skarby. Wkroczyłeś na długą drogę, ale z każdym na niej krokiem będziesz czuł się pewniejszy i silniejszy. Zaczynasz słyszeć tych, którzy mają coś do powiedzenia, wypatrywać ciekawych i wartościowych ludzi. Nowe znajomości okażą się naprawdę ważne w Twoim życiu.

Waga

Chcąc sprostać surowym wymaganiom, spróbuj poszukać nowej wiedzy. Nie licząc na rutynę i doskonałą pamięć. Poszperaj, posłuchaj, popytaj, a wiele spraw się rozjaśni. Przede wszystkim zniknie niepokój o to, że coś się nie powiedzie. Bardzo potrzebna będzie cierpliwość i wyrozumiałość. Daj innym prawo do zdenerwowania i żywiołowego wyrażania emocji.

Skorpion

W dobrej ocenie zdarzeń może przeszkodzić Ci lekkie oderwanie od rzeczywistości. Mimo że słyszysz twarde werdykty, to wciąż kombinujesz, że może jest zupełnie inaczej. Nie koloryzuj, bierz życie, jakie jest i staraj się zyskać jak najwięcej w danych warunkach. Bądź zdecydowany i szybko dokonuj wyborów. Przecież to umiesz.

Strzelec

Poprzez domysły dobrze odczytujesz sytuację w pracy, ale nikt o niej nie chce mówić otwarcie. Będzie ściemnianie, kombinowanie i nieprzyznawanie racji. Ciebie też to spotka, ale będziesz kompletnie odporny na kłamstwa. Mówienie prawdy bardzo wam pomoże, bo zintegruje was i pozwoli znaleźć sposób na przeszko

Koziorożec

Masz kilka spraw na głowie, które chciałbyś rozstrzygnąć na swoją stronę. Zaplanuj to dobrze i działaj w sposób przemyślany. Nikogo do niczego nie zmuszaj i rozważnie dobieraj metody. Chcąc zdobyć poparcie, sięgnij po dobrą motywację i dotrzymuj słowa. Być może zdobędziesz to, na czym Ci zależy, ale działając za wszelką cenę, możesz wiele stracić w oczach ważnych dla Ciebie ludzi.

Wodnik

Możesz mieć pretensje do partnera o niedocenianie. Nie tylko doskonale sobie radzisz, ale jeszcze dokonujesz rzeczy wręcz niemożliwych, a partner nie widzi, jak wiele wkładasz w to wysiłku. No cóż, ładnie podkreśl swoją rolę, spróbuj zwrócić uwagę na własne dokonania i nie wyręczaj partnera we wszystkim. Pora żeby odczuł, że to nie krasnoludki pracują na dobrą passę.

Ryby

Z jednej strony obawiasz się trochę zmian, a z drugiej wręcz ich wypatrujesz. To znaczy, że jesteś już gotowy na przewarściowania w życiu i czujesz, że masz siły na wprowadzenie nowości. I nawet, jeśli wydarzenia nabiorą przyspieszenia, świetnie nad wszystkim zapanujesz. Sprawdzanie siebie w różnych sytuacjach wzmocni Twoją wiarę w siebie.

Żegnając zimę, mówili o zdrowiu

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Śliwicach wraz z wychowawcami zorganizowali prozdrowotny Dzień Wiosny pod hasłem „Szanuj zdrowie, jak je masz, bo o inne bzdury dbasz!”.

Uczniowie przeganiaли zimę przy użyciu piszczałek i instrumentów.

Korowód przeszedł ulicami Śliwic.

„Dbaj o zęby!”, „Pij mleko!”, „Uprawiaj sport!” – między innymi takie hasła prezentowali uczniowie Szkoły Podstawowej w Śliwicach na scenie miejscowego Gminnego Ośrodka Kultury. W teatralnej formie zachęcali do zdrowego trybu życia. Każda ze scenek promowała inną, dobrą postawę, np. historia królowej Śnieżki, która zatruta się brudnym jabłkiem, zachęcała do mycia warzyw i owoców przed jedzeniem.

Przegonili zimę

Wcześniej uczniowie przeszli ulicami Śliwic w dwóch grupach. Pierwszą z nich stanowiły dzieci z klas I-IV, a drugą młodzież klas V-VIII i III gimnazjum. Przy pomocy piszczałek i instrumentów przeganiaли zimę. Każda klasa przygotowała inne, prozdrowotne hasło. Na transparentach można było przeczytać m.in. „W zdrowym ciele zdrowy duch”, „Żyj zdrowo, będzie kolorowo”, czy „Żeby zdrowe ciało mieć, trzeba ćwiczyć przez dni pięć”. Prozdrowotny Dzień Wiosny zorganizowali uczniowie klas IIa i IIb oraz VIIa i VIIb wraz z wychowawcami: **Lucyną Czapską, Ewą Rydzkowską-Kołączyńską, Michałem Kraińskim i Emilią Czapską.** Nad oprawą techniczną czuwał **Tomasz Warczak.** Kropką nad „i” była prezen-

tacja, którą przedstawiła **Magdalena Lipkowska** z GOK-u.

– Kiedy poprosiliśmy Magdę o pomoc, nie wahała się ani chwili – mówi Emilia Czapska. – Wspierała nas pomysłami i przekazała uczniom przepisy

na zdrowe koktajle i sałatki. Następnego dnia dzieci robiły je na lekcjach wychowawczych.

Magdalena Lipkowska zadawała uczniom zagadki, za których rozwiązanie mieli szansę wygrać upominki. Spotkanie było okazją do nagrodzenia uczniów biorących udział w konkursach związanych z informatyką, m.in. bezpieczeństwem w internecie.

Tekst i fot. **Elżbieta Doniecka**

W formie teatralnej dzieci i młodzież opowiedzieli na temat zdrowego trybu życia.

Z GOK-u uczniowie wyszli z drobnymi upominkami (wygranymi za rozwiązanie zagadek przygotowanych przez Magdalenę Lipkowską) oraz przepisami na sałatki i koktajle.

Reklama

SUPEROFERTA

WYBRANE MEBLE

15%

TANIEJ

PROMOCJA
OD 22.03
DO 16.04.2019 R.

**SZCZEGÓŁY
U SPRZEDAWCY
ORAZ NA**
www.FORTE.com.pl

janpa
SALON MEBLI I OŚWIETLENIA

☎ 52 397 30 03
✉ janpa@janpa.pl
f Janpa.Chojnice

Chojnice
ul. Sępoleńska 24B
pn.-pt.: 9.00-17.00
sob.: 9.00-14.00

Talentów szukamy już wśród najmłodszych

Tanecznym krokiem i z piosenką na ustach tucholskie przedszkolaki przywitały wiosnę. Z tej okazji na scenie Tucholskiego Ośrodka Kultury odbył się wyjątkowy przegląd talentów.

Przedszkolaki postanowiły zachęcić wiosnę, by wreszcie do nas zawitała. Śpiewająco pożegnały zimę, uśpiły marzannę, i jeszcze bardziej śpiewająco powitały coraz

to mocniej świecące słońeczko. Pomocny w tym okazał się Pierwszy Wiosenny Przegląd Talentów – impreza, której pomysłodawcą były Przedszkola nr 1 i nr 2 w Tucholi.

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

Organizatorzy do wspólnej zabawy zaprosili pozostałe maluszki z tucholskich oddziałów przedszkolnych. Miało być kolorowo i wesoło, i tak też się odbyło. Spotkanie poprowadziły dyrektorki: Urszula Węgner i Monika Wojcieszonek. Na deskach sceny Tucholskiego Ośrodka Kultury dzieci pokazały się w tańcu i podczas występów wokalnych. Bardzo starannie przygotowały swoje przedstawienia i zadedykowały je wiosnie. Oprócz Przedszkola nr 1 i Przedszkola nr 2 popis dały dzieci z oddziału zerówkowego ze Szkoły Podstawowej nr 1 w Tucholi.

– W Wiosennym Przeglądzie Talentów nie chodziło o rywalizację, a jedynie o dobrą zabawę – podkreśla Urszula Węgner. – Mimo to występujący otrzymali słodkie upominki. Dostaliśmy je dzięki uprzejmości „Łucniczki” – podpowiada.

– To był pierwszy przegląd – zaznacza dyrektor Przedszkola nr 2.

– Impreza wszystkim bardzo się podobała, stąd już teraz możemy zapewnić wszystkich, że odbędą się kolejne jej edycje. Mamy nadzieję, że na etapie organizacji przyłączą się do nas również inne oddziały przedszkolne – podsumowuje.

Tekst i fot.
Lucyna Zdanowska

Podróż do świata poezji. Stacja Gostycyn.

Za nami XIX edycja gminnego konkursu recytatorskiego „W świecie poezji dziecięcej”. Za rok jubileuszowe spotkanie. Jak będzie wyglądało? Na pewno będą recytatorzy, oceniające występy jury i oczywiście organizatorzy, którzy mają w zanadrzu ciekawe nagrody.

XIX edycja gostycyńskiego gminnego konkursu recytatorskiego „W świecie poezji dziecięcej” odbyła się w piątek. Organizatorami byli: Gminny Ośrodek Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Gostycynie. Prowadzącym chodziło nie tylko o rozwijanie zdolności recytatorskich, ale również rozbudzanie wrażliwości na piękno literatury. W repertuarze młodych recytatorów znalazły się wiersze z polskiej klasyki dziecięcej, m. in.: Jana Brzechwy, Michała Janakowiaka, Hanny Niewiadomskiej, Ludwika Jerzego Kerna, Danuty Wawilow, Marii Konopnickiej czy Wandy Chotomskiej. Komisja w składzie: **Barbara Kasica-Kołomyjska** oraz **Wanda i Eugeniusz Rzyscy**, kierując się kryteriami, takimi jak: dobór tekstu do tematu konkursu i jego pamięciowe opamiętanie, interpretacja tekstu, kultura słowa oraz ogólne wrażenie artystyczne, postanowiło przyznać następujące miejsca:

– w kategorii klas I-III: I miejsce ex aequo przypadło **Mai Porożyńskiej** (SP Gostycyn) i **Kajetanowi Kamińskiemu** (SP Gostycyn) i III miejsce – **Mikołajowi Grzeczy** (Szkoła Filialna w Wielkiej Kloni). W tej grupie

Lena i jej wiersz o zebrze.

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

wyróżnienia otrzymali: **Zuzanna Cieślik** (SP Gostycyn), **Zuzanna Wosik** (SP Pruszcz), **Patryk Baumgart** (SP Gostycyn) i **Vanessa Zielińska** (SP Pruszcz),

Przerwa na herbatkę.

Podziękowania za udział w konkursie.

– w kategorii klas IV-VIII I miejsce otrzymała **Julia Stucka** (SP Gostycyn), II miejsce ex aequo **Paula Dominikowska** (zgłoszona przez świetlicę wiejską

w Wielkim Mędromierzu) i **Izabela Kriese** (SP Pruszcz). Dwie nagrody wręczono także w ramach trzeciego miejsca. Tutaj komisja doceniła **Agnieszke Mróz**

(SP Gostycyn) i **Adrianę Kołodziej** (SP Pruszcz). Natomiast wyróżnienie otrzymał **Maksymilian Sobkiewicz** (SP Gostycyn).

Tekst i fot. Lucyna Zdanowska

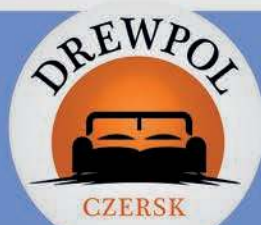
Reklama

PRODUCENT MEBLI TAPICEROWANYCH

DUŻY WYBÓR: sof • foteli • meblościanek • kanap • stołów • krzeseł • materacy
zestawów kuchennych • mebli młodzieżowych • foteli rozkładanych • wyrobów z wikliny

CHOJNICE, ul. Wysoka 9,
tel. 52 396 25 55, 52 397 06 40
drewpolczersk@wp.pl
www.drewpol-czersk.pl

CZERSK, ul. Tucholska 101B,
tel. 52 398 48 61, tel./fax 52 398 93 21
HURTOWNIA TKANIN OBICIOWYCH
I AKCESORIÓW MEBLOWYCH

Gucio [z lewej] nie miał tyle zapachu co Maja [z prawej], która postanowiła odszukać wiosnę.

Dzieci przygotowały się do obchodów Dnia Wiosny. W sali dominiował kolor zielony, a na niektórych buziach pojawiły się kolorowe „makijaże”.

Przedsiębiorcy wyruszyli z przedszkola nad strugę Śliwiczankę.

Na przedszkolaków czekała niespodzianka – upominki od jednej z mam.

Marzanna odpłynęła Śliwiczanką

Najpierw maluchy z marzanną na czele przeszły przez śliwickie targowisko.

więcej zdjęć na
www.tygodnik.pl

Maluchy z Przedszkola Samorządowego „Borowiaczek” w Śliwiczach oficjalnie pożegnali zimę. W czwartek, 21 marca z marzanną na czele przeszły ulicami wsi.

Specjalnie na pierwszy dzień wiosny nauczycielki z Przedszkola Samorządowego „Borowiaczek” w Śliwiczach razem z mamami maluchów przygotowały przedstawienie. Przygody pszczołki Mai poszukującej wiosny przedszkolacy obserwowali z zapartym tchem. Aktorki otrzymały owacje na stojąco tuż po zakończeniu występu.

Reklama, ogłoszenie płatne

Tradycyjne topienie marzanny
Podczas pierwszego dnia wiosny nie zabrakło tradycyjnego topienia marzanny. Zwyczaj ten bierze się z dawnych, słowiańskich wierzeń. Kukłę palono lub topiono w czasie wiosennego święta Jarego. Celem było przywołanie wiosny i zapewnienie urodzaju. Chociaż dziś topienie kukły nie wiąże się z wierzeniami, jest kultywowane jako tradycja. Maluchy razem z opiekunkami i mamami przeszły ulicami Śliwic na czele z kolorową marzanną. Przechodnie z zaciekawieniem przyglądali się barwnemu pochodowi. Dzieci dotarły aż w okolice cmentarza i placu zabaw. Tam czekała na nie niespodzianka – jedna z mam przygotowała inną marzannę oraz upominki dla maluchów. Przed wrzuceniem marzanny do Śliwiczanki, zdjęto krepę i kolorowe ozdoby. Do wody trafiła słoma, z której kukła została zbudowana.

Tekst i fot.

Elżbieta Doniecka

Mieszkańcy z zaciekawieniem oglądali barwny pochód.

**FIRMA
MAZUR**

ul. Hejnałowa 2, Tuchola-Rudzki Most
tel. 788 546 866 e-mail: biuro@domymazur.pl

- okna PCV i aluminiowe firmy **Adam's** stolarka pcv i alu
 - bramy garażowe, uchylne, segmentowe
 - rolety zewnętrzne i wewnętrzne
 - DRZWI ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE
 - **NOWOŚĆ!** ŻALUZJE FASADOWE
 - **NOWOŚĆ!** ROLETY SCREEN
 - **NOWOŚĆ!** NAPĘDY DO BRAM POSESyjnych I GARAŻOWYCH
 - WYPRZEDAŻ DRZWI Z EKSPozyCJI –70% RABATU
 - PANELE WINYLOWE W KONKUREncyJNYCH CENACH
- Zapraszamy! pon.-pt. 9.00-17.00, sob. 9.00-13.00**

AUTORYZOWANY
PARTNER
SERWISOWY
FIRMY

**WYCENA
I POMIAR
GRATIS!**

**Chciałybyśmy
serdecznie podziękować
za profesjonalną organizację
naszej wycieczki do Brukseli
w dniach 20-24.03.2019
panu europosłowi
Tadeuszowi Zwiefce
i przewodnikom,
którzy z entuzjazmem
i humorem
pokazywali nam miasto.**

**Z wyrazami szacunku
Maria i Krystyna,
Tuchola**

REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA

Prof. James D. Reinolds
z Uniwersytetu w Chicago

Już 267 tys. osób odbudowało swoje stawy i pozbyło się bólu w zaledwie 36 dni

Odkryto bezoperacyjny sposób na odbudowę zniszczonych stawów!

Przełomowe odkrycie naukowców z Chicago College of Rheumatology: osoby cierpiące na zwyrodnienia stawów oraz uciążliwy, rwący ból mogą wreszcie powrócić do normalnego życia.

Dzięki nowo odkrytej metodzie każdy ma szansę pokonać dokuczliwe bóle stawów i odzyskać dawną sprawność fizyczną. „Koniec z ciągłym bólem i nie-**możnością poruszania się**” – mówi prof. James D. Reinolds z Uniwersytetu w Chicago. „Nieważne, czy bolą kolana, biodra, nadgarstki czy kręgosłup. Nieważne, czy schorzenie ma podłoże genetyczne, jest wynikiem przeciążenia stawów czy otyłości.

Ból i zwyrodnienie można zwalczyć! **Dlatego zawsze byłem przeciwny przepisywaniu pacjentom aż tylu środków przeciwbólowych, bo każdą dolegliwość można zniszczyć u źródła**” – dodaje profesor entuzjastycznie.

„Znaleźliśmy sposób, który usuwa stany zapalne, odżywiając jednocześnie komórki chrzęstne i regenerując miazgę stawową. Wystarczy spojrzeć na zdjęcia tomograficzne stawu wykonane przed kuracją i po niej” [patrz **fotografia przed i po kuracji**]

„Wstąpiło we mnie nowe życie!”

„Ciężko żyć z tym bólem. Ktokolwiek ma artretyzm, wie, co to za męka. Nie można rano wstać, chodzić, każdy ruch sprawia ból. Żeby w ogóle jakoś funkcjonować, brałam końskie dawki kortyzonu. Ale puchłam po tych lekach okropnie, dodatkowo lekarz mówił, że one uzależniają. Jak brałam mniej, ból był nie do zniesienia, i tak w kółko. Ale moja wnuczka, która mieszka w Stanach, przysłała mi ten preparat. Już po tygodniu obrzęk mi szedł, bóle minęły. Mogę znów chodzić, ruszać się. Wstąpiło we mnie nowe życie!”

Bożena (lat 65) z Tarnowa

„Kręgosłup znowu działa jak należy”

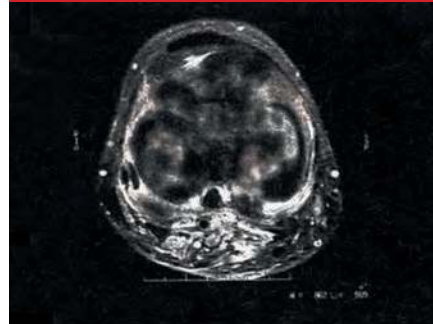
„Bóle kręgosłupa po prostu nie dawały mi normalnie żyć. Przez wiele lat pracowałem fizycznie, no i się doigrałem. Musiałem przejść na rentę, bo problemem było dla mnie nawet zwykłe schylenie się czy wstanie z łóżka, a co tu mówić o ciężkiej pracy. Chodziłem od lekarza do lekarza, ale nikt nie potrafił mi pomóc. Uratowała mnie siostrzenica Marta, która mieszka w Chicago od 13 lat. Przysłała mi ten preparat Reinoldsa i... 36 dni i jestem jak nowo narodzony. Nic nie boli, nic nie strzyka. Jestem sprawny tak, jak było to w młodości, kiedy przenosiłem raz po raz worki z cementem. Nigdy nie zapomnę tego Martusi!”

Krzysztof (lat 59) z Mielca

Ortopedzi byli w szoku

„Gdy pokazaliśmy reumatologom i ortopedom zdjęcia z efektami kuracji, byli w szoku. Nie mogli uwierzyć, że zmiany zwyrodnieniowe w obrębie stawów mogą się ot tak po prostu cofnąć. Starta tkanka chrzęstna się odbudowała, a płyn maziowy odzyskał swoją dawną poślizgowość. U wszystkich osób, które brały udział w testach, bóle stawów minęły, a stan zapalny ustąpił. Natura chce, żeby Twoje ciało funkcjonowało perfekcyjnie, a organizm dążył do samonaprawy. Wystarczy, że podamy mu substancję o odpowiednich właściwościach bioinformacyjnych, a wszystko zacznie wracać do normy. To nie żadna magia – to czysta biologia. Doskonałym przykładem tego jest penicylina powstała ze zwykłego grzyba (znanej wszystkim pleśni), która zmniejszyła umieralność z powodu zakażeń bakteryjnych o przeszło 90%! Podobnie jest ze zwyrodnieniem stawów: człowiek

PRZED kuracją:

PO kuracji:

Na zdjęciu po lewej widać puste przestrzenie w obrębie torebki stawowej powstałe na skutek zbytniego uwodnienia tkanki. Po kuracji struktura mazi stawowej się odbudowała (zdjęcie po prawej), odzyskała lepko-sprężystą konsystencję i właściwości poślizgowe. Kości są odpowiednio „naoliwione”, dzięki czemu nie trą o siebie, ponieważ funkcje amortyzujące stawu zostały przywrócone.

nie wymyśli sposobu na artrozę, ale może go poszukać w naturze. I tym tropem poszedł mój zespół.

Po miesiącach testów odkryliśmy formułę, która przedstawia organizm w tryb walki ze zwyrodnieniem stawów. Nie tylko usuwa przyczyny stanu zapalnego, lecz także odżywia chondrocyty i inicjuje proces samoregeneracji chrząstki stawowej. Dzięki temu niszczy artrozę tak samo skutecznie, jak penicylina bakterie! Teraz wiem, że to najpotężniejsza broń przeciw bólom stawów, jaką wymyśliła matka natura.

Ból mija bezpowrotnie

Aby zlikwidować ból, wystarczy przyjmować 2 kapsułki dziennie. Już na drugi dzień kuracji można oczekiwać, że ból zacznie słab-

nąć. Po kilku dniach zniknie bolesność, obrzęk i drętwienie, które nie daje w nocy spać. Ale to nie koniec! Po skończonej kuracji Twoje życie będzie wyglądało dokładnie tak, jak przed pierwszym atakiem artrozy. Uwolnisz się od bólu i odzyskasz pełną sprawność ruchową.”

Preparat prof. Reinoldsa regenerujący stawy jest popularny nie tylko w USA. Stosują go także osoby walczące z bólem stawów w Europie. W tym roku udało się wprowadzić produkt również do Polski. W naszym kraju kuracja jest dostępna za udział w Klubie Seniora! Promocja dotyczy wyłącznie pierwszych 150 osób, które złożą zamówienie do 4 kwietnia 2019 roku. Ilość zestawów promocyjnych ograniczona – decyduje kolejność zgłoszeń!

70% DOFINANSOWANIE DLA PIERWSZYCH 150 OSÓB!

Pierwszym 150 osobom, które zadzwonią do 4 kwietnia 2019 r., przysługuje **70% dofinansowanie**. Dostaniesz wówczas preparat prof. Reinoldsa za udział w Klubie Seniora zamiast za ~~317~~ tylko za **97 zł** (przesyłka GRATIS!)

Zadzwoń: 81 300 33 09

Od poniedziałku do niedzieli: 8:00–20:00 (Zwykłe połączenie lokalne bez dodatkowych opłat)

REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA • REKLAMA

witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Fot. (Iz)

Urszula Domjan, 22.03, Tuchola, 59 cm, 3880 g

Filip Wegner, 23.03, Tuchola, 56 cm, 3543 g

Agata Przytarska, 23.03, Osówek, 56 cm, 2880 g

Sara Krupa, 23.03, Śliwice, 51 cm, 2550 g

Gratulujemy rodzicom
Tygodnik
Tucholski

Reklama, ogłoszenie płatne

KREDYTY
na oświadczenie
Tuchola, ul. Wryczy 6, tel. 739 069 199

TAXI 24 h
tel. 504 441 778
TUCHOLA, KĘSOWO, SĘPÓLNO

**Zatrudnimy pracowników
do pracy w Niemczech
w przetwórstwie rybnym
i ogrodnictwie.**

Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego.

Kontakt telefoniczny
od poniedziałku do piątku
w godz. od 9:00 do 13:00

663-626-877

WĘGIEL
węgiel z polskich kopalni
NAWOZY
MATERIAŁY BUDOWLANE
**PROMOCJA CEMENT
EKSPERT**
polecą SKŁAD OPAŁU
Bysław, ul. Przemysłowa
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69
tel./fax 52 33 497 95
DOWÓZ W CENIE

Reklama

galeria neptun

III Pokaz Kotów
Rasowych i Domowych
31.03.2019 r. - 12:00 - 18:00

www.galeria-neptun.eu

**UL. POMORSKA 7
STAROGARD GDAŃSKI**

MASZ TEMAT – DZWOŃ!

Tel. 52 336 30 51

zmarli

- † Aniela Peplińska, l. 92 – Zalesie
- † Krystyna Irena Maj, l. 85 – Łoboda
- † Janina Szproch, l. 88 – Pruszcz
- † Andrzej Hoppe, l. 53 – Tuchola
- † Jan Kościukiewicz, l. 57 – Tuchola
- † Henryk Władysław Guguła, l. 85 – Wąldowo
- † Adam Suś, l. 76 – Sępólno Krajeńskie

G.

Ogłoszenie płatne

Pani
**Danucie
Jankowskiej**
wyrazy
szczerego żalu
i współczucia
z powodu
śmierci
Mamy
składają
koleżanki
ze Szpitala
Tucholskiego

Koleżance
**Dorocie
Cichej**
wyrazy
głębokiego
współczucia
z powodu
śmierci
Mamy
składają
grono pielęgniarek
i opiekunów medycznych
Oddziału Wewnętrznego
i Zakładu
Opiekuńczo-Leczniczego
Szpitala Tucholskiego

Reklama, ogłoszenie płatne

Wszystkim, którzy w tak trudnych chwilach
dzielili nasz smutek i żal,
uczestniczyli we mszy św. i ceremonii pogrzebowej,
odprowadzając na miejsce wiecznego spoczynku
naszego ukochanego Męża, Tatusia, Dziadziusia, Teścia

śp. Jana Kościukiewicza

za modlitwę i liczne wiązanki kwiatów
rodzinie, przyjaciołom, znajomym, delegacji
z GS „Samopomoc Chłopska” w Tucholi oraz ks. proboszczowi
serdeczne podziękowania składa rodzina

Wszystkim, którzy uczestniczyli we mszy św.
i ceremonii pogrzebowej, odprowadzając
na miejsce wiecznego spoczynku

śp. Kazimierza Szyszka

ks. proboszczowi i panu organiście
z parafii pw. Bożego Ciała w Tucholi,
krewnym, znajomym, sąsiadom oraz delegacjom
za modlitwę i komunię św.
serdeczne podziękowania składa rodzina

Pani doktor Marioli Gacy
i pani Elżbiecie Grzonkowskiej
za troskliwą opiekę nad

**śp. Kazimierzem
Szyszka**

serdeczne podziękowania składa rodzina

Pani
Dorocie Cichej
i pani
Danucie Jankowskiej
oraz **Rodzinie**
wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci
Mamy
śp. Teresy Gębali
składają
Zarząd, Pracownicy i Współpracownicy
„Szpitala Tucholskiego” Sp. z o.o.

ZAKŁAD POGRZEBOWY
Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o.
ul. Świecka 68, Tuchola

- profesjonalna obsługa uroczystości pogrzebowych
- przewozy zwłok w kraju i z zagranicy
- kopanie grobów
- nowoczesny sprzęt
- bezpłatne korzystanie z kaplicy i chłodzi

**WYPŁATA
ZASIŁKU
POGRZEBOWEGO
OD RĘKI**

**TELEFONY CZYNNE CAŁĄ DOBĄ:
52 33 65 739; tel. kom. 603 265 868**

**informator
borowiacki**

■ pogotowie

telefon alarmowy 999

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18,

■ szpital

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18, tel.

centrala: 52 33 605 00, fax 52 33 605 04

■ przychodnie gminne

Cekcyn, ul. Dworcowa 6, tel. 52 33 475 10

Gostycyn, ul. Bydgoska 12, tel. 52 33 460 24

Kęsowo, ul. Łąkowa 1, tel. 52 33 440 13

Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 41,

tel. 52 33 493 79

Śliwice, ul. Szkolna 7, tel. 52 33 400 19

Tuchola, MCL, ul. Świecka 27:

Poradnia Dziecięca tel. 52 33 657 60;

Poradnia Ogólna tel. 52 33 433 44;

■ policja

telefon alarmowy 997, 112

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 66 315

Gostycyn, ul. Bydgoska 6/3, tel. 52 33 66 320

Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30,

tel. 52 33 66 330

Tuchola, ul. Dworcowa 17a, tel. 52 33 66 200

■ straż pożarna

telefon alarmowy 998

Cekcyn, OSP – tel. 534 741 733

Kęsowo, ul. Wyzwolenia 2, tel. 691 600 998

Lubiewo, tel. 52 33 493 81

Śliwice, ul. Dworcowa 11, tel. 52 33 400 08

Tuchola, ul. Sępoleńska 20,

tel. 52 33 612 27, 52 33 612 28

■ pogotowie gazowe

tel. alarmowy 992

■ posterunek energetyczny

tel. alarmowy 991 (Chojnice)

■ wodociągi

Tuchola, ul. Warszawska 7, tel. 52 33 450 58,
727 686 700 (telefony czynne całą dobę)

Cekcyn „Tuchwod”,

tel. 52 33 433 08 (czynny całą dobę)

tel. 509 227 526 (po godz. 15.00)

■ ciepłownia

Tuchola, ul. Witosa 4, tel. 52 55 90 297

■ starostwo

Tuchola, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 00,
52 559 07 30

■ urzędy gmin

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 50

Gostycyn, ul. Bydgoska 8, tel. 52 33 673 10

Kęsowo, ul. Główna 11, tel. 52 33 440 91

Lubiewo, ul. Hallera 9, tel. 52 33 493 10

Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30,

tel. 52 33 407 10

Tuchola, pl. Zamkowy 1, tel. 52 56 425 00

■ urząd skarbowy

Tuchola, pl. Zamkowy 4,

tel. 52 33 63 300 – do 328

■ urzędy pocztowe

Bystaw, ul. Główna 59, tel. 885 900 508

Cekcyn, ul. Wczasowa 3, tel. 52 33 472 00

Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 43,

tel. 885 920 802

Kęsowo, ul. Główna 32a, tel. 885 900 238

Gostycyn, ul. Bydgoska 6, tel. 52 33 460 60

Tuchola, ul. Świecka 25, tel. 52 33 486 01,

52 33 486 02

Śliwice, ul. Dworcowa 37, tel. 52 33 400 77

■ informacja turystyczna

Tuchola, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

■ informacja PKS

tel. 52 39 740 34 – Chojnice

■ ośrodki kultury

Cekcyn, ul. Szkolna 4, tel. 52 33 475 76

Gostycyn, ul. Główna 35, tel. 52 33 461 53

Kęsowo, ul. Główna 7, tel. 52 33 440 29

Lubiewo, tel. 512 864 195

Śliwice, ul. Dworcowa 37, tel. 52 33 400 71

Tuchola, pl. Zamkowy 8, tel. 52 33 433 88

■ muzea i wystawy

Tuchola, Muzeum Borów Tucholskich,

ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

Wielki Mędromierz nr 20, Izba Tradycji

(pojazdy i sprzęty zabytkowe),

otwarte: soboty w godz. 14.00-18.00,

tel. 608 846 245, wstęp bezpłatny,

muzeum udostępnione także

dla osób niepełnosprawnych

■ biblioteki

Tuchola, Miejska Biblioteka Publiczna,
ul. Pocztowa 7a, tel. 52 33 450 38,
52 33 458 65.

Bystaw, biblioteka publiczna, filia, tel.

52 33 498 81

Cekcyn, ul. Szkolna 4, tel. 52 33 475 68

Gostycyn, Biblioteka Publiczna,

ul. Sępoleńska 12a, tel. 52 33 462 51

Lubiewo, biblioteka gminna, tel. 663 884 662

Śliwice, Gminna Biblioteka Publiczna,

ul. Dworcowa 11, tel. 52 33 40 152

■ msze święte

Tuchola, Parafia pw. Bożego Ciała,
ul. Świecka 24, godziny: 7³⁰, 9⁰⁰, 10³⁰,
12⁰⁰, 18⁰⁰, msza niedzielna w sobotę o 18⁰⁰.

• Parafia pw. Opatrzności Bożej, ul. Jana

Pawła II 1, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 11³⁰.

• Parafia pw. św. Jakuba Apostoła,

ul. Chojnicka 28, godziny: 8³⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰,

17⁰⁰, msze niedzielne, Kielpin,

godz. 11⁰⁰, Białowieża, godz. 16⁰⁰.

• Parafia pw. św. Bartłomieja, godziny:

8⁰⁰, 9³⁰, 11⁰⁰, 12¹⁵, 16⁰⁰ msze niedzielne.

■ rzecznik konsumentów

Tuchola, Powiatowy Rzecznik Konsumentów,

ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 33

■ pomoc dla rodzin

Tuchola, pl. Zamkowy 1 – Gminny Ośrodek

Wsparcia dla Rodzin; bezpłatna pomoc:

środa 16.00-20.00 (psycholog),

czwartek 15.00-19.00 (radca prawny)

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18, szpital,

poradnia uzależnień – AL-ANON, Grupa

Samopomocowa Krewnych i Przyjaciół

Alkoholików: spotkania w poniedziałki

o godz. 18.00; tel. 888 586 777

*Prosimy o informowanie redakcji
o zmianach (tel. 52 33 630 50)*

Reklama

**ZAKŁAD POGRZEBOWY
BOLIŃSCY**

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- * Kompleksowa organizacja i obsługa uroczystości pogrzebowych
- * Własna chłodnia i kaplica - Dom Pogrzebowy "Bolińscy"
- * Przewóz zmarłych w kraju i za granicą
- * Wypłata zasiłku pogrzebowego przed pogrzebem

Czynne całodobowo tel. 500 206 206
Tuchola, ul. Starodworcowa 1 (przy bocznej bramie cmentarza)

Kryty orlik? Nowość, ale żaden problem

Pierwszy raz tucholanie zagraли na... krytym boisku, a taki właśnie był miejscem ich triumfu podczas turnieju w Bydgoszczy. Podopieczni Arkadiusza Gostomskiego nie mieli sobie równych.

Tucholanka ARKO pod koniec lutego była jednym z sześciu zaproszonych zespołów na duży turniej młodzieżowy – BKS Winter Cup 2019. Była to nie lada gratka dla wszystkich przyjezdnych, którzy mogli rozegrać turniej w osobliwych warunkach.

– Dotąd znaliśmy warunki gry na takim obiekcie, ale pod chmurką. Tym razem gospodarze dali nam możliwość grania pod tzw. balonem, czyli pod dachem. Nie kryję, wyszliśmy pod ów balon i mieliśmy poczucie ograniczonej przestrzeni z racji choćby tego, że nad na-

mi nie ma nieba – opisuje trener Arkadiusz Gostomski. – Nie było porywów wiatru, nie było przeblysków słońca, ale szybko się przyzwyczailiśmy do tych warunków.

Alichniewicz, Pieczka czy kto inny?

Jak szybko przywykli do tego młodzi z Tucholanki, świadczy prosty fakt – wygrali turniej. Zagraли przebojowo, w sposób zgrany i w świetnym stylu – to śmiało można powiedzieć. Mało tego – Olgierd Alichniewicz został królem strzelców zmagania, jednak musiał stoczyć pojedynek w rzutach karnych i to nie z byle kim – z kolegą Bartoszem Pieczką i następnikiem gospodarzy – BKS-u. Wszyscy mieli strzelonych po sześć goli, ale król powinien być tylko jeden. Nietypowy konkurs rzutów karnych wywołał wielkie emocje tym bardziej, że do tytułu najlepszego kandydowało dwóch zawodników z jednego i to przyjezdnego klubu – Tucholanki ARKO. Ostatecznie

Olgierd Alichniewicz po skutecznym uderzeniu zyskał zaszczytne miano. Radości było co niemiara.

Porażki wiele uczą

Wśród wszystkich zaproszonych ekip rywalizowano każdej z każdym. To było podstawą do późniejszego utworzenia tabeli z punktami i stosunkiem bramkowym. W czterech spotkaniach Tucholanka okazała się lepsza. Najpierw pokonała gospodarzy 6:3. W drugim meczu też była lepsza od Młodych Talentów Toruń, pokonując piłkarzy z Wisły 5:2. W kolejnym starciu również z nadwiślańskim klubem (Olimpią Grudziądz) tucholanie byli lepsi jednym trafieniem (2:1). Borowiakom nie sprostał także Chemik Byd-

goszcz, który uległ graczom ze stolicy Borów 1:3. Tucholanka ARKO po tym pojedynku jednak dostała zadyszki czy też

Na pierwszym planie najlepszy strzelec – Olgierd Alichniewicz. Obok niego Antoni Bukowski.

towali porażkę aż 2:7. Nie rozpacz nad tym trener:

– Zimny prysznic nam się przydał. Chłopcy muszą wiedzieć, iż gra się do końca każdy mecz w turnieju. Nie ma odpuszczania, gdy się czuje wielkim tu i teraz. Czasami wartościowa dla zespołu jest tego typu przegrana – wówczas więcej się widzi i nabiera pokory sportowej. Z chłopaków jestem zadowolony. Co więcej mówić, skoro wygraliśmy turniej?

Warto jeszcze dodać, że wcześniej Tucholanka ARKO rozegrała kilka meczów kontrolnych. Przeciwnikami tucholan byli: Błękitni Wejherowo, Team Spirit Gdańsk, Sztorm Kosakowo, Polonia Bydgoszcz. Wszystkie to konfrontacje okazały się triumfem młodych tucholan. O kolejnych sukcesach usłyszymy pewnie jeszcze niejednemu raz.

Jarosław Kania,
fot. nadesłane

Turniej w Bydgoszczy

- I miejsce – Tucholanka ARKO Tuchola
- II miejsce – Chemik Bydgoszcz
- III miejsce – Olimpia Grudziądz
- IV miejsce – Juventus Bydgoszcz
- V miejsce – BKS Bydgoszcz
- VI miejsce – Młode Talenty Toruń

Tucholanka ARKO – skład:

Antoni Bukowski, Gracjan Grabowski, Jarosław Augustyński, Jędrzej Oleszkiewicz, Jędrzej Jaworski, Olgierd Alichniewicz, Igor Napiontek, Juliusz Górra, Bartosz Pieczka, Norbert Szamocki

Reklama, ogłoszenie płatne

**Zakład Gospodarki
Mieszkaniowej Sp. z o.o.
ul. Wysoka 1, 89-600 Chojnice**

informuje,
że ogłosił dwa przetargi
ustne nieograniczone na sprzedaż
niezabudowanych działek
położonych przy pl. Piastowskim.

Wszelkie informacje dotyczące
warunków szczegółowych
oraz nieruchomości
są wywieszone w siedzibie spółki
lub dostępne telefonicznie pod
nr. **52-39-726-79** oraz na stronie
internetowej **www.zgmchojnice.pl**.

PUNKT PRODUCENTA

OKNA I DRZWI NA ŚWIAT

PORTA DRZWI OKNA BRAMY FAKRO HÖRMANN

- rolety, żaluzje, moskitiery, SIATKI PRZECIWPYŁKOWE
- panele podłogowe bezklejowe, ściennie, listwy wykończeniowe
- profesjonalny montaż, doradztwo
- pomiar, wycena i transport gratis

DUŻY WYBÓR DRZWI WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH

TUCHOLA – RUDZKI MOST, ul. HALLERA 2, tel. 52 33 65 105
(przy salonie meblowym w Rudzkim Moście)

Las Państwowy

Nadleśnictwo Zamrzenica

z siedzibą w Zamrzenicy

oferuje do sprzedaży

drewno opałowe

pozyskane w wyniku działania huraganowych wiatrów w leśnictwach KLONIA i LEONTYNOWO w bardzo atrakcyjnych cenach (brutto – podatek VAT 8%).

Liściaste:

- dąb – 77,22 zł/mp
- brzoza, olcha, jesion, klon, jawor – 56,16 zł/mp
- lipa, osika – 49,14 zł/mp

Iglaste: sosna, modrzew, daglezja – 49,14 zł/mp

Ceny obowiązują do wyczerpania zapasów. Sprzedaż drewna odbywa się w siedzibie Nadleśnictwa, 89-510 Bysław, Zamrzenica 1a
tel. +48 52 334 11 75, tel./fax +48 52 334 11 73

Szczegóły dotyczące oferty specjalnej znajdują się na stronie internetowej Nadleśnictwa pod adresem:
<http://www.zamrzenica.torun.lasy.gov.pl> w zakładce Aktualności.

Ostatni sprawdzian Rawysa na plus

Jantar Pawłowo – Rawys CEO Raciąż 2:5 (0:3). Bramki: Rybacki (23), Kowalewski (32), A. Pril (40), Mocek (48), Wiligała (50)

Rawys: Pasiński, Wiligała, A. Pril, Wera, Gwiazdowski, Mocek, Kowalewski, Dominik Rybacki, Linda, Remus, Schreiber

Na bardzo grzaskim boisku raciążanie z trzech powodów okazali się bohaterami. Po pierwsze wygrali w dość dobrym stylu. Po wtóre przyjechali do Pawłowa w jedenastu, a zakończyli w dziesięciu. Po trzecie Rafał Pasiński, niebędący na co dzień bramkarzem, spisał się między słupkami znakomicie.

Niewiele się działo do 23 minuty. Dużo chaotycznej walki w środku pola i próby prostopa- dłych podań nie dały żadnego efektu. Wynik otworzył Damian Rybacki, gdy przejął futbolówkę po błędzie miejscowego obrońcy. Niecałe dziesięć minut potem rezultat podwyższył Bartosz Kowalewski po doskonałej asyście Szymona Schreibera – wystarczyło

przyłożenie stopy. Niełatwo było grać piłką na skrzydłach – zawodnicy „jeździli” po murawie i często tracili równowagę na miękkiej nawierzchni. W ostatnich dziesięciu minutach raciążanie grali wręcz koncertowo, co udowodnili trzecim celnym uderzeniem Adriana Prila.

Druga połowa była trudniejsza z różnych przyczyn, choć jej początek był dla Rawysa wymarzony. Najpierw Tobiasz Mocek po indywidualnej akcji strzelił na 0:4; potem „jedenastkę” za faul w polu karnym wykorzystał Robert Wiligała. Rafał Pasiński wcześniej kilka razy dał popis sztuki bramkarskiej i ukoronował to popisem w 56 minucie, gdy wyciągnięty jak struna obronił uderzenie idą-

Raciążanie przed ligą wydają się mocni. Czy w walce o ligowe punkty Rafał Pasiński będzie bramkarzem?

ce w „okienko”. Był to czwarty strzał Jantara w światło bramki Rawysa. Goście mieli dość dużo swobody w polu karnym miejscowych piłkarzy, jednak niczego nie wykorzystali. Z powodu dokuczliwej kontuzji od 77 minuty Rawys grał w dziesiątkę – boisko opuścił Bartosz Remus. Poskutkowało to końcową przewagą Jantara, który zdołał strzelić celnie dwa razy. Był to ostatni mecz kontrolny Rawysa przed podjęciem zmagani ligowych.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Dobrze tylko na początku

TKP Tuchola – Czarni Lniano 1:2 (1:1). Bramka: Głomski (15)

TKP: Jeziorski, Wolszleger, Wróblewski, Pilarski, Ł. Giłka, Ł. Nelke, S. Nelke, Donczyk, Jakusz-Gostowski, Karnowski, Głomski, Adamczewski, K. Kłosowski, J. Kłosowski, Brzozowski, Głowczewski, Kuzelak

Przewaga tucholan w tym meczu była widoczna przez pierwszy kwadrans. Zostało to potwierdzone jedynym trafieniem Borowiaków w tym meczu sparingowym. Patryk Głomski pewnie uderzył z pola karnego. Później przewaga tucholan zaczęła topnieć z każdą minutą. Grą rządził chaos w środku pola

Co ciekawe, między słupkami TKP stanął trener Jacek Jeziorski. Obrona tucholan dawała sobie radę do 45 minuty. Wówczas sprytny strzał w dolny róg dał gościom wyrównanie. Trener gospodarzy dokonał wielu zmian w czasie meczu. Będzie to na pewno materiał do prze-

myśleń, analiz. Gol dla gości w 57 minucie był ostatnim w tym pojedynku. Była to konsekwencja błędów w obronie gospodarzy, którzy dali zbyt wiele miejsca graczom gości.

Mecz przypominał w ostatniej fazie bicie głową w mur z dwóch stron. Podania i te prostopa- dle, i crossovery były zbyt silne. Sędzia

Od lewej Piotr Gierwatowski ze Śliwic (sędzia) i Łukasz Giłka – aktywny piłkarz TKP w tym meczu.

i przez długi czas nie działo się nic godnego uwagi. Goście próbowali przeprowadzić akcje ofensywne, ale obrońcy tucholan nie bawili się wielce z piłką we własnym polu karnym. Futbolówka często wychodziła w aut, było dużo przerw w grze.

slusnie wskazał wiele spalonych. W 71 minucie goście trafili z dystansu w poprzeczkę. Nie było to spotkanie na wysokim poziomie, choć TKP wszystko nadrabiał ambicją.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Krygowski zapewnił zwycięstwo

Tęcza Wiąg – Cis Cękyn 2:3 (0:2). Bramki: Krygowski (21,89), P. Krajna (30)

Cis: Czerwiński, Redzimski, B. Krajna, Nowacki, Jarzabek, Suchomski, P. Krajna, Hoffmann, Fojut, Krygowski, B. Słomiński, B. Suwalski

Kolejny sparing i znów wygrana. Co prawda znów jeden boiskowy grzech – nieskuteczności – można by wytknąć Cisowi, jednak zwycięzców nikt nie ocenia. Wynik poszedł w świat i to znów Borowicy są górą.

Świecie chyba jest szczęśliwe dla cękcynian, bowiem wcześniej też wywieźli stamtąd korzystny rezultat w spotkaniu ze Spartą. W pierwszej połowie gracze Cisa osiągnęli przewagę, którą udowodnili dwoma trafieniami. Najpierw Dariusz Krygowski w zamieszaniu na polu karnym umiał znaleźć się na właściwym miejscu

i w odpowiednim czasie – w gęszczu nóg trafił do siatki rywala. Patryk Krajna podwyższył później wynik na 0:2 po świetnym trafieniu z ostrego kąta w dalszy róg bramki. Cękynianom, jak wspomina trener Janusz Nowacki, wychodziło wszystko poza... skutecznością.

– Wielu piłkarzy mojej drużyny miało swoje szanse, stając oko w oko z bramkarzem Tęczy – wyznaje tucholanin. – Rozkalibrowane celowniki napastników sprawiły, że zapisaliśmy na swoje konto w tym meczu zbyt skromną liczbę goli.

Druga połowa to poprawa gry gospodarzy, którzy we wcześniejszych trzech kwadransach nie przeprowadzili wielu zagrażających akcji. Doszło do wyrównania wyniku najpierw za sprawą bezbłędnie wykorzystanego rzutu karnego, potem zaś dzięki wspaniałemu strzałowi z dystansu młodego zawodnika Tęczy. Cis po tym małym kryzysie miał okres świetnych kontr, tyle że znów bezskutecznych. Gol Dariusza Krygowskiego po dokładnej asyście Arkadiusza Hoffmanna dał wiktoryę Borowiakom.

Jarosław Kania

Bartosz stłumił Falę

Tucholanka Tuchola – Fala Świekatowo 7:1 (3:1). Bramki: Świetlik (26, 32, 50, 58), Nitka (44), Prądzynski (67, 90)

Tucholanka: Kęsik, Welsandt, Kosecki, Parszyk, Biesek, Materac, Prądzynski, Nitka, Augustyński, Świetlik, Marciniak, Pollok, Kowalski, Wojciechowski, Gwiazdowski

Zwycięstwo młodych podopiecznych Grzegorza Ogiegły było o tyle wartościowe i wymierne, że dotyczyło wiktoryi z chłopakami starszymi, co potwierdzili dwaj trenerzy Fali. Początkowa faza sparingu to wyrównana gra z obu stron. Zawodnicy obu ekip wymieniali się nieskutecznymi strzałami na bramkę. Działo się to wszystko w ciągu niecałych trzech minut. Najpierw goście oddali strzał głową nad poprzeczką, potem Paweł Prądzynski

i Jakub Augustyński też minimalnie chybili. Choć przewaga fizyczna leżała po stronie przyjezdnych, to Tucholanka częściej zagrażała bramce gości. Zabrakło jednak strzałów wtedy, gdy były okazje i luka między murem obrońców.

Błąd w ustawieniu defensywy sprawił, że goście objęli prowadzenie w 21 minucie. Później jednak nastąpił koncert gry Tucholanki. Pierwsze skrzypce grał skuteczny Bartosz Świetlik, który strzelił cztery

gole. Wsparli go inni koledzy z drużyny, a nie sposób również wspomnieć Wiktora Kęsika na bramce, który był panem przedpola. Świetnie zmienił go między słupkami Miłosz Wojciechowski, który w 88 minucie obronił słusznie podyktowaną „jedenastkę”. Fala zerwała się do boju przez kilka minut w drugiej połowie. W tym czasie oddała dwa uderzenia w światło bramki, jednak bezskuteczne. Paweł Prądzynski golem do szatni ostatecznie ustalił rezultat.

– Młodzi pokazali kawał dobrej piłki – ocenia trener Grzegorz Ogiegły. – Zgrani jesteśmy dobrze, potrafimy z małej odległości, z bliska grać skutecznie z pierwszej piłki. Coraz lepiej chłopaki znajdują się na placu gry. Wynik to sprawa nie najważniejsza, ale sama gra moich podopiecznych coraz bardziej zadowala.

Jarosław Kania

Dziewczęta nabrały wiatru w żagle

Tucholanka Kobiak Tuchola – Tęcza Bydgoszcz 10:2. Bramki: Murawska – cztery, Góra – trzy, Petrus – jedna, Kaźmierska – jedna, Szpaczyńska – jedna

Tucholanka: Różycka, Wyszomirska, Tomaszewska, Zabrocka, Falkowska, Gniot, Rymacka, Kaźmierska, Murawska, Benke, Łyczywek, Góra, Zielińska, Szpaczyńska, Medeńska

To zwycięstwo było potrzebne młodym piłkarkom Tucholanki. Zagrały one 3 x 30 minut z zespołem bydgoskim, który reprezentowany był przez piłkarki młodsze od Borowiaczek. Trener „kobiełek” Marek Zienkiewicz zauważył jednak w zespole przyjezdnych kilka zawodniczek, które niewątpliwie mają talent. Co ważne, do tucholskiego zespołu dołączyły w tym meczu doświadczone dziewczęta, grające wcześniej w najważniejszych, ligowych starciach.

Tucholanki należy pochwalić za świetną organizację gry. Dobre ustawienie na murawie, w odpowiednich pozycjach dało nad wyraz dużą skuteczność. Z całym szacunkiem trzeba podejść do drużyny z Bydgoszczy – ich ambicja spełniła się w postaci dwóch strzelonych

goli. Co ciekawe, niektóre zawodniczki z Tucholi pojawiły się na innych niż dotąd pozycjach. Przykładem mogą być Julia Petrus jako napastniczka czy Kinga Murawska występująca przez jakiś czas w roli ostatniego stopera.

– Jako trener mam mnóstwo rzeczy do przemyślenia – mówi Marek Zienkiewicz. – Dziś ze wszystkich dziewcząt jestem zadowolony. Potrzebne było im to zwycięstwo, by nabrać krzepy i jakiegoś przekonania o własnych możliwościach przed podjęciem zmagani ligowych. Rywal dał nam wiele możliwości, z całym szacunkiem do niego. Walka o punkty rusza na początku kwietnia. Nasz plan minimum to utrzymać miejsce w tabeli, które zajęliśmy na koniec rundy jesiennej.

Jarosław Kania

Kajakarstwo

Nikodem – mistrz Polski w smoczych łodziach

Mamy w Tucholi sportowca, który w jednej z odmian kajakarstwa stawał wiele razy na podium, w tym dwa razy zdobył tytuł mistrza Polski. Tajniki tej egzotycznej dyscypliny odkrywa nam młody Nikodem Cyls.

17-letni, podwójny mistrz Polski w drużynie to tucholanin, który od gimnazjum uczy się w Zespole Szkół Sportowych im. Polskich Olimpijczyków w Człuchowie. Mieszka w internacie, na weekendy wraca do rodziców i dziadków. Na usta ciśnie się podstawowe pytanie: dlaczego kajakarstwo w tej postaci i czemu ta szkoła? Odpowiedzi udziela bohater materiału:

– Ciocia Karolina Redlarska spontanicznie wskazała typ szkoły, do której powinienem uczęszczać. Sama zna się na sporcie, zatem jej sugestia była wystarczająca. Zaufałem jej wskazówce i nie żałuję.

Ojciec Arkadiusz dopowiada z uśmiechem, że ponieważ Nikodem był wysportowany i miał zamiłowanie do sportu, ponadto był jeszcze najwyższy w klasie, należało coś z tym po prostu zrobić. Tak też Nikodem Cyls rozpoczął od 13. roku życia naukę w szkole sportowej. Sam mistrz Polski przyznaje szczerze, że nigdy wielce nie pociągały go popularne gry drużynowe. Stąd też po części właśnie wybór łodzi smoczych. Na temat zawodów i historii tego sportu można znaleźć sporo informacji w internecie, tymczasem dość teraz rzec, iż sport wywodzi się z Azji i został dobrze przyjęty przez Europę, gdzie i w niej, i poza nią organizowane są zawody rangi międzynarodowej czy światowej. Ma to aspekt nie tylko czysto sportowy, ale też estetyczny – jak podkreśla Nikodem, łodzie wykonane po części z drewna, po części z syntetyków mają swój określony kształt – głowę smoka i ogon.

Są dwa rodzaje zawodów smoczych łodzi. Jedne na otwartym torze, drugie na basenie, gdy na torze pływackim dwie drużyny siedzą w jednej łodzi i wiosłują w odwrotną stronę. Rywalizacja taka przypomina popularne zawody w przeciąganiu liny. Gdy sytuacja jest po określonym czasie nierozstrzygnięta, sędzia wyznacza ostateczny werdykt. Nikodem jest podwójnym mistrzem Polski i na basenie, i na odkrytym akwenie.

Szczęśliwa Bydgoszcz

Pierwszy sukces został osiągnięty jeszcze w II klasie gimnazjum. W połowie czerwca na Brdzie odbyły się Otwarte Mistrzostwa Polski Łodzi Smocznych. Tucholanin reprezentował drużynę UKS ZSS Człuchów. Świetny start jego i drużyny pozwolił mu zdobyć dwa medale – jeden brązowy w kategorii junior open na dystansie 200 metrów i srebro w kategorii junior mikst na tej samej odległości. Od razu uważa – w tej ostatniej wspomnianej kategorii wymogi regulaminowym jest obecność czterech

Nikodem Cyls z ojcem Arkadiuszem, który wspiera syna i wierzy w jego dalsze sukcesy.

dziewcząt w łódce. Borowiak wystartował jako zawodnik siedzący po lewej stronie burty. Poza dziesięcioma osobami w łódce (samymi wioślarzami) z tyłu ma swoje miejsce sternik, zaś z przodu bębniarz.

– O ile sternik musi skupić się na kierunku płynięcia, o tyle bębniarz nadaje rytm. Najsilniejsi z osady siedzą na końcu – oni pracują najmocniej siłą mięśni, ale niesie to za sobą ryzyko nieskutecznego wchodzenia w rytm wiosłowania. Dlatego są ostatni w szeregu, by nikt za nimi nie brał ewentualnie złego rytmu wiosłowania – zdradza sekrety startów tucholanin.

W Bydgoszczy Nikodem zaliczył kilka startów, zanim odebrał z drużyną medale. Wynikało to z szerokości Brdy i konieczności ustawienia kilku osad, zaś po nich następnych w tej samej kategorii. Warto dodać, że w tym sporcie wiosłuje się w stylu kanadyjskim – nie jest to klasyczne wiosłarstwo.

Rok później Nikodem Cyls w Bydgoszczy zdobył dwa srebrne medale podczas XIV Mistrzostw Polski Łodzi Smocznych w kategorii junior open i junior mikst, tym razem na dystansie 500 m.

Ważne nawroty

Kolejny start w Lidzbarku Warmińskim na otwartym jeziorze był nie lada wyzwaniem dla Nikodema, a zakończył się pierwszym mistrzostwem Polski. Odbyły się tam w październiku 2017 roku

Otwarte Długodystansowe Mistrzostwa Polski Łodzi Smocznych.

– Trener Łukasz Imianowski przygotował nas najlepiej, jak można było. Pływania odbywały

się ostrego skrętu (hamowania wiosłami z jednej strony) łódka wyróciła się; po wtóre nie warto było stracić prędkości; w końcu promień skrętu musiał być jak

Nie ma większej frajdy, niż radość z wygranej.

się według tego, co nas w najbliższym czasie czekało na zawodach. Krótki dystans czy długi – tak właśnie pokonywaliśmy przeszczeń. W drużynie były zawsze rzeński duch i spora motywacja – mówi Nikodem Cyls.

Dystans 3200 m to też umiejętność nawrotów. Ważna była precyzja, gdy trzeba było wrócić na swój tor, obracając łódkę wokół bojki. Przede wszystkim nie można było pozwolić na to, by wskutek złego balansu ciała

najmniej. Tucholanin odebrał na podium medal z najcenniejszego kruszcu.

Najlepszy na basenie

Kolejne zawody to następny sukces i mistrzostwo Polski. W Szczecinie po raz pierwszy w historii polskiego sportu rozegrano Mistrzostwa Polski Łodzi Smocznych na Basenie. Mało tego – zawody miały status międzynarodowy – w rywalizacji wystąpili choćby Niemcy, Ukraińcy czy Litwini.

W kategorii junior mikst Nikodem Cyls (wówczas w pierwszej klasie liceum) ze swoją osadą nie miał sobie równych. Po kilku startach mógł cieszyć się mianem mistrza Polski.

Układ zawodów sprawił, że Nikodem Cyls musiał z resztą ekipy przeczekać kolejnych kilkadziesiąt pojedynków na wodzie, by znów wystartować. Jak się okazało, warto było.

Pudzian i kadra krążą po głowie

Pytany o marzenia Nikodem odpowiada, iż chciałby być dostrzeżony przez trenera kadry narodowej. Występ na arenie międzynarodowej i klubowe mistrzostwa świata – to byłoby sukcesem. Jak przyznaje tucholanin, już raz był obserwowany przez selekcjonera.

– Postaram się zrobić wszystko, by zrealizować marzenia – te większe i mniejsze. Jestem młody, mam motywację, trenuję regularnie, daję z siebie wszystko. W szkole też nie idzie najgorzej, godzę sport z nauką – mówi tucholanin. – Nie trapią mnie też żadne kontuzje – oby tak dalej.

Idol? Tu zaskoczenie? Żaden z naszych wioślarskich mistrzów, choćby tych olimpijskich z Pekinu, z których jeden – Michał Jeliński – swego czasu przebywał w Lubiewicach. Mariusz Pudzianowski – oto ktoś, z kogo Nikodem chciałby brać przy-

kład. Za elastyczność w sporcie, za osiągnięcia, umiejętność zdobywania sympatii kibiców, odwagę, klasę i ludzkie podejście do życia i sportu.

– Chciałbym robić to, co robię i spełniać swoje sny o tym, co najlepsze. Dziękuję rodzicom i dziadkom za wsparcie. Bez nich nie podjąłbym ważnych decyzji, nie walczyłbym dostatecznie dobrze – kończy Nikodem Cyls.

Jarosław Kania, fot. (jk), nadesłane

Sport w tygodniu

Szachy

28 marca (czwartek)

17.00 Miodowe Grand Prix w Szachach (salka przy tucholskim OSiR-ze, ul. Warszawska 17)

Tenis stołowy

28 marca (czwartek)

18.00 Mistrzostwa Gminy Gostycyn Oldboyów w Tenisie Stołowym (hala sportowa w Gostycynie)

30 marca (sobota)

10.00 Mistrzostwa Powiatu Tucholskiego Mikstów w Tenisie Stołowym (hala sportowa w Gostycynie)

Kregle

29 marca (piątek) – 31 marca (niedziela)

12.00 Mistrzostwa Polski Juniorów Młodszych w Kręglarstwie Klasycznym (Gostyń, ul. Strzelecka 27)

Siatkówka

29 marca (piątek) – 30 marca (sobota)

16.30 IX Turniej Piłki Siatkowej Zespołów Dwuosobowych (hala sportowa tucholskiego OSiR-u, ul. Warszawska 17)

31 marca (niedziela)

10.00 II Turniej Siatkarski o Puchar Dyrektora OSiR-u (hala sportowa tucholskiego OSiR-u, ul. Warszawska 17)

Piłka nożna

A-klasa

30 marca (sobota)15.00 Tucholanka Tuchola – Dąb Potulice
16.00 Rawys CEO Raciąż – GLKS Dobrcz
12.00 Tucholanka Kobiak Tuchola – GOKSiR Start Pruszcz (mecz kontrolny kobiet)**31 marca (niedziela)**11.00 Krajna II Sępólno Krajeńskie – LKS Kęsowo (mecz kontrolny)
14.00 TKP – Victoria Śliwice (mecz kontrolny) (jk)

Kregle – superliga kobiet

Ostatnia kolejka nie dla Borowiaczek

KS Czarna Kula Poznań – MLKS Tucholanka Zakłady Mięsne Skiba Tuchola 2:0

Poznańskie tory nie były szczególnie dla tucholanki, które musiały stawić czoła często bardziej doświadczonym sportsmenkom. Smaczek ligowego pojedynku polegał na tym, iż wśród Wielkopolanek wystąpiła Borowiaczka Ewa Iwicka.

Pierwsze starcie to zdecydowana przewaga bardziej dojrzałej Doroty Kopańskiej nad Izabelą Szczukowską. We wszystkich czterech blokach reprezentantka gospodyń okazała się lepsza. Straciła 20 kręgli więcej, wygrała w tym starciu 4:0 i zdobyła dla poznańki pierwszy punkt meczowy.

W drugiej odsłonie Ewa Iwicka okazała się minimalnie słabsza w kręglach od Aliny Pstrąg-Wilię. Ta ostatnia była lepsza o 15 trafień i wygrała w punktach setowych 3:1. Wynik meczu się wyrównał. Zmniejszyła się też przewaga w kręglach do pięciu na korzyść Czarnej Kuli.

Gdy stan meczu dawał jeszcze nadzieję gościom na zwycięstwo, w kolejnej odsłonie Dorota Januszewska uległa Agacie Banaszak. Ta ostatnia wygrała w trzech blokach i zwiększyła supremację w kręglach aż do 77 dla poznańki. Tym samym w całym meczu Czarna Kula objęła prowadzenie. Minimalnie tę różnicę zmniejszyła młoda Daria Klunder, remisując czwartą konfrontację na torach z Julią Rzyhą 2:2 w punktach setowych. Punkt meczowy powędrował na konto tucholanki dlatego, że Borowiaczka była lepsza w strąconych kręglach. Nie uchroniło to tucholanki od straty ostatecznych dużych punktów.

Tabela

1. KS Polonia 1912 Leszno	10	19	38:22
2. TKKF Dębinki Gdańsk	10	16	40:20
3. KS Czarna Kula Poznań	10	15	29,5:30,5
4. KS Alfa Vector Tarnowo Podgórne	10	12	30:30
5. KK Dziewiątka – Amica Wronki	10	9	22,5:37,5
6. MLKS Tucholanka ZMS Tuchola	10	4	20:40

Dziewczęta z Czarnej Kuli były lepsze w kręglach w stosunku 2104:2040. Osiągnęły też przewagę w punktach setowych 10:6. Co prawda w punktach za poje-

dynki był remis 2:2, ale to przyznane oczka za kręgle dopełniły całości i poznanianki mogły cieszyć się triumfem.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Brydż – Turnieje Piątkowe

Coraz wyższa przewaga jednego gracza

Nie o kim innym tu mowa, jak o Stefanie Gierszewskim, który w ostatni piątek (22 marca) podczas turnieju par w duecie z Adamem Chełchowskim ustawili porządek ostatniej rundy.

Wszystko wskazuje na to, iż na najbliższe tygodnie to właśnie ci sportowcy będą nomen omen rozdawać karty, gdy inni być może wszystko stawić będą na tę jedną, by zwiększyć swój dorobek punktowy. Wśród najlepszych sporą przewagę ma Stefan Gierszewski – tu nie nastąpiła żadna niespodzianka. W miarę spokojny dystans ma także Adam Chełchowski nad trzecim w klasyfikacji generalnej Stefanem Grzelakiem.

Wśród brydżystów sytuacja wydaje się być stabilna, jeśli chodzi

Piątek (22 marca)

1. Adam Chełchowski/Stefan Gierszewski
2. Eligiusz Fryca/Janusz Nurczyński
3. Stefan Grzelak/Jan Latzke

Klasyfikacja generalna

1. Stefan Gierszewski – 116 pkt.
2. Adam Chełchowski – 99 pkt.
3. Stefan Grzelak – 90 pkt.

o prowadzenie i pierwszą trójkę. Nie ma wątpliwości, że inni gracze będą chcieli podskoczyć w zestawieniu i zagrozić stojącemu na podium, wszak do końca roku jest jeszcze sporo czasu.

Jarosław Kania

Zapowiedź sportowa

Przy stołach i pod siatką

Dwie imprezy sportowe zapowiadają się szczególnie interesująco. Czwartek i sobota (28 i 30 marca) to spotkania miłośników tenisa stołowego. W pierwszym z wymienionych dni odbędzie się od godziny 18.00 turniej oldboyów o tytuł mistrza gminy Gostycyn. Uwaga, konkurencja dotyczy wyłącznie mieszkańców gminy. Z kolei w sobotę od 10.00 rywalizować będą miksty – tym razem w mistrzostwach powiatu tucholskiego.

Wszystko na parkiecie hali Centrum Sportowo-Rekreacyjnego; zawody koordynuje Marek Szweda.

W niedzielne przedpołudnie (31 marca) hala sportowa w Tucholi zgromadzi drużyny, które powalczą o puchar dyrektora miejscowego ośrodka sportu i rekreacji. Od 10.00 na turniej siatkówki wszystkich zaprasza Paweł Kukielski, który będzie nadzorował przebieg turnieju.

(jk)

Niespodzianka przed ligą i kolejne znaki zapytania

Tucholanka Tuchola – Victoria Śliwice 2:3 (1:1). Bramki: P. Kaszczyszyn (32), Renkiewicz (77) – Tucholanka; Włoch (37, 51, 59) – Victoria

Tucholanka: Romczykowski, Rostankowski, Pędowski, Donczyk, Reda, Górka, Bugaj, Renkiewicz, Budzyński, Pieczka, P. Kaszczyszyn, Schroeder, Fierek, Deja, Sajdyk, Landmesser, Kęsik

Victoria: Bruździński, Cichowicz, Gromowski, Belt, K. Zaremba, Szulc, Sumiński, Grzywacz, Włoch, Selka, Andrearczyk, Śpica, J. Zaremba, zawodnik testowany

Można by przekornie rozpatrywać, czy ów sparing to porażka Tucholanki, czy zwycięstwo Victorii. W której drużynie działa się lepiej podczas meczu, który odbył się jeszcze przed sobotnim startem rundy wiosennej A-klasy? Trudno to jednoznacznie rozstrzygnąć. Wiadomo, że na początku przewagę mieli gospodarze – już w 2 minucie piłka poszybowała

nad poprzeczką. W odpowiedzi śliwiczanie przeprowadzili kilka minut później sprawną akcję i o dużym szczęściu mogli mówić gospodarze, gdy futbolówka przeszła nad okienkiem.

Victoria starała się szanować piłkę, grała ostrożnie i bez zabaw w obronie. Tucholanka z kolei nie grała w tempo, gdy futbolówka okazywała się często

bezpieczna czy szła w auty. Obie ekipy miały świetne akcje – najpierw Adrian Pieczka wyłożył piłkę Patrykowi Kaszczyszynowi, ale bramkarz w sytuacji sam na sam obronił. Kilka minut później Wojciech Selka próbował przełobować bramkarza gospodarzy – minimalnie chybił.

Rezultat otworzył wyżej wspomniany tucholanin pewnym

strzałem z „jedenaście”. Pięć minut później wyrównał Łukasz Włoch i było to pierwsze z trzech trafień tego zawodnika. Potem gra obu zespołów była zbyt czytelna, by ktoś kogoś zaskoczył.

W drugiej połowie wiele szczęścia mieli śliwiczanie. Po strzale Wojciecha Selki dobił

trafnie znów Łukasz Włoch i Victoria objęła prowadzenie. Niemal było zdziwienie kibiców, kiedy wszyscy obejrzeni świetnie uderzenie strzelca Victorii po raz trzeci. Tucholanka miała dwie doskonałe okazje, z których wykorzystala jedną, gdy Mateusz Renkiewicz celnie uderzył z rzutu karnego za faul w „szesnastce”.

Który z trenerów ma większy ból głowy po tym meczu? Co prawda to tylko pojedynek kontrolny, jednak Tucholanka wydaje się być bardziej wywołana do odpowiedzi po tym meczu. Po pierwsze zaprezentowała się na stojąco, zbyt statycznie; po drugie gra w wyższej klasie rozgrywkowej do czegoś zobowiązuje.

Jarosław Kania

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny), tel. wew. 62, tel. kom. 505 166 687 (e-mail: piotr@tygodnik.pl)
Lucyna Zdanowska, tel. wew. 64, tel. kom. 505 166 719 (e-mail: lucyna@tygodnik.pl)
Elżbieta Doniecka, tel. wew. 65, tel. kom. 781 770 800 (e-mail: ela@tygodnik.pl)
Kamil Tajl, tel. wew. 64, tel. kom. 781 770 703 (e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, telefony: 52 336 30 50, 52 336 30 51, 52 334 88 88, fax 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8.00 do 16.00 (w soboty nieczynne), e-mail: listy@tygodnik.pl, www.tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl). Współpracują: Halina Gut, Marek Sass, Hanna Szulwic, Sławomir Świetlik, Adam Węsierski, Aleksandra Zdanowska; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska; opracowanie graficzne: Sławomir Maciej Grzmieł, Maciej Baturo; sekretariat: Natalia Szrajber (e-mail: biuro@tygodnik.pl); skład komputerowy i łamanie: Maciej Baturo (e-mail: mac@tygodnik.pl), Krzysztof Janikowski (e-mail: krzysztof@tygodnik.pl); korekta: Beata Tajl; wydawca: Magraf s.c.

Sławomir Grzmieł, Lidia Grzmieł, 85-212 Bydgoszcz, ul. Dolina 57; druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów. Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników. Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów, zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 5850 egz.

Stowarzyszenie Gazet Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

kierownik działu reklamy: Barbara Jażdżewska, tel. kom. 515 149 379
przedstawiciel na powiat tucholski: Leszek Kuligowski, tel. wew. 61, tel. kom. 503 140 734, (e-mail: reklama@tygodnik.pl)
redakcja: Natalia Szrajber, tel. wew. 60, tel. kom. 515 149 391, (e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00, a reklamy i ogłoszenia ramkowe do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscyie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:
• administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Magraf s.c. Sławomir Grzmieł Lidia Grzmieł z siedzibą w Bydgoszczy 85-212, ul. Dolina 57.
• Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a) wyżej wymienionego rozporządzenia
• Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

• Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.
• posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;
• ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;
• podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscyie.
• Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Gdy nie wykorzystuje się „setek”...

Kamionka Kamień Krajeński – Tucholanka Tuchola 2:1 (1:1). Bramka: P. Kaszczyszyn (26)

Tucholanka: Wojciechowski, Reda, Dończyk, Pędowski, Babiński (75 Schroeder), Bugaj, Górka, Grabowski (75 Deja), Budzyński (60 Pieczka), Renkiewicz, P. Kaszczyszyn

Jeden z kilku stałych fragmentów gry. Tłok pod bramką Piotra Wojciechowskiego.

niu, zwłaszcza w pierwszej odsłonie. W trzech pierwszych kwadransach mogło być już po meczu – z korzyścią dla gości.

Pozostałe wyniki

GLKS Osielsko Żółędowo – Dąb Potulice 3:2

Krajna Sępólno Krajeńskie – LKS Dąbrowa Chełmińska 4:1

Victoria Koronowo – Grom Osie 1:1

GLKS Dobrcz – Fala Świekatowo 0:3

Wda II Tor/Świecie – Victoria Niemcz 4:0

Tabela

1. Krajna Sępólno Kr.	14	37	40:15
2. Wda II/Tor Świecie	14	34	34:11
3. Fala Świekatowo	14	33	32:11
4. Rawys CEO Raciąż	14	28	46:35
5. Kamionka Kamień Kr.	14	24	22:23
6. Tucholanka Tuchola	14	21	30:23
7. Victoria Niemcz	14	18	24:37
8. Victoria Koronowo	14	17	26:25
9. LKS Dąbrowa Chełm.	14	17	24:25
10. GLKS Dobrcz	14	16	28:32
11. GLKS Osielsko Żółędowo	14	15	26:34
12. Start Warlubie	14	12	23:37
13. Grom Osie	14	10	30:49
14. Dąb Potulice	14	6	20:48

Tekst i fot. Jarosław Kania

Pierwsza wiosenna kolejka A-klasy wypadła przy rewelacyjnej, iście wiosennej aurze. Wszystko dobrze zapowiadało się dla obu drużyn – ruszyły do boju od pierwszego gwizdka zmotwowane i żądne sukcesu. Boisko niestety było ciężkie i grzaskie, jednak siły w obu drużynach, przynajmniej na początku meczu, były niespożyte.

Już w 6 minucie Piotr Wojciechowski miał pełne ręce roboty – gdyby odważnie nie wybiegł poza pole karne, dopuściłby do spotkania sam na sam z napastnikiem gospodarzy. Tucholanka odpowiedziała trzy minuty potem – najpierw Mateusz Renkiewicz uderzał futbolówkę lekko, gdy bramkarz Kamionki był zasłonięty – obronił jednak wręcz instynktownie; kilka sekund później Krzysztof Budzyński

uderzył w spojenie słupka z poprzeczką.

To był rewelacyjny mecz Tomasza Donczyka, który na pozycji stopera był wręcz nieomylny. W środku jednak robiła się często dziura i wykorzystywali to miejscowi piłkarze, którzy stamtąd zaczynali akcje ofensywne. Tucholanka próbowała dogrywać skrzydłowym piłkę, jednak podania zazwyczaj okazywały się zbyt długie, za głębokie.

Tucholski bramkarz znów popisał się piękną interwencją w 14 minucie, gdy piłka uderzana bezpośrednio z rzutu wolnego szła pod poprzeczkę. Mikołaj Górka był bliski szczęścia w 25 minucie, gdy po dośrodkowaniu skierował głową piłkę minimalnie obok słupka. Wynik otworzył Patryk Kaszczyszyn telewizyjnym uderzeniem z daleka

w samo okienko. Nie miał łatwej pozycji do strzału – z obrońcą na plecach pokonał jednak pięknie bramkarza Kamionki. Tucholanka miała jeszcze dwie świetne sytuacje do strzelenia gola. Mateusz Renkiewicz trafił w słupek po podaniu strzelca pierwszej bramki. Chwilę później Patryk Kaszczyszyn przeniósł piłkę głową z bliska nad poprzeczką. Pech dopadł tucholan jeszcze w pierwszej odsłonie – dosłownie 30 sekund przed końcem po kontrze strzał z pierwszej piłki sprawił, że futbolówka zatrzepotała w bramce gości.

Nerwy, kopanina, bezradność...

Druga połowa meczu to gra na niższym poziomie. Gracze Kamionki reagowali nerwowo na wiele decyzji sędziego, ponad-

to kilka razy próbowali wymusić rzut karny, dając popis aktorstwa w obrębie pola karnego. Sędzia jednak nie dał się zwieść.

Dużo było przerw w grze, mnożyły się faule i dyskusje z arbitrem, który czasami podejmował dla obu stron niezrozumiałe decyzje. Nadal nie było prawidłowego ustawienia na boisku, stąd też częsty tłok i „dziury” w innych miejscach na murawie.

Fatalny błąd popełniła obrona Tucholanki w 65 minucie, gdy zamykający akcję z rzutu różnego zawodnik miał pełną swobodę, by skierować głową piłkę do siatki. Bicie głową w mur gości trwało do końca meczu. Kamionka przerywała każdą akcję w różnym stylu. Wedle porzekadła niewykorzystane okazje zemściły się, a szkoda, bo Tucholanka była lepsza w tym spotka-

Niełatwe zwycięstwo na wiosnę

Start Warlubie – Rawys CEO Raciąż 2:3 (1:1). Bramki: Mocek (33, 75), Damian Rybacki (51)

Rawys CEO: Borzyszkowski, Pasiński, Dominik Rybacki (84 Manteufel), Damian Rybacki, M. Pril (89 Straszewski), Wiligała, Kowalewski, Mocek (78 A. Pril), Schreiber (90 Glazik), P. Wera, A. Wera

Mecz w Warlubiu, którym Rawys CEO wszedł w piłkarską wiosnę, poza sportowym charakterem, miał wiele zalet: wysoką kulturę kibiców, ciepłe przyjęcie przez konferansjera, całą uroczystą oprawę, muzykę, maskotkę na boisku i spokój na trybunach.

Co ciekawe, w Starcie grali dwaj tucholanie, bracia Kocińscy – synowie Wojciecha. Jeden z nich – Michał – szczególnie dał się we znaki Rawysowi. Drugi wraca do gry po ciężkiej kontuzji.

W pierwszych minutach dwie akcje ofensywne gości napędziły sporo strachu rywalowi. Cóż z tego, skoro już w 5 minucie raciążanie stracili gola po doskonałej akcji i podaniu z głębi pola. Michał Kociński przeszedł obrońcę i trafił do siatki.

Problem Rawysa w tym czasie polegał na tym, iż zbyt rzadko piłkarze z Borów oddawali strzały, gdy były ku temu okazje. Można

Robert Wiligała nie pozwolił wyjść piłkę w aut. W tle tucholanin grający w Starcie – Michał Kociński.

było odwrócić się z futbolówką i uderzać, tymczasem zbyt często oddawano piłkę kilka metrów w tył. Nic z takich zachowań nie wynikało. Na domiar złego dla Rawysa miejscowi cofali się całym składem na własną połowę, co nie ułatwiało życia gościom. Daleko z przodu był wysunięty tylko strzelec pierwszego gola

dla Startu. To do niego kierowano większość podań.

W 25 minucie miała miejsce najlepsza akcja Rawysa. Dominik Rybacki uderzał z dystansu, a dobitka blisko bramki pomknęła nad poprzeczką. Dziewięć minut wcześniej raciążanie też mieli wyborną sytuację – w zamieszaniu na polu bramkowym mogli ude-

rać choćby głową, gdy bramkarz był zasłonięty, ale futbolówka nie znalazła drogi do bramki. Michał Kociński jeszcze w tej połowie dwa razy zagroził bramce Rawysa – najpierw uderzył z ostrego kąta (Maciej Borzyszkowski był tu świetnie ustawiony), potem wykazał się potężną szybkością, minął obrońcę i bramkarza, ale trafił w boczną siatkę. Tobiasz Mocek wyrównał po dokładnym dograniu Mateusza Prila. Pod koniec pierwszej połowy Dominik Rybacki trafił z dystansu w słupek.

Mateusz Pril – mistrz asyst

To on właściwie był chyba bohaterem meczu, jeśli chodzi o skuteczność Rawysa. W 51 minucie doskonale wyłożył piłkę Damianowi Rybackiemu, a ten skierował piłkę do pustej bramki. Od tego czasu Rawys zyskiwał przewagę w grze

– w każdym jej elemencie był lepszy, kontrolował sytuację. Gdy wszystko układało się po myśli Borowiaków, w 70 minucie bezpośrednie uderzenie z rzutu wolnego dało wyrównanie gospodarzom. Rewelacyjna sytuacja Rawysa została niewykorzystana dwie minuty później, kiedy Damian Rybacki znalazł się oko w oko z bramkarzem; chciał go kiwać, jednak ten oddał futbolówkę. Dobitkę wybił obrońca z linii bramkowej.

Zwycięstwo zapewnił nie kto inny, jak Tobiasz Mocek kwadrans przed końcowym gwizdkiem. Wykorzystał strzałem głową miękką wrzutkę znów od Mateusza Prila, który miał w kolejnej akcji ofensywnej oczy dookoła głowy.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.01.2013 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykłe: do 20 słów – 8 zł, do 30 słów – 16 zł, do 40 słów – 24 zł; pogrubione: do 20 słów – 16 zł, do 30 słów – 32 zł, do 40 słów – 48 zł. **Ogłoszenia „wiadomość w redakcji”:** cena ogłoszenia + 6 zł

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” lub „Czasie Chojnic” zobowiązuje się do przestrzegania „Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim” i „Czasie Chojnic”. Treść regulaminu dostępna w redakcji. Cennik na ogłoszenia drobne może nie uwzględniać promocji trwających okresowo w poszczególnych tygodnikach.

Praca

Dam pracę

- Firma Dachmaster przyjmie do pracy pomocnika dekarza, dekarzy, gwarantujemy godziwe wynagrodzenie, praca na miejscu, 661-969-866
- Firma Hanka przyjmie do współpracy krawcowe, wszystkie informacje pod numerem telefonu 660-151-908 lub na mail corporation73@o2.pl
- Firma Heban zatrudni pracowników produkcji działu kantówki klejonej, tel. 608-023-816
- Firma M Car Construction zatrudni: ślusarza-montera, wymagania: wykształcenie zawodowe, obsługa podstawowych elektronarzędzi, doświadczenie w zawodzie. Oferujemy: atrakcyjne wynagrodzenie, praca na 1/1 etatu, umowa o pracę na czas nieokreślony, możliwość szybkiego podjęcia pracy, 724-606-867
- Firma transportowa zatrudni kierowców kat. C+E w transporcie krajowym, z częstotliwością zjazdów 2-3 razy w tygodniu, 667-774-222
- Kierowca kat. C+ E w kraju, 502-551-934
- Murarz, pracownik budowlany z praktyką, Tuchola, 604-612-437
- Piekarnia-Cukiernia Kazimierz Szalewski zatrudni na stanowisko sprzedawcy w Chojnicach. Informacje pod numerem telefonu 884-885-734 i księgowosc@piekarniaszalewski.pl

- Poszukuję fachowców i pomocników w branży budowlanej, atrakcyjne wynagrodzenie, 667-732-107
- Praca dla opiekunek osób starszych w Niemczech, Wysokie zarobki, wymagana znajomość j. niemieckiego, tel. 530-074-204, 794-409-300, mail: praca@curaform.pl
- Praca jako opiekunka osób starszych w Niemczech. Wysokie zarobki. Organizujemy transport. Praca od zaraz. 725-248-935
- Przyjmę do opieki całodobowej z dwutygodniową zmianą do osoby starszej na wózku w Chojnicach, tel. (52) 397-43-89, 602-343-370
- Przyjmę do pracy na budowie płytkarza i murarza, Chojnice i okolice, atrakcyjne zarobki, 604-253-697
- Przyjmę do pracy pracownika do montażu płyt warstwowych i zestawiania kontenerów socjalnych i biurowych, 606-386-023
- Przyjmiemy taksówkarzy z licencją do korporacji taxi tel. 52 19668
- Restauracja McDonald's w Chojnicach, ul. Szeroka 6 przyjmie do pracy na stanowisko pracownik restauracji. Praca na zmiany dzień lub noc. tel. kontaktowy 668-281-479 lub mail: pl-00229mgr@pl.mcd.com
- Szukasz pracy? A może ją masz i przeglądasz ogłoszenia? Poszukuję pracownika do sprzedaży ubezpieczeń. Mile widziane doświadczenie w sprzedaży, ale nie jest to warunek niezbędny. Zapewniam zatrudnienie na umowę o pracę, wdrożenie oraz dobre wynagrodzenie. Mail: marek-kozuch@wp.pl, tel. 508-134-946

- W związku z dynamicznym rozwojem zatrudnimy kelnerów/kelnerki, bardzo dobre warunki finansowe, tel. 509-666-312
- Zatrudnię brukarza lub pomocnika brukarza z doświadczeniem w zawodzie, im większe doświadczenie tym wyższa płaca, kierowcę kat. C po Polsce – codziennie w domu, operatora koparko-ładowarki, wysokie zarobki, bardzo dobre warunki pracy, tel. 600-645-319
- Zatrudnię do pracy mechanika samochodów, maszyn rolniczych oraz budowlanych. Wynagrodzenie od 4500 zł netto. Kontakt pod numerem tel. 608-463-732
- Zatrudnię instruktora nauki jazdy kat. B, tel. 608-496-381
- Zatrudnię kierowcę kat. C+E, kraj, Chojnice; tel. 503-774-978
- Zatrudnię spawaczy z doświadczeniem, praca w Tucholi, atrakcyjne wynagrodzenie, 609-442-585

Nieruchomości Lokale

Sprzedam

- Atrakcyjna działka w Czersku w ustronnym miejscu przy lesie, media w drodze przy działce, 75.000 zł, 720-093-093
- Atrakcyjne dwie działki, 6000 m², na jednej dom, Trzciany, koło Sępólna Krajeńskiego, 880-225-828
- Biuro Gryf, Tuchola, ul. Konopnickiej 9, 501-043-288 www.egryf.pl, działki budowlane w Tucholi i okolicy, letniskowe, mieszkalne, inwestycyjne
- Dom, budynki gospodarcze na działce 0,72 ha, Klonowo, gm. Lubiewo, zamiana na mieszkanie, inne propozycje, 699-121-492
- Dom, pięknie położony nad kanałem Brdy w miejscowości Rytel, media, tanio, cena do uzgodnienia, 505-426-546
- Działka budowlana 860 m², Stary Sumin, media, blisko jeziora, dobry dojazd, tanio, 605-536-254
- Działka budowlana o powierzchni około 1000 m², Tuchola, ul. Sępoleńska, atrakcyjna cena, 500-430-831
- Działka budowlana, Zielone Wzgórze, atrakcyjne położenie, część działki usytuowana na skarpie, 509-297-647
- Działka nad jeziorem, 15000 m², 3 zł/m², Chojnice, 692-829-335
- Działka ROD „Słoneczne Wzgórze”, 450 m², z domkiem letniskowym, 85.000 zł do negocjacji, 698-852-067
- Działka rolna o powierzchni 25,76 ha, położona w Drożdżeniczy, gm. Kęsowo, 720-139-742
- Działka, pięknie położona w miejscowości Kaszary, 3 km od Czerska, 1400 m², cena do uzgodnienia, 505-536-324
- Działki budowlane pow. ok. 1100 m², Przy Zsosie Sępoleńskiej, 669-794-137

Ogłoszenia przyjmujemy od poniedziałku do piątku w redakcji „Tygodnika Tucholskiego” i „Czasu Chojnic”. Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16.00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcjami gazet) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12.00). **Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.**

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Powiat chojnicki – Chojnice: Redakcja „Czasu Chojnic”, ul. Kręta 4; **Czersk:** Sklep Przemysłowy, Roman Kaszubowski, ul. Kościuszki 41; **Brusy:** Krystyna Chabowska, ul. Młyńska 13.

Powiat tucholski – Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCh” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bystaw:** sklep p. Krzyżelewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Zalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep spożywczo-przemysłowy, ul. ks. Chudzińskiego 13 (do poniedziałku do godz. 20.00).

- Działki budowlane z warunkami zabudowy, od 734 m² do 1353 m², częściowo uzbrojone, 55 zł/m² w Czersku, 539-486-806
- Działki budowlane, Tuchola, Miejski Rów, 1000 m², 49.000 zł, 507-752-250
- Działki leśne i budowlane we wsi, przy drodze, 2500 m² i 1000 m², dobre na rekreację, ładna okolica, tanio, 509-602-213
- Działki, cena do uzgodnienia, atrakcyjne położenie, Bory Tucholskie, gm. Śliwice, 603-711-400
- Gospodarstwo rolne, 18,22 ha z zabudowaniami, cena przystępna, 730-334-301
- Mieszkanie o pow. 58 m², III piętro, 4-pokojowe, Chojnice, 608-314-742
- Mieszkanie własnościowe w Tucholi, 48 m², 694-662-777
- Ogródek działkowy 550 m², Tuchola, nad Głębockiem, przy samym jeziorze, z solidnym, małym drewnianym domkiem odstąpię, 607-698-630
- Okazja, dom parterowy 82 m², stan deweloperski, na działce o powierzchni 600 m², wysoki standard, ogrzewanie gazowe, 330.000 zł, 720-332-233
- Pilnie. Ziemia 2,2 ha z budynkami lub same budynki na każdą działalność, cena do uzgodnienia, 691-877-920
- Uroczy dom w Rytlu, nad samą rzeką Brdą, możliwość zamieszkania dwóch rodzin, 289.000 zł, 720-093-093
- Ziemia orna 1 ha oraz las – olcha 0,5 ha, cena za całość 50.000 zł, gmina Gostycyn, 602-692-761

Kupię

- Dom w Tucholi do 350.000 zł kupię, 518-686-175
- Mieszkanie za gotówkę w Chojnicach (okolice) lub Tucholi, Człuchowie, 889-949-658
- Mieszkanie za gotówkę, mieszkanie może być do remontu, Chojnice, Tuchola, tel. 502-455-764

Oddam w najem

- Biuro Gryf, 501-043-288, www.egryf.pl, mieszkanie 2-pokojowe, 55 m², w centrum Tucholi z pełnym wyposażeniem na parterze.
- Lokal, 200 m², na handel, usługi, produkcję, Sępólno Krajeńskie, ul. Targowa 7, 531-510-707
- Lokale biurowe w centrum Tucholi, w budynku funkcjonują kancelarie prawne, 600-236-337
- Mieszkanie 2-pokojowe w centrum Tucholi w kamienicy, pierwsze piętro, 537-614-661, dzwonić od poniedziałku do piątku po godz. 16.00

- Mieszkanie o pow. 100 m², 3-pokojowe, kuchnia, łazienka, kominek. Charzykowy, 508-911-790
- Noclegi dla pracowników. Posiadam 50 miejsc, dostęp do kuchni i łazienek, około 15 km od Tucholi, 450 zł miesięcznie, 506-186-987
- Pokój, osiedle Mickiewicza, Tuchola, 606-373-826

Kupno

- Banknoty, monety, żetony, pocztówki itp. Kupię lub wymienię, wy-cena gratis, tel. 660-665-965
- Ciągniki C-325, C-328, C-330, C-355, C-360, cale i do remontu oraz przyczepy i inne maszyny rolnicze, 798-132-548
- Części warszawa, syrena, fiat, żuk, 607-324-723
- Garaż blaszak lub wiatę, przyczepę kempingową, domek holenderski, potrzebne na budowę, 665-819-650
- Knury, maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, 888-302-750
- Knury, maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, gotówka, przelew, 725-804-742
- Nagrywarka DVD z twardym dyskiem, 880-076-660
- Poroże jeleniowatych, dojazd do klienta, 600-716-673
- Pszenica, pszenżyto, jęczmień, żyto, rzepak, bobik, owies, kukurydza. Nasz transport – gotówka, tel. 602-114-212
- Skup bydła morliny, krowy, do 6,10 zł, gotówka lub przelew od ręki. Zapraszamy do współpracy, tel. 889-186-749
- Skup staroci ze strychów, piwnic, garaży. Masz niepotrzebne rzeczy? Dzwoni! Posprzątam, zapłacimy, 798-132-548
- Skupujemy bydło: byk do 8,00 zł/kg, jałówka do 7,20 zł/kg, krowa do 5,50 zł/kg. Szybki przelew, (52) 332-30-88
- Stare motocykle i części SHL, junak, osa, WFM, WSK, sokół, komar, rys, zak, BMW, NSU, zundapp, 607-324-723
- Stare pocztówki, fotografie, helmy, mundury, bagnety, odznaczenia, medale, zegarki, znaczki, pamiątki rodzinne i inne starocie, 884-844-410

Różne

- Biuro Matrymonialno-Partnerskie Serduszka Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro: 883-783-782

PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY

MAGAZYNIER KIEROWCA

DACHY z BORÓW s.c.

www.dachyzborow.pl

ul. Przemysłowa 2
89-500 Tuchola

Firma o ugruntowanej pozycji na rynku poszukuje pracowników na stanowiska:

PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY

Wymagania:

- mile widziane doświadczenie sprzedażowe w sprzedaży materiałów budowlanych,
- łatwość w nawiązywaniu kontaktów,
- sumienność w wykonywaniu obowiązków,
- praca w terenie.

Oferujemy:

- umowę o pracę,
- atrakcyjne wynagrodzenie – podstawa plus system prowizyjny,
- samochód, komputer, telefon,
- elastyczny czas pracy,
- bezpłatne szkolenia produktowe i sprzedażowe.

MAGAZYNIER KIEROWCA

Zakres obowiązków

- przygotowanie towarów,
- dowóz towarów do Klienta,
- przyjmowanie towaru.

Oferujemy:

- umowę o pracę,
- atrakcyjne wynagrodzenie – podstawa plus system prowizyjny,
- samochód, telefon,
- bezpłatne szkolenia.

Wymagania:

- prawo jazdy na samochody ciężarowe, HDS,
- uprawnienia na wózki widłowe,
- doświadczenie w pracy w magazynie.

Tel. kontaktowy: 692 900 770, 534 685 050

HEBAN
DOMY Z DREWNA

zatrudni

ELEKTRYKA

AUTOMATYKA

Wymagania: bieżący nadzór i naprawy linii produkcyjnych

Oferty prosimy kierować na adres e-mail: sekretariat.domyheban@wp.pl

Zatrudnię kucharza

do pracy w restauracji w Chojnicach

Oferuję umowę o pracę, atrakcyjne wynagrodzenie i szkolenia

Szczegóły pod numerem telefonu 508-857-148

kamilapietruszezewska@poczta.fm

PROMEDIA 24

PRACUJ JAKO OPIEKUN/KA SENIORÓW W NIEMCZECH

AKCEPTUJEMY JĘZYK NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

KURSY NIEMIECKIEGO W CHOJNICACH I TUCHOLI

TEL. 501 356 396

• **Biuro Tłumaczeń** – wszystkie języki europejskie + inne (43), **Sepólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), www.grametwm.pl, (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl**
 • Pan, lat 50, szuka pani do stałego związku, 883-454-703
 • Poszukuję pani w wieku 45-57 lat do stałego związku, 575-256-060
 • Zaginęły 3 pieski, suczka, bez ogona, waga ok. 10 kg, brązowa, piesek brązowy, ok. 15 kg, suka czarno-szaro-biała, ok. 30 kg, nagroda do znalezcy, 602-694-193
 • **Zwrot podatku + zasilki: Austria, Anglia, Belgia, Dania, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sepólno Kraj., Nowy Rynek 8, www.grametwm.pl, 602-739-670, grametwm@wp.pl**

• Adaptacja poddaszy, remonty mieszkań, malowanie, tapetowanie, panele, remonty dachów, inne prace ogólnobudowlane, solidnie, 721-008-876
 • Altany, więzby, pokrycia dachowe, krycie termopapą, domy z drewna, więzary dachowe, balkony wiszące, tarasy, balustrady i ploty drewniane, 608-156-419
 • Audio-tele. Profesjonalny serwis RTV Wziętek. Naprawa telewizorów, kamer, monitorów. Tuchola, Norwida 1 (os. Mickiewicza), czynne 9.00-17.00, sobota 9.00-12.00, (52) 559-03-49
 • Bagażówka, usługi transportowe. Tanio! Pomoc w załadunku i rozładunku, do 10 km 50 zł. Możliwość negocjacji. Faktura VAT, 790-579-380
 • Brakarstwo, polbruk, kamień, ploty, ogrodzenia, naprawy, konserwacje w domu, ogrodzie, prace różne, 606-957-271
 • Budowa domów od podstaw i innych budynków, remonty, modernizacja obiektów, prace wykończeniowe, 508-186-179
 • Budowa domów, adaptacje poddaszy, ocieplenia, remonty mieszkań, 887-996-927, 787-401-951
 • Budowa, czyszczenie pieców kaflowych, remont mieszkań, (52) 334-26-91, 662-529-704
 • **Catering. Smaczne jedzenie na każdym terenie. Organizacja imprez okolicznościowych: wesela, komunie, jubileusze, obsługa imprez firmowych, 501-302-285**
 • **Clean-fast – specjalistyczne czyszczenie dachów, elewacji, kostki brukowej, kamienia, malowanie dachów, elewacji, pranie dywanów, tapicerki meblowej i samochodowej, 785-531-020, www.clean-fast.tuchola.pl**
 • Czyszczenie dywanów, wykładzin, tapicerki meblowej i samochodowej, 506-069-348
 • Czyszczenie u klienta dywanów, wykładzin, tapicerki meblowej. Używamy sprzętu firmy Kärcher. Solidnie i tanio. Eko-Blysk, 506-033-259 www.eko-blysk.pl
 • Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, kompleksowe wykonawstwo, remonty dachów, sprzedaż pokryć dachowych – usługa na 8% VAT (budynki mieszkalne), utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
 • Docieplanie budynków. Kominiki, montaż, obudowy. Grodzenie posesji. Wkłady kominowe, blacha kwaso-, żaroodporna, wykończenia wnętrz. Schody. Docieplanie poddaszy, 664-636-540

• Hydraulik. Kompleksowe usługi wodno-kanalizacyjne, c.o., szybko, tanio i solidnie, 886-023-106
 • IQ-iloraz inteligencji w skali Wechslera. Zmierzę w czasie jednej minuty (ze zdjęcia również). Wiek badanego nie ma znaczenia. Jest możliwość podniesienia zdolności na wyższy poziom, Człuchów tel. 501-744-714
 • **Kominy – montaż wkładów kominowych, powiększanie średnicy komina, usuwanie sadzy szklistej, frezowanie kominów, 501-671-531, 502-671-531**
 • Kopiszka Agrotechnika wykonuje: siew punktowy kukurydzy, siew pozostałych zbóż, rozrzućanie obornika oraz wapna, orkę, talerzowanie, transport, usługi koparką gąsienicową, 507-408-003
 • **Kredyty dla przedsiębiorców, oferty różnych banków, do 550.000 zł, bez zabezpieczeń majątkowych, leasingi na samochody, maszyny. Chojnice, Cechowa 10, 509-376-703**
 • Kredyty dla rolników, oferty różnych banków, do 550.000, także na spłatę kredytów prywatnych, bez zabezpieczeń majątkowych, Chojnice, Cechowa 10, 509-376-703
 • Kredyty gotówkowe, konsolidacyjne do 350.000, wiele banków, różne źródła dochodu, bezpłatne sprawdzanie zdolności kredytowej. Chojnice, Cechowa 10, 509-376-703
 • Malowanie, szpachlowanie bezpyłowe, 571-470-680
 • Malowanie, szpachlowanie, podwieszane sufity, zabudowy, adaptacja poddaszy, płyty k-g, montaż paneli, obróbki po wymianie okien. Sprzedam piłę tarczową, 510-632-878
 • Maszynowe gładzie szpachlowe, malowanie, remonty, 601-527-094
 • Monitoring, alarmy, kamery, 4-kamery, dzień/noc, nagrywanie i podgląd na telefonie z montażem 2500 zł. Alarm powiadomianie SMS 1000 zł, 794-738-628
 • **Naprawa skuterów, motocykli, quadów, kosiarek, pilarek, maszyn ogrodniczych, budowlanych (zagęszczarki, przecinarki), opryskiwaczy spalinowych, agregatów prądotwórczych, nagrzewnic olejowych, tel. 888-783-704**
 • Pożyczka na dowód. Bez zaświadczeń, minimum formalności. Zadzwoń: 327-061-078
 • Pożyczka na dowód. Bez zaświadczeń, minimum formalności. Zadzwoń: 585-588-014
 • Pożyczka oddłużeniowa do 25.000, każdy rodzaj dochodu na oświadczenie, szybka realizacja i wypłata, wymagany gwarant, www.multinika.pl, Warszawska 7, Chojnice, 531-307-033
 • Pożyczka pod zastaw i na zakup samochodu osobowego i dostawczego do 3.5 t, na oświadczenie, www.multinika.pl, Warszawska 7, Chojnice 531-307-033
 • Pożyczki do 40.000, do 25.000 na oświadczenie, kilkanaście ofert również bez zdolności, szybkie decyzje, konsolidacje www.multinika.pl, Warszawska 7, Chojnice, 531-307-033
 • Pranie dywanów i wykładzin, tapicerki meblowej i samochodowej, ozonowanie pojazdu, dojazd do klienta, możliwa płatność kartą, Tuchola i okolice, 604-418-859
 • **Przewóz osób – busy do Niemiec z adresu pod adres, wyjazdy codziennie, Chojnice, 660-580-120**
 • Przewóz osób 8+1, kraj – zagranica, wyjazdy rodzinne: wesela, pogrzeby, lotniska itp., 506-636-325
 • **Transport HDS, wywrotka, tel. 503-774-978**
 • Tynki agregatem, gipsowe – cementowo-wapienne, 531-126-085
 • Usługi transportowe, bus, plan-deka, 10 palet, 507-143-436
 • Usługi transportowe, wywrot, ładowność 1,5 t, 784-698-288
 • Zagram profesjonalnie osiemnastkę, wesele, poprawiny, jubileusz, urodziny. Prezentuję muzykę z płyt dla każdego. Przystępne ceny. DJ Mirek Cherek, 888-803-543
 • Zapraszam na naukę pierwszego tańca weselnego – wystarczą 4 lekcje, by olśnić gości weselnych. Studio Tańca Mirosław Cherek, 888-803-543

Sprzedam

• Audi A4 kombi 1.9 TDI (1996), czarny, 506-975-435
 • Daewoo kalos 1.2 B (2004), 175.000 km, 5-drzwiowy, klimatyzacja, elektryka, stan bdb., sprowadzony, bezwypadkowy, nowe opony, 5900 zł, 500-862-466
 • Ford c-max 1.6 B (2011), stan bdb., 694-021-855
 • Ford focus 2.0 D (2006), sprowadzony, cena do uzgodnienia lub zamiana, 601-801-457
 • Ford mondeo 1.8 D (1995), stan dobry, 1400 zł, cena do negocjacji, 661-173-077
 • Ford mondeo 2.5 V6 B 175 PS (2002), wersja ghia, sprowadzony, 606-280-837
 • Hyundai accent 1.3 (2005), mały przebieg, klimatyzacja, opony letnie na alufelgach i zimowe, garażowany, stan idealny, ważne opłaty, przegląd, 532-873-937
 • Hyundai santa fe II 2.2 CRDI 160 KM (2007), suv, 4x4, czarny metalik, manual, najbogatsze wyposażenie, skóry, jasny środek, 787-980-199
 • Opel astra hatchback 1.4 B (2006), 106.000 km, srebrny metalik, klimatronik, nawigacja, elektryka, stan idealny, Tuchola, 500-862-466
 • Opel astra 1.7 diesel (2005), bogate wyposażenie, komplet kół, 10.500 zł do negocjacji, 575-343-477
 • Opel corsa 1.3 D (2007), 5-drzwiowy, książka serwisowa, sprowadzony, stan bdb., 509-602-213
 • Opel meriva 1.4 B (2006), 144.000 km, czarny metalik, klimatyzacja, elektryka, parktronik, webasto, stan bdb., sprowadzony, bezwypadkowy, Tuchola, 500-862-466
 • Opel meriva 1.6 16V B+G (2003), srebrny, klimatyzacja, hak, elektryczne szyby, stan dobry, 785-914-125
 • Opel vectra 1.9 D (2005), salon, bezwypadkowy, 8500 zł, 667-672-432
 • Opony z felgami 185.65 rozmiar 14, opony z alufelgami 155.70 rozmiar 13, continental, niemieckie sava, 661-173-077
 • Peugeot 206 SW kombi 2.0 HDI (2004), klimatyzacja, ES, WK, CZ, 602-379-887
 • Renault scenic I 1.9 D (2000), 3500 zł, 782-093-321
 • Renault twingo (1998), stan dobry, 2200 zł, 515-117-975
 • Skoda fabia 1.4 (2007), opel vectra 2.2 TDI (2000), pełna opcja, skóra, 505-086-930
 • Skoda fabia II hatchback 1.2 B (2009), 160.000 km, 5-drzwiowy, 2 komplety kół, sprowadzony, bezwypadkowy, Tuchola, 500-862-466
 • Skoda fabia 1.4 TDI (2005), srebrny, kombi, klimatyzacja, sprowadzony, 606-280-837
 • Suzuki swift 1.2 B (2011), tel. 608-496-381
 • VW bora 1.9 TDI (1999), 5500 zł, Raciąż, 575-045-145
 • VW golf II 1.6 D (1991), 3-drzwiowy, zarejestrowany, 1500 zł, 694-137-694
 • VW golf plus 1.4 B/G (2008), kolor czarny, 887-129-090
 • VW golf plus 1.4 B (2005), 170.000 km, srebrny metalik, klimatyzacja, elektryka, stan idealny, zarejestrowany, 15.500 zł, Tuchola, 500-862-466
 • VW LT 31 2.4 D, długość skrzyni 4,5 m, plandeka, 792-643-525, (52) 336-17-68
 • VW passat B5 FL 1.8 t, 150 KM, 5500 zł, 783-573-486
 • VW passat B5 1.9 TDI 116 KM (2000), srebrny metalik, klimatronik, 4xES, CZ, hak, alufelgi, stan bdb., 5400 zł, 500-382-476

• VW passat B6 highline 2.0 TDI 170 KM (2006), czarny, kombi, 16.200 zł do negocjacji, 661-358-338
 • VW polo 1.2 B (2003/04), 202.000 km, granatowy, 5-drzwiowy, klimatyzacja, stan ogólny dobry, sprowadzony, zarejestrowany, 6200 zł, 785-166-696
 • VW polo 1.2 B (2002/03), audi A2, 1.6 B, (2002), felgi stalowe i aluminiowe do ford, vw, mercedes, opel, 793-741-541
 • VW polo 1.0 B (1998), koła letnie i zimowe, przegląd 03.2020 r., OC 05.2019 r., prywatnie, 781-189-049
 • VW sharan 1.9 TDI (2000), po kapitalnym remoncie, 5300 zł do negocjacji, 609-423-591

Kupię

• A auta osobowe, dostawcze w każdym stanie, stare motory i motorowery: WSK, SHL, WFM, jawa, romet, komar, motorynka, inne, 798-132-548
 • A skup aut bez prawa jazdy kat. B: ligier, aixam, microcar, chatenet, małych aut, mikropojazdów, stan, rok bez znaczenia, 662-157-014
 • Abartha, astrę, audi, BMW, citroena, forda, hondę, mazdę, oplę, peugeota, VW i inne. Szybki dojazd, gotówka od ręki, 721-099-794
 • **ABC-Auto skup, prowadzimy skup samochodów osobowych i dostawczych, stan obojętny, najlepsze ceny, dojazd do klienta, 888-126-559**
 • Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skrośdowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
 • Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
 • **Auto z instalacją gazową lub diesla kupię, od roku 2003 wzyż, 787-980-199**
 • **Auto-Złom Chojnice, ul. Zakładowa 26. Legalna kasacja pojazdów, płacimy za każdy samochód. Transport, zaświadczenie o demontażu, sprzedaż części, 603-303-706, 606-445-711**
 • Busa typu VW T4, mercedesa sprintera, MB, VW LT i inne, 665-819-650
 • Fiata 126p, 125p oraz inne stare pojazdy: WSK, WFM, komar, motorynka, 798-132-548
 • Mercedesy osobowe, dostawcze, stan i rok bez znaczenia. Masz na sprzedaż, dzwoń!, 665-819-650
 • Motory, motorowery: WSK, SHL, WFM, junak, osa, żak, ryś, komar, motorynka, części, pozostałości, ramy, silniki, dokumenty, inne, 662-157-014

WYJAZDY PO AUTA CODZIENNIE

tel. 692 327 802
lupa.gratka.pl
AUTA NA ZAMÓWIENIE TANI TRANSPORT

TARTAK WUTKOWSKI

- tarcica iglasta sucha – sosna
- tarcica liściasta sucha – dąb, jesion, olcha, buk, brzoza
- więzby dachowe
- łaty, kontrłaty, tarcica strugana

ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

ZAGINĘŁY 3 PIESKI

- suczka brązowa bez ogona, waga ok. 10 kg
- piesek brązowy, waga ok. 15 kg
- suczka czarno-szaro-biała, waga ok. 10 kg

NAGRODA DLA ZNAJZCY
tel. 602-694-193

NADLEŚNICTWO PRZYMUSZEWÓ

zaprasza do zakupu grubizny opałowej iglastej w promocyjnej cenie

43.20 zł z VAT-em
za metr przestrzenny

Tel. 52 554 19 19

KONSTAL PRODUCENT

GAZAŻE Blaszane BRAMY Garażowe KOJCE dla Psów

Najniższe **CENY**
 Różne wymiary
 Transport i montaż **GRATIS** cały KRAJ
 Dogodne **RATY**

www.konstal-garaze.pl
52-384-30-41; 58-588-36-02; 52-388-22-73; 509-574-644; 512-853-323

• Samochody osobowe, całe, rozbite, uszkodzone, wyrejestrowane i na złom, placę gotówką, szybki dojazd, 669-332-668
 • Skup aut, quadów, motocykli, motorowerów oraz części, pozostałości po nich, 662-157-014
 • Skup części do starych motocykli, motorowerów typu silniki, ramy, dokumenty, zbiorniki, błotniki, siedzenia, gaźniki, inne oraz całe motocykle, motorowery, 662-157-014
 • Sprawne i opłacone auto do 3500 zł, 884-844-410

• Agregaty prądowórcze, używane, idealne, briggs&stratton, generac, SDMO, hitachi, fogo, bosch, honda itd., od 2 do 6 kW, import Dania, 787-980-199
 • Akordeony, 510-109-822
 • Amur, karp, lin, karaś, tołpyga, okoń, szczupak, węgorz i inne, również kolorowe do oczek. Sprzęt rybacki, 889-356-363
 • Betoniarka duża na 230 V, wytarczarka fabryczna do tulei, imadło maszynowe, bieliźniarka z lustrem antyk, segment dębowy i komoda, 602-893-866
 • Blacha odpadowa, nowa od 10 zł/m, blachodachówka trapez, gładka, 512-551-865
 • Blachodachówka, każdy rodzaj, najtaniej. Dachy+akcesoria, garaże i płyta warstwowa – promocja. Sprzedaż – pomiar – montaż. Zadzwoń (56) 474-09-20, 514-866-203
 • Brona wirowa aktywna, 3 m z hydropakiem i wałem samoczyszczącym, opryskiwacz polowy 800 l, 12 m, wycinak kisonki hydrauliczny, 600-680-370
 • Brony 3, kultywator, oryginał gruziędzki, plug 2-skibowy, karuzela do siana trzepania, kos, gwiazdowa 5, 665-840-069, dzwonić po 14.00

• Brony, plug 2-skibowy, siano w kostkach, siewnik, talerzówka 2,8 m, wywrotka D35/D47, laweta, kosiarka, wały posiewne, pustaki, stemple, deski, 886-128-423
 • Brukiewnik, agregat uprawowy, dachówka karpiówka czerwona, króliki, sprzedam lub zamienię na zboże, 600-628-727
 • Bryczka, betoniarka, rotacyjna, lej, przyczepa 3,5 t, przyczepa do koni, C-328, C-360 koła, rozrzutnik, zgrabiarka, działka 400 m, tanio, 607-532-958
 • Brykiet bukowy, wartość opałowa 20 mJ/kg, wilgotność 8-10%, zawartość popiołu 0,5%, 600 zł/t, Lińsk, 889-600-773
 • Brykiet z miskanta, wartość opałowa 17-18 MJ/kg, wilgotność 8%, zawartość popiołu 2-3%, 500 zł/tona, Chojnice, ul. Liściasta 5, 696-411-580
 • Byczek, jałoweczka, mieszańce, 600-743-094
 • Byczki 2- i 3-miesięczne, czarno-białe, 604-718-276
 • Byczki 6-tygodniowe, 691-422-899
 • Byczki i jałoweczki, 571-250-727
 • Cement, kostka brukowa, obrzeża, beton, kamienie dekoracyjne, tel. 523-971-251
 • Ciągnik 3P z papierami, brony 5, plug 3-skibowy, śruciak bijakowy 11 kW, przyczepa 3,5 t, 787-435-644
 • Ciągnik C-330 z dużą kabiną, bryczka, 888-070-766
 • Ciągnik MF 4345, 2003, 4x4, rewers, półbiegi, klimatyzacja, skrzynia biegów powershuttle 24/24, siedzenie pneumatyczne, 90 KM, stan bdb., 697-608-800
 • Ciągnik ursus C-355, dużo nowych części, wszystkie blachy nowe, zarejestrowany, opłacony, stan bdb., 11.500 zł, 722-121-373
 • Ciągnik ursus C-360, 600-743-094
 • Ciągnik zetor z turem 5 lub osobno, sadzarka 4-rzędowa S 211/1, 693-709-701

• Dojarka przewodowa polanes, aparaty udojowe, 3 szt. – elektroniczne pulsatory, rozrzutnik 3,5 t, kopaczka, śrutownik, silnik elektryczny na wózku, 606-224-952
 • Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepane z grubych wałków. Dówóz do 20 km gratis, 604-539-645
 • Drewno kominkowe i opałowe: sosna przecinka, obrzyny, sosna gruba, brzoza łupana, solidne metry, możliwy transport, wywrot, 721-122-623
 • Drewno kominkowe, opałowe suche, brzoza, sosna pocięta, połupana, z grubych wałków, galeziówka sosna, suche rozpalkowe bukowe, cienkie, grube, 693-740-555, 515-042-301
 • Drewno opałowe – deski od traka, obrzyny od desek + dowóz, 784-698-288, 888-803-586
 • Drewno opałowe, kominkowe suche, sosna, brzoza, dąb, buk, dowóz do 20 km gratis, 600-982-859
 • Drewno opałowe, kominkowe, pocięte lub w całości oraz brzoza, dąb, sosna, czuby sosnowe, tanio, możliwość transportu, 601-801-457
 • Drewno opałowe, sosna wałki, silniki elektryczne 2,2, 7,5, 15 kW, automaty do gier, amerykańskie niewymagające koncesji, 692-464-047
 • Drewno opałowe, sosnowe oraz drewno kominkowe, pocięte, połupane, od 120 zł/m², możliwość transportu, 695-684-175
 • Drewno opałowe, workowane, rozpalkowe, suche – wałki sosnowe, świerkowe, dąb, brzoza, buk; obrzyny tartaczne, trociny, z dowozem, cięcie, 509-161-734
 • Ekogroszek czeski, suchy, workowany, 25 kg/15 zł, 513-740-244
 • Formownica aktywna do: szparagi i truskawki imants, sprowadzona, zgrabiarka karuzelowa do siana fahr, śrutownik bijakowy 7,5 kW, ssąco-tłoczący, 600-680-370

kółko fortuny nr 13

W naszym kółku fortuny wystarczy odgadnąć podane hasło (ujawnione litery nie powtarzają się w hasle) i zadzwonić do redakcji w **poniedziałek o godz. 12.30**: czytelnicy „Tygodnika Tucholskiego” pod numer 781 770 704, czytelnicy „Czasu Chojnic” pod numer 52 311 10 20. Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią. Rozwiązań pasujących do łamigłówki może być kilka. W takim przypadku trzeba liczyć na szczęście i trafić w hasło, które wymyśliliśmy w redakcji.

kółko fortuny

Kategoria: osoba

S

Y

T

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Magraf s.c. Sławomir Grzmieł Lidia Grzmieł z siedzibą w Bydgoszczy 85-212, ul. Dolina 57 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Kółko fortuny”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Czasu Chojnic” lub „Tygodnika Tucholskiego”.

NAGRODĘ – KUBEK

ufundował

Tygodnik

Tucholski

NAGRODĘ – KSIĄŻKĘ

ufundował

Czas Chojnic

ul. Kręta 4

89-600 Chojnice

Rozwiązanie kółka nr 12: „Kołowrotek” (rzecz)

Nagrody do odebrania w redakcjach poszczególnych gazet.

nagrodzeni

„Tygodnik Tucholski”:

Marta Dejewska-Senska z Minikowa – kubek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

„Czas Chojnic”:

Andrzej Tajl z Objezierza – książka ufundowana przez „Czas Chojnic”

Nagrodę – 50 zł ufundował sklep motoryzacyjny

CZĘŚCI

do SAMOCHODÓW, SKUTERÓW, KOPAREK

Tuchola, ul. Nowodworskiego 7

tel./fax 52 33 429 20

tel. kom. 602 468 562

1		2		3		4		5	
		10							
				6					
7			19					4	27
									17
					8				
		18							12
9		10		11		12		13	
		3		28				14	
								14	15
						2		5	26
				16					
					29		20		
17								18	19
		13							21
					20				
			16					25	
21	22		23						
					24		25		
							8		
				24					23
27									7
					22				
					29				
30									
	9			6			1		
					31				
									15

Nagrodę – **PODWÓJNĄ WEJŚCIÓWKĘ NA FILM** ufundowało

KINO KINGSAJZ

ul. Gdańska 14, Chojnice

Rozwiązanie krzyżówki nr 12: „Koło, które się obraca, nie rdzewieje”

Nagrody do odebrania w redakcjach poszczególnych gazet.

nagrodzeni

„Tygodnik Tucholski”:

Joanna Mrozik z Zamrzenicy – kubek ufundowany przez „Tygodnik Tucholski”

„Czas Chojnic”:

Hubert Ruhnke z Dąbrówki – podwójna wejściówka na film ufundowana przez kino Kingsajz z Chojnic

krzyżówka ze sponsorem nr 13

układa Bożena Olszewska

POZIOMO:

1) zuch, chwát
 6) kontynent
 7) pokarm dla ptaków w klatce
 8) niemieckie miasto znane z produkcji porcelany
 9) obraz na ekranie telewizora
 12) np. kapuśniak
 14) tuszcz zwierzęcy
 16) nauczyciel języka obcego
 17) na jej czele stoi wójt
 18) wiadro inaczej
 20) substancja organiczna występująca w kościach, nadająca im elastyczność
 21) katarakta
 24) część drzewa
 26) obecna nazwa Zairu
 27) rozgłos, wzięcie
 29) resztki zamczyśka
 30) łódka wydrążona z jednego pnia
 31) kraj nad Bałtykiem

PIONOWO:

1) odgłosy bólu i cierpienia
 2) struś amerykański
 3) pokarm dla zwierząt
 4) postulat, życzenie
 5) barwny koralewiec
 9) nieprzyjaciół
 10) uczucie silnej zazdrości
 11) sala wykładowa
 12) zimne przystawki
 13) odcinek łączący środek koła z dowolnym punktem na obwodzie
 15) miasto nad Wieprzem ze szkołą dla lotników
 18) chroni głowę, hełm
 19) włóknista tkanka drzew i krzewów
 22) odosobnienie pod presją
 23) podobno nowa lepiej zamiata
 24) dawne słowo honoru
 25) państwo nad Nilem
 28) doświadczony spryciarz

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 29 utworzą rozwiązanie – przysłowie perskie.

Z rozwiązaniem krzyżówki trzeba zadzwonić do redakcji w **poniedziałek o godz. 12.00**:

czytelnicy „Tygodnika Tucholskiego” pod numer **781 770 704**,

czytelnicy „Czasu Chojnic” pod numer **52 311 10 20**.

Wygrywa pierwsza osoba, która dodzwoni się z prawidłową odpowiedzią.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych tj. imienia i nazwiska oraz adresu przez Magraf s.c. Sławomir Grzmieł Lidia Grzmieł z siedzibą w Bydgoszczy 85-212, ul. Dolina 57 w celu uczestnictwa w konkursie o nazwie „Krzyżówka”. Zgodę wyrażam dobrowolnie. Wiem, że w każdej chwili będę mógł/mogła odwołać zgodę przez pisemne oświadczenie dostarczone do redakcji „Czasu Chojnic” lub „Tygodnika Tucholskiego”.

POD TE NUMERY DZWONISZ Z ODPOWIEDZIAMI I ROZWIĄZANIAMI:

„Czas Chojnic”:

52 311 10 20

(krzyżówka – poniedziałek, godz. 12.00; kółko fortuny – poniedziałek, godz. 12.30)

„Tygodnik Tucholski”:

781 770 704

(krzyżówka – poniedziałek, godz. 12.00; kółko fortuny – poniedziałek, godz. 12.30)

Numery konkursowe NIE SĄ numerami premium. Opłata za połączenie zgodna z cennikiem operatora.

- Groch batuta, 691-288-572
- Groch niedyskowany, 600-615-448
- **Husqvarna 357XPG, 359XP, 353XP, profesjonalne, stan jak nowe, import Dania, 787-980-199**
- Jąłowice cielne, wycielenie kwiecień, maj, 2 krowy, 692-411-362
- Jęczmień, talerzówka, kultywator z bronami, kosiarka rotacyjna, 694-153-644
- Jęczmień, owies, pszenica, wyczyszczone, możliwość transportu, 886-743-466
- Jęczmień, pszenica czyszczona, 696-366-658
- Jęczmień, pszenica, 784-741-345
- Jęczmień, pszenżyto, 696-539-989
- Kiszanka z kukurydzy, ok. 60 t, zbiór 2018 r., 661-668-290
- Kokoszki odchowane (również rasa leghorn); kaczko-gęsi, kaczki, perlice i brojler. Zamawiać: Czersk, ul. Starogardzka 2, tel. 693-493-723 (do godz. 16.00)
- Kosiarka rotacyjna, 784-602-461
- **Kosiarki spalinowe, duży wybór, stiga, klipper, briggs&stratton, husqvarna, partner, 3-6 KM, z napędem lub bez, import Dania, stan idealny, 787-980-199**
- Kosze do ziemniaków wykonane ręcznie z drutu ocynkowanego, 505-186-137
- Książki o budowie i naprawie samochodów, np. fiat 125p oraz inne, piec grzewczy na butlę gazową, pila tarczowa, maszynka gazowa 3-palnikowa, docisk sprzęgła lady, aparat zapłonowy do fiata 125p, 796-564-885

- Krowa wysoko cielna, termin wycielenia 15 maja 2019 r., likwidacja stada, 691-117-925, 886-793-508
- Kucyki, kłacz i ogierek, niskie, spokojne, dla dzieci, prasa Z-224, tanio, 530-071-463
- Kurki odchowane rossa, 13- i 19-tygodniowe, zamawiać na 6 kwietnia, 16-tygodniowe, zamawiać na 27 kwietnia, Lubiewo, 601-304-239
- Kurki odchowane, 22-tygodniowe i 18-tygodniowe rossa, kaczogęsi, gęsi, perliczki, zamówienia, marzec, kwiecień, Lubiewo, 660-269-886
- Kurki odchowane, kaczki, gęsi, indyki, perliczki, przepiórki, 600-539-790
- Ładowarka teleskopowa matbro, 1996, silnik 912, C-385, perkins 4-garowy, beczkowiec, ursus 1214, 1984, 22.500 zł, tel. (52) 398-60-76, 888-807-060
- Ładowarka weidemann, mała, siewnik amzone 7, prasa sipma, 2010, siatka, sznurek, przyczepy, ferguson 3090 z sprzężarką, 1994, tel. (52) 398-60-76, 888-807-060
- Łąka 2,2 ha, przy drodze powiatowej, gmina Chojnice, 511-913-195
- Łubin boregina, 1400 zł, nowy opryskiwacz pilmet 412 LM, 3400 zł, rozsiewacz amazone 400, 1400 zł, (52) 388-66-41
- Łubin słodki sonet oraz nasiona trawy pastwiskowo-trawnikowej, odmiana naki, 888-963-679
- Łubin wąskolistny słodki sonet, pszenica zimowa, kosiarka ogrodowa do ciągnika, plug 4-skbowy, rama kwadratowa, na sprężynie, 6800 zł, 602-836-506

- **Meble, narożnik, meblościanka, fotele, biurka, maszyna do szycia, żyrandole, dywan wełniany, 512-368-461**
- Meblościanka, 4 segmenty po 80 cm, 696-805-688
- Miód z własnej pasieki, 609-442-585
- Młynek do czyszczenia zboża (fuhtel), kultywator, brony 5, chomąto, plug 3-skbowy, tel. 605-964-346
- Narybek amur, tołpyga, (52) 334-62-13, 539-503-178
- Narybek karpia i amura. Kamień Krajeński, ul. Szkolna 29, 503-636-578
- **Odchownia drobiu przyjmuje zamówienia na kurczęta odchowane, kurka 5-, 6-tygodniowa, IV miesiąc, brojler 4-tygodniowy, IV miesiąc, dowóz gratis, 785-637-345**
- **Odchownia drobiu przyjmuje zamówienia na kurczęta odchowane, kurka 5-6-tygodniowa, kwiecień, brojler 4-tygodniowy, kwiecień, dowóz gratis, 785-637-345**
- Okno 2x1,40 m, stan dobry, kana-pa narożnikowa, stan dobry, meblościanka duża, czarna, polysk, tanio, 783-701-610
- Opony 825x20, 2 szt., 900x20, 2 szt., czyszczalnia do zboża kipper maier, 889-682-443
- Opony, felgi do suzuki ignis, subaru, justy, rozmiar 165x70x14, 660-477-154
- Owies bingo, jęczmień olympic, 604-916-364
- Pająk do siana, zgrabiarka pasowa, śrutownik bąk 7,5 kW, 781-899-390
- Pelet drzewny, liściasty, wartość opałowa 18-19 MJ/kg, wilgotność 8%, popiół 1-2%, 740 zł/t, Lińsk, 889-600-773
- Pellet (80% trocina bukowa + 20% płyta), średnica 6 mm, dobrej jakości, 700 zł/tona, Chojnice, 506-988-899, najlepiej wieczorem
- **Pilarki spalinowe oraz kosy husqvarna, stihl, różne moce, profesjonalne, do użytku gospodarczego, domowego, używane, import Dania, stan sprzętu idealny, 787-980-199**
- Plug 4-skbowy, duże odkładnie, wyprodukowano w Bytowie, 609-296-319
- Plug 4-skbowy, ładowacz nujn, sadzarka, sortownik i kopaczka do ziemniaków, dmuchawa, 693-347-852
- Płyty betonowe 1,5x3 m, nowe i używane, 889-621-334
- **Podkaszarki elektryczne, spalinowe, do domowego użytku, nożyce do żywopłotu (elektryczne i spalinowe), łuparki, różne urządzenia ogrodnicze, używane, import Dania, 787-980-199**
- **Polski traktor pronar, 2009, 85 KM, stan bdb., zadbane, Chojnice, 790-503-124**
- Pomiot kurzy (z chowu klatkowego) bez słomy, dostawa samochodu 25 ton, 723-167-332
- Prasa belująca, walcowa metal fach, 2010 rok, owijanie, siatka, sznurek, centralne smarowanie, aplikator, stan bdb., 693-208-411
- Prasa mała kostka, new holland, 3000 zł, rębak do gałęzi WOM, 3000 zł, mieszalnik tonowy do pasz + śrutownik ssąco-tłoczący, komplet, 6000 zł, 691-736-767
- Prasa rolująca claas variant, pasowa, zmiennokomorowa, stan dobry, 9600 zł, 888-130-441
- Prasa walcówka metal-fach, 6-letnia, z rotorem, szeroki podbieracz, zgrabiarka pasowa Z-234, zawieszana, 600-989-353
- Prasa Z-224 (mała kostka) oraz silnik 11 kW, 609-442-585
- Prosięta 10 szt., 8-tygodniowe, warchlaki 6 szt., po 30 kg, 519-690-921
- Prosięta mięsne, 512-156-477
- Prosięta, 20 szt., sadzarka pasowa polska, 885-951-200
- Prosięta, Bagienica, 663-094-538, 697-872-530
- Prosięta, knurki, 571-282-064

- Prosięta, sprzedam lub zamienię, 532-460-353
- **Przecinarka spalinowa husqvarna K1250 rial, moc 9 KM, używana, stan idealny, import Dania, 787-980-199**
- **Przecinarka spalinowa husqvarna K960, tarcza, moc ok. 6 KM, bardzo mocna, do betonu, kostki, stali, stan idealny, import Dania, 787-980-199**
- Przewracarka do siana fella 6-karuzelowa, składana hydraulicznie, sprostowana, kosiarka rotacyjna czołowa 4-bębnowa niemeyer 3 m, pompa próżniowa westfalia, 600-680-370
- Przyczepy wywrotki, 2 szt., beczkowiec 3000 l, rozsiewacz nawozu, opryskiwacz, 516-634-641
- Pszenica jara i owies, czyszczone, 607-338-449
- Pszenica jara kandela, goplana, groch batuta w mieszance z owsem, 887-606-301
- Pszenica jara, 603-376-838
- Pszenica, kukurydza, pszenica jara, 608-615-448
- Pszenica, silowniki do ładowarki teleskopowej, wentylator promieniowy dużej wydajności, wał packer 3 m, przyczepa 1-osiova, wywrotka 8-tonowa, kverneland 4-skbowy, 511-913-195
- Rama z przyczepy campingowej kompletnej z hamulcem najazdowym, 500 zł, 602-692-761
- Renault 135 KM, 1999, ładowarka zeppelin, waga do żywca 1500 kg, przyczepa zbierająca pottinger, totor, noże, tandem, tel. (52) 398-60-76, 888-807-060
- Rower męski – koła 26", komplet kół od forda fiesty oraz pralka candy, 518-686-175
- Rowery używane, różne, z Niemiec i Holandii, sprawdzone w serwisie, kompletne, na ogumieniu 20", 24", 26", 28", 50-500 zł, 785-166-696
- Rozrzutnik obornika, 4 tony, polski, 575-256-060
- Rozrzutnik obornika, prasa Z-224, dmuchawa, brony 5, rozsiewacz do nawozu, kombajn bizon, pila tarczowa z wałem do heblarki, 531-084-585
- Sadzarka czeska 2-rzędowa, 2 opony 16,9x38, stan dobry, 660-365-146
- Sadzarka czeska, przekładnia do zgarniania obornika, siewnik konny, tel. 605-284-836
- Siano 5 zł kostka, łąka torfowa 1 ha w Twarożnicy koło Czerska, 24.000 zł, 889-673-637
- Siano w balotach, cena do uzgodnienia, 888-374-910
- Siano w kostkach, 1 i 2 pokos, 502-512-065
- Siano w kostkach, 604-416-303
- Sianokiszanka w balotach, 691-761-036
- Sianokiszanka, drugi pokos, z zeszłego roku, ok. 50 szt., 55 zł, plug zagonowy, 4-skbowy, duże odkładnie, wyprodukowano w Bytowie, 609-296-319
- Siatka ogrodzeniowa ocynkowana, powlekana, dowolna wysokość, oczko, akcesoria do montażu, słupki, siatka leśna, ceny producenta. Panele ogrodzeniowe + akcesoria, 505-186-137
- Siewniki zbożowe amazone, 3-metrowy, kosiarka rotacyjna JF 1,90, mieszalnik pasz suchych 500 kg, 180 cm, ze śrutownikiem 7,5 kW, 600-680-370

- Silnik 10 kW 380V, quad 110, 900 zł, plug 4-skbowy, kabina do kombajnu, spawarka, sprzężarka, przekładnie mechaniczne, inne narzędzia, 667-255-043
- Silos bin, 30 t, rozebrany, duża wialnia do zboża, sadzarka kubelkowa, pszenżyto, pszenica, 886-753-369
- Skuter inwalidzki, 4-kołowy firmy Citliner, 4/2, nowe akumulatory, gmina Gostycyn, 781-955-812
- Słoma jęczmienna i pszenżytnia w balotach 120x120, ok. 30 szt., Klonowo 121, 501-641-672, 509-994-174
- Słoma żytnia 120x120, 30 zł/szt., 889-276-678
- Sortownik do ziemniaków, podajnik, taśmociąg 8 m, kosz przyjęciowy do ziemniaków, 512-497-523
- Ścielarka khun, słoma 120x120, sadzarka 4-rzędowa S-211, opryskiwacz pilmet 1000 l, torf, sieczkarnia E-281C, taśmociąg pryzmownik T-215, sadzonki sosny, 694-554-422
- Śrutownik bijakowy 11 kW, dojarka alfa laval, zbiornik do hydroforu, tel. 601-247-208
- Śrutownik na kamienie z silnikiem, 7 kW, stan dobry, 250 zł, 669-768-265
- Talerzówki kverneland, przetrząsarki do siana PZ składane hydraulicznie, PZ ręczne, składana kuhna, hydraulicznie składana, agregat uprawowy, rozsiewacz nawozu, 605-944-472
- Tuja szmaragd z gruntu, 2-3 m, 608-253-073
- Tuja szmaragd, 0,62 zł, 518-518-835
- Tuje 30 szt., rozmiar od 50 cm do 130 cm, 10 zł/szt., 606-527-803
- Ursus 1614, 1990, zetor 4-garowy turbo, 1986, 100 KM, zetor 7011 z turem, 18.500 zł, plug 4-skbowy, tel. (52) 398-60-76, 888-807-060
- Ursus 902, plug ruski 4-5-skbowy, kultywator uprawowy 5,2 m, pilmet 2000 l, lance 18 m, opryskiwacz 400 l/12 króliki, 698-099-275
- Wągopakowarka do ziemniaków i warzyw, z doważaniem, mieszalnik pasz skośno-poziomy 1 t, z wagą, karmiki dla trzody, nierzewne, 600-680-370
- Wapno węglanowe 50% CaO, wapno zawierające magnez (dolomit) 50% CaO + MgO, 723-167-332
- **Wapno węglanowe, posodowe. Dostawa każda ilość, tel. 503-774-978**
- **Węgiel workowany oraz luzem – kostka, orzech, groszek, ekogroszek, miał, pellet 6 mm, 8 mm. Dowóz do klienta; tel. 523-971-251**
- Wózek inwalidzki, 668-452-216
- Zbiornik do mleka delaval agri 1200 l, 2000, pierwszy właściciel, okolice Chojnic, 512-326-718
- Zgrabiarki do siana kuhna, niemeyer, claas, przetrząsarki stoll, fella, hydraulicznie składane deutz-fahr, rozsiewacz nawozu, 660-156-693
- **Ziemia, piaski, kamienie, podbudowa. Dowóz do klienta; tel. 503-774-978**
- Ziemniaki drobne denar, średnica 2,5-4 cm, 887-606-301
- Ziemniaki jadalne, 729-467-587
- Ziemniaki, 515-542-155
- Żyto i owies, Czyczkowy, 788-900-022
- Żyto i pszenica jara, Tuchola, 694-883-118

informator medyczny

BADANIA PSYCHOLOGICZNE KIEROWCÓW I OPERATORÓW
Tuchola, ul. Murowa 8
REJESTRACJA ☎ 730 195 155

BADANIA PSYCHOLOGICZNE KIEROWCÓW NA BRON
CHOJNICE, ul. Towarowa 6, tel. 607 81 55 88
CZŁUCHÓW, ul. Kasztanowa 19A, lok.8, tel. 669 82 58 95

UROLOG
Krzysztof Kamecki
GABINET PRYWATNY
Tuchola, ul. Świecka 40
rejestracja tel. 668 301 748

GASTROLOG
Artur Sołtysiak
specjalista gastrologii i chirurgii ogólnej
KOLONOSKOPIA I GASTROSKOPIA
(możliwość znieczulenia w analgesodacji),
drobne zabiegi chirurgiczne.
ul. Mickiewicza 39, Chojnice,
kom. 660 909 190,
rejestracja: 52 565 53 33, 604 798 239

auris med **BEZPŁATNE**
BADANIA SŁUCHU
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Dworcowa 2
tel. 506-130-566

APARATY SŁUCHOWE
Bezpłatne badania słuchu
Wizyty domowe
Piątek od 15:00 do 17:00
TUCHOLA, ul. Dworcowa 17, Gabinet „AKSON”
tel. 601 957 447

Lek. dermatolog
Jadwiga Barczyk
tel. kom. 606 28 66 33
przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22,
52 33-461-61
Wskazana rejestracja telefoniczna

ORTOPEDA PRYWATNY GABINET
SPECJALISTYCZNA PRAKTYKA LEKARSKA
lek. Wojciech Lewandowski
specjalista ortopeda – traumatolog chirurg ogólny
TUCHOLA, UL. ŚWIECKA 40
TYLKO PO UPRZEDNIEJ REJESTRACJI TELEFONICZNEJ: **600 239 061**

REUMATOLOG
lek. med. Agnieszka Pajdak
Specjalista Reumatologii i Chorób Wewnętrznych
Chojnice, ul. Mickiewicza 39
tel. rej. 52 56 55 333; tel. kom. 532 163 168
Przyjmuje w czwartki od godz. 15.00

GABINET PRYWATNY
dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
wtorek, piątek 17.00-19.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

Specjalista laryngolog
Alicja Modrzewska
piątki od godziny 17.00 do 19.00
Rejestracja pod nr.
tel. 604 775 139
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

SONUS-MED Mariola Gwizdała
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
Wtorek 10.00-14.00, piątek 12.00-16.00, tel. 504 298 407

prof. nadzw. Andrzej Nowicki
Operacyjnie: choroby nowotworowe, piersi, odbytnicy, odbytu (rektoskopia) i inne.
Nieoperacyjnie: zylaki, „pajęczki”, hemoroidy i guzki tarczycy. Biopsje: piersi, tarczycy, węzłów i inne. Wyrażanie zmian skórnych: nowotworów, brodawek, naczynek, znamion, bliznowców, odcisków, migdałków.
Rejestracja: tel. 602 38 32 10. Przyjęcia: 2. środa miesiąca, Tuchola, Chojnice
www.nowicki-nowmed.pl

GABINET GASTROLOGICZNY
GASTROSKOPIA Piotr Drobiński
specjalista gastroenterologii i chorób wewnętrznych
CHOJNICE, UL. MICKIEWICZA 39
tel. 512 045 075,
rejestracja tel. 52 56 55 333

OBSŁUGUJEMY CAŁY KRAJ! DOSTAWA I MONTAŻ GRATIS!

• **GARAŻE BLASZANE – konstrukcja z profili**
• **SCHOWKI na śmietniki**
• **garaże z wiatą • kojce dla psów**
tel. 698 230 205, 798 710 329 **www.partnerstal.pl**

DOM i OGRÓD

Redakcja dodatku:
Piotr Paterski (redaktor prowadzący), teksty
przygotowane przez dziennikarzy „Czasu
Chojnic” i „Tygodnika Tucholskiego”. Skład
komputerowy i łamanie: Maciej Baturo,
Krzysztof Janikowski. Kierownik działu rekla-
my: Barbara Jażdżewska. Wydawca: Magraf
s.c. Sławomir Grzmieł, Lidia Grzmieł.
Nakład: 11600 egzemplarzy.

Mój dom moją twierdzą – str. 2

Wciśnie się wszędzie i do tego jest dźwiękoszczelna – str. 3

Dom pasywny: ogrzewanie za 600 zł na rok? – str. 4

Jak się ustrzec przed chorobami drzewek owocowych? – str. 6

Program „Czyste Powietrze”. Ile i dla kogo? – str. 7

Wyhoduj w ogrodzie... zdrową cerę! – str. 8

Królują okna w kolorze antracytu – str. 10-11

Niższe rachunki za prąd dzięki fotowoltaice – str. 12

Plac zabaw może stać koło domu – str. 13

Budzimy nasz ogród po zimie. Co zrobić najpierw? – str. 14-15

Reklama

MEBLE CZOŁOWYCH PRODUCENTÓW W JEDNYM MIEJSCU

Z okazji
5 urodzin Mebel Perfekt
w kwietniu rabaty

do **50%**

Chojnice, al. Bayeux 2 (koło Carrefoura)
tel. 52 395 16 24, 539 790 590
www.mebel-perfekt.pl

Włamanie do domu oznacza zazwyczaj straty materialne. Ginią rzeczy o wysokiej wartości. Złodziej może też uszkodzić lub ukraść przedmioty, które mają dla nas ogromną wartość sentymentalną. Jak się przed tym uchronić? Odpowiedź jest prosta: założyć alarm lub zdecydować się na montaż monitoringu. A może jedno i drugie?

Planując zamontowanie domowego systemu alarmowego, musimy najpierw zastanowić się nad zakresem ochrony, jaki ma nam zapewniać. Powinniśmy pomyśleć nad obszarem, który ma być monitorowany (brama wjazdowa, drzwi, plac zabaw, miejsce przechowywania wartościowych przedmiotów). Na tym etapie najlepiej zwrócić się po pomoc do profesjonalnego instalatora. Kiedy pozna nasze potrzeby i wymagania, pomoże dopasować odpowiednie urządzenia i optymalne miejsca ich montażu. – *Na monitoring na ogół decydują się właściciele gospodarstw lub właściciele większych posesji. Najczęściej zainteresowanie montażem tej formy ochrony wzrasta, kiedy już coś się wydarzy, gdy u sąsiada lub na terenie danej miejscowości dojdzie do kradzieży lub włamania* – opowiada **Wojciech Dobbek** z jednego z tucholskich sklepów. – *Z kolei alarmy zakładają właściciele domków jednorodzinnych. Decyzję o zainstalowaniu takiego alarmu warto podjąć już na etapie projektowania domu. Wówczas można zaplanować rozłożenie przewodów instalacyjnych, które będą prowadzone pod tynkiem. W miarę wczesne założenie alarmu, jak również monitoringu pozwala na kontrolę i zabezpieczenie obiektu w momencie jego budowy. Mamy wówczas pewność, że nie znikną nam narzędzia lub materiały budowlane. Jeśli chodzi o montaż alarmów w wy-*

budowanych już domach, to zainteresowanie wzrasta w okresie, kiedy właściciele planują dłuższy wyjazd, urlop. Myślą wówczas o zabezpieczeniu domu i możliwości podejrzenia tego, co dzieje się w ich mieszkaniu.

Monitoring lub alarm z monitoringiem?

Jak podpowiada instalator skuteczność systemu zależy przede wszystkim od rozmieszczenia czujników w domu. Powinny one być ułożone przy drzwiach i w miejscach, przez które złodziej musiałby przejść. Na rynku dostępne są też systemy z czujnikami magnetycznymi, uruchamiające alarm przy otwarciu któregoś z okien lub drzwi. Mowa tu o kontaktronach – niewielkich czujnikach ruchu pozwalających w prosty, niedrogi i skuteczny sposób zabezpieczyć obiekt przed włamaniem. Kontaktrony informują system o próbie włamania jeszcze przed dostaniem się złodzieja do wnętrza domu. Mogą być elementami systemu alarmowego lub systemu kontroli dostępu.

Na rynku dostępne są systemy z czujnikami magnetycznymi, uruchamiające alarm przy otwarciu któregoś z okien lub drzwi. Mowa tu o kontaktronach – niewielkich czujnikach ruchu pozwalających w prosty, niedrogi i skuteczny sposób zabezpieczyć obiekt przed włamaniem. Kontaktrony informują system o próbie włamania jeszcze przed dostaniem się złodzieja do wnętrza domu. Mogą być elementami systemu alarmowego lub systemu kontroli dostępu.

trza domu. Mogą być elementami systemu alarmowego lub systemu kontroli dostępu.

– *To, co się dzieje w domu, możemy w łatwy sposób kontrolować za pomocą smartfona z odpowiednią aplikacją, tabletu czy komputera*

Wojciech Dobbek. Na temat alarmów i monitoringu może sporo powiedzieć.

ra z internetem. Domowy system alarmowy musi być wówczas wyposażony w moduł komunikacji

nusy. Warto mieć je na uwadze. To ataki hakerskie, które mogą prowadzić do zainfekowania

Dobbek. – *Na własną rękę możemy zamontować najprostsze alarmy, których skuteczność jest jednak wątpliwa. Można je zakupić w internecie w granicach 600 zł, ale trzeba pamiętać, że taki system nie zapewni nam dostatecznej jakości i nie da gwarancji powodzenia.*

– To, co się dzieje w domu, możemy w łatwy sposób kontrolować za pomocą smartfona z odpowiednią aplikacją, tabletu czy komputera z internetem. Domowy system alarmowy musi być wówczas wyposażony w moduł komunikacyjny z funkcją zdalnego sterowania. Informację o wzbudzeniu alarmu możemy też otrzymywać poprzez SMS – wyjaśnia Wojciech Dobbek.

ny z funkcją zdalnego sterowania. Informację o wzbudzeniu alarmu możemy też otrzymywać poprzez SMS – wyjaśnia Wojciech Dobbek. – *Jeśli chcemy zwiększyć ochronę domu, możemy podłączyć alarm do systemu monitoringu agencji ochrony. Informacja o włączeniu alarmu może być au-*

domowego systemu wirusami, a nawet włamania do systemów monitoringu, wyłączenie alarmów i zabezpieczeń.

– *Jeśli już decydujemy się na założenie alarmu lub monitoringu to warto pomyśleć o dobrym sprzęcie i wykwalifikowanej ekipie, która w fachowy sposób zadba o zapewnienie nam bezpieczeństwa. Jednym z najważniejszych elementów systemu monitoringu i jednocześnie integralną częścią rejestratorów są dyski twarde. Najlepszym wyborem okazują się dyski przeznaczone do pracy ciągłej, takie które pracują 24 godziny na dobę przez siedem dni w tygodniu* – podpowiada Wojciech

Mój dom moją twierdzą?

Nie ma jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, jaki sposób zabezpieczenia jest najlepszy. Człowiek czuje się jednak pewniej w chronionym domu, wiedząc, że system monitoringowy może ułatwić ewentualne śledztwo, a alarm połączony umową z profesjonalną firmą może sprawić, że właściciel budynku poczuje się pewniej, wyjeżdżając na dłuższe wakacje. Według podpowiedzi fachowca wychodzi więc na to, że tak naprawdę dopiero połączenie tych dwóch systemów daje pewniejsze zabezpieczenie.

Tekst i fot. Lucyna Zdanowska

Reklama

VERPOL
SYSTEMY DACHOWE

**WIODĄCY DOSTAWCA
MATERIAŁÓW
I USŁUG
DACHOWYCH**

PAWŁÓWKO, ul. Torowa 1 • Chojnice

tel. 52 397 52 59

www.verpol.pl

Wciśnie się wszędzie i do tego jest dźwiękoszczelna

Pianką poliuretanową można ocieplić dach, strop, posadzki, ściany wewnętrzne i zewnętrzne. Jest alternatywą dla wełny i styropianu. Jakie są jej zalety? O tym opowiadają Joanna i Rafał Szczęśni z Męcikała, którzy zawodowo zajmują się nakładaniem tego produktu.

W budowlance przez lata najbardziej popularnymi materiałami izolacyjnymi były wełna i styropian. Teraz alternatywą jest pianka poliuretanowa. W naszym regionie docieplaniem domów za pomocą właśnie pianki zajmuje się firma **Joanny Szczęśnej** z Męcikała. Działła ona od 2018 roku, choć pomysł na jej stworzenie zrodził się dużo wcześniej. Myśl, by założyć własną działalność zaświtała w głowie pana **Rafała Szczęśnego**, męża pani Joanny. Wówczas pracował jeszcze w innej branży.

Po jego przejściu na emeryturę małżonkowie zaczęli się poważnie zastanawiać nad założeniem firmy. Nie było to takie proste, ponieważ potrzebne były m.in. spore środki na zakup specjalistycznego sprzętu. – *Prawda jest taka, że pomysł był mój, ale żona załatwiała wszystkie sprawy związane z działalnością* – podkreśla pan Rafał. – *Trzeba było pojeździć po targach budowlanych, zobaczyć, jak to wygląda w praktyce. Musieliśmy się też szkolić w zakresie chociażby obsługi sprzętu i nakładania pianki* – wspomina Rafał Szczęśny.

Szybka praca

Ocieplanie budynku za pomocą pianki poliuretanowej nie jest u nas tak popularną metodą jak na przykład w Stanach Zjednoczonych, ale zyskuje coraz więcej zwolenników. Dlaczego? – Jed-

Pracownik, który zajmuje się nanoszeniem produktu, musi być ubrany w odpowiedni strój i maskę. Na zdjęciu Rafał Szczęśny.

nym z jej atutów jest oszczędność czasu przy wykonywaniu aplikacji w porównaniu do innych materiałów, których montaż jest bardzo pracochłonny i zabiera wiele czasu – tłumaczy pan Rafał. Kolejne warstwy można nakładać w odstępach kilkuminutowych. – *Zaletą jest też to, że można ją stosować w trudno dostępnych miejscach* – informuje fachowiec. Do tego pianka rośnie, przez co nie pozostawia wolnych przestrzeni. – *Czyli po prostu nie ma dziur w izo-*

lacji – wyjaśnia. Dodaje, że w jeden dzień możliwe jest nałożenie piany na powierzchnię do 150 m².

Pianka ponadto doskonale przyczepia się do różnego rodzaju materiałów, m.in. blachy, drewna i betonu. Jej zaletą jest też to, że nie obciąża konstrukcji, przez co znajduje zastosowanie przy renowacji obiektów zabytkowych. Nie bez znaczenia jest fakt, że na skutek zetknięcia z wilgocią piana nie zmienia wła-

Zaletą pianki jest to, że nie obciąża konstrukcji – podkreśla Joanna Szczęśna.

ściwości: nie odkształca się, nie ubija i zachowuje swoje doskonałe parametry. – *Oznacza to, że jest odporna na czasowe zawilgocenie* – podkreśla pan Rafał. Jest też ważna informacja dla osób żyjących zgodnie z naturą. – *Izolacja poliuretanowa jest niepylająca, bezzapachowa, obojętna biologicznie* – wylicza. Nie ma negatywnych skutków dla środowiska.

Można myć

Wewnątrz obiektów stosuje się pianę otwartokomórkową, a na zewnątrz zamkniętokomórkową. – *Ta druga nie przepuszcza wilgoci i ma dobre parametry izolacyjne* – zaznacza Rafał Szczęśny. Dodaje, że warstwa pięciocentymetrowa zabezpiecza budynek przed wilgocią, stratami ciepła i nie pozwala wnikać mrozowi. Piany zamkniętokomórkowe charakteryzują się dużą odpornością na ścisnienie, dzięki czemu stanowią doskonały materiał na izolację magazynu lub przechowalnię.

– *Może być stosowana tam, gdzie znajdują się produkty spożywcze, czyli w magazynach, chłodniach, ale też tam, gdzie są zwierzęta, czyli kurnikach i chlewniach* – informuje Joanna Szczęśna. Ponadto struktura pianki zamkniętokomórkowej sprawia,

że możliwe jest jej mycie przy użyciu myjki wysokociśnieniowej, co na pewno jest ważne w przypadku budynków inwentarskich.

Pianka poliuretanowa ma klasę palności E. – *Sama z siebie nie rozprzestrzenia pożaru* – dodaje Rafał Szczęśny. Można ją więc stosować w budynkach wielorodzinnych i użyteczności publicznej jak hotele, muzea, kina, szpitale, obiekty sakralne, hale sportowe i centra handlowe.

Jest cena

Koszt ocieplenia 150 m² dachu od wewnątrz może wynieść około 10 tys. zł. – *Oczywiście wiele też zależy od wielkości powierzchni, która ma być ocieplona, a także od tego, jaki jest stopień skomplikowania konstrukcji. Inaczej kształtuje się koszt ocieplenia pianką poddasza, inaczej cena przy ocieplaniu pianką poliuretanową zamkniętokomórkową fundamentów czy posadzki. Trzeba się liczyć z tym, że ocieplenie płaskiego dachu od zewnątrz to spore koszty. Kwestie finansowe omawiamy z poszczególnymi klientami indywidualnie* – mówi Rafał Szczęśny. Warto jednak pamiętać, że pianka nie zmienia swoich właściwości przez przynajmniej 25 lat.

Tekst i fot. Danuta Niedzielska

Reklama

Hurtownia pokryć dachowych i materiałów budowlanych

tel. 692 900 770 / 506 507 350

**DACHÓWKA I BLACHODACHÓWKA •
DOCIEPLENIA I ELEWACJE •
DOCIEPLENIA PODDASZY •
MONTAŻ STOLARKI OTWOROWEJ •
(OKNA, DRZWI, BRAMY GARAŻOWE)**

89-500 Tuchola
ul. Przemysłowa 2

www.dachyzborrow.pl

O nowoczesnym budownictwie pasywnym:

Ogrzewanie za 600 zł na rok?

Dom, w którym nie ma kotłowni i klasycznych kaloryferów. Jest za to rekuperator, panele fotowoltaiczne i dużo potrójnych okien. O budynkach pasywnych rozmawiamy z Tomaszem Kowalskim – specjalistą ds. sprzedaży z firmy, która realizuje takie projekty. Czy można zbudować dom, za którego ogrzewanie zapłacimy... 600 zł w skali roku?

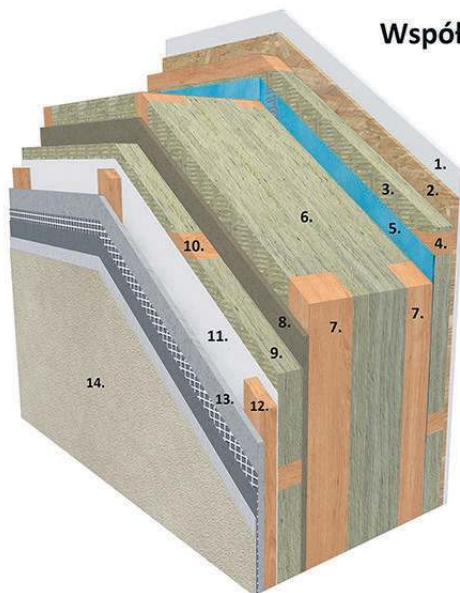
Kolebką budownictwa pasywnego w Europie są takie kraje, jak Niemcy, Austria oraz Szwajcaria. Przyjęte pierwotnie rozwiązania związane m.in. z nowoczesną architekturą i energooszczędnością rozwijają się tam od niemal 25 lat. W Polsce pierwszy dom pasywny z wszystkimi niezbędnymi certyfikatami powstał w 2006 r. w Smolcu pod Wrocławiem. Obecnie takie budownictwo staje się powszechniejsze,

Jak mówi Tomasz Kowalski, domy pasywne charakteryzują się m.in. dużą liczbą okien od strony południowej i prostą, zwartą bryłą. Widać to na przedstawionych modelach budynków.

Współczynnik przenikania ciepła ściany:

$$U = 0,10 \frac{W}{m^2 \cdot K}$$

1. Płyta G-K 12,5 mm
2. Płyta OSB 12 mm
3. Wełna mineralna 50 mm
4. Łaty 40x50 mm
5. Paroizolacja
6. Wełna mineralna 300 mm
7. Konstrukcja 45x70 + 45x95 mm
8. Płyta poszyciowa 12 mm
9. Wełna mineralna 50 mm
10. Łaty 40x50 mm
11. Wiatroizolacja
12. Listwy dystansowe 35x50 mm
13. Płyta cementowa 12,5 mm
14. Tynk cienkowarstwowy 2 mm

nictwa pasywnego, dysponują odpowiednim zapleczem technicznym oraz wykwalifikowaną kadrą inżynierską. Do budowy można użyć najlepszych materiałów z górnej półki, jednak bez odpowiedniej wiedzy i doświadczenia efektu końcowego – w postaci domu pasywnego – nie będzie – odpowiada Tomasz Kowalski.

Zwarta bryła z dużą liczbą okien od południa

Przy projektowaniu domów pasywnych trzeba zwrócić uwagę na kilka kluczowych kwestii. Nasz rozmówca przedstawia 4 główne punkty. Po pierwsze usytuowanie domu na działce – jeden z głównych

wnętrzną, strop oraz dach muszą być bardzo dobrze docieplone. Grubość izolacji powinna wynosić co najmniej 40 cm. Pamiętać należy również o oknach, aby wyposażone były w potrójną szybę oraz zostały zamontowane z tzw. ciepłym montażem.

Ponad 3 tys. zł oszczędności w skali roku?

Ostatnią kwestią są nowoczesne technologie. Budynek pasywny musi być wyposażony m.in. w wentylację mechaniczną z rekuperatorem. Rekuperator jest to urządzenie, które ogrzewa świeże powietrze napływające do domu ciepłem powietrza wywiewanego, dzięki czemu generuje się kolejne oszczędności. – Wszystkie powyższe warunki w pewnym stopniu determinują wygląd domu, przez co budynki pasywne wyglądają często jak zwykłe klocki lub wręcz stodoły. Ciekawostką jest, że idealna bryła dla budynku pasywnego to... kula – dodaje Tomasz Kowalski.

Co z ceną takich budynków? Ile musimy zainwestować na początek? Nasz rozmówca zaznacza, że ze względu na zwiększoną grubość ocieplenia i zaawansowane

Zrealizowany projekt domu pasywnego.

rozwiązania technologiczne, koszt budowy domu pasywnego jest o ok. 20% wyższy od budowy domu tradycyjnego. – Powinniśmy jednak patrzeć na cenę długoterminowo. Jeśli porównamy koszty ogrzewania budynku tradycyjnego i pasywnego, to okazuje się, że w skali roku możemy oszczędzić około 3400 zł, co w ciągu 30 lat da nam aż 102 tys. zł. Ponadto dom pasywny nie wymaga czyszczenia pieca czy noszenia opału – ciągłego dostarczania tradycyjnego opału. Często przygotowania do sezonu grzewczego polegają na przeglądzie technicznym i włączeniu jednego guzika – kończy Kowalski.

Druga kwestia to bryła budynku – ważne jest, aby dom był możliwie prosty i zwarty, bez zbędnych wykuszy, załamania dachu, balkonów. Trzeba także mieć na uwadze ciepłe przegrody zewnętrzne. W budynkach pasywnych ściana ze-

Grubość izolacji ścian w budynkach pasywnych powinna wynosić co najmniej 40 cm.

a kolejne firmy proponują swoim klientom wdrażanie aktualnych technologii i materiałów. Budynki pasywne to domy przyszłości czy raczej naturalna ewolucja w budownictwie? Czym charakteryzuje się dom pasywny?

Ciepłe domy bez kotłowni i kaloryferów. Jak to możliwe?

Budynek pasywny to najprościej rzecz ujmując budynek bardzo energooszczędny. W jaki sposób produkować energię jak najmniejszym kosztem? – Dzięki grubym i doskonale docieplonym przegrodom zewnętrznym taki budynek charakteryzuje się znikomym zapotrzebowaniem na energię. Koszty ogrzewania prawidłowo zaprojektowanego i wybudowanego domu pasywnego nie przekraczają 600 zł rocznie – tłumaczy Tomasz Kowalski, specjalista ds. sprzedaży w firmie znanej z produkcji domów drewnianych. W ofercie przedsiębiorstwa, które powstało w Cekcynie, ale swój zakład ma także w Tucholi, są również domy pasywne. W opisywanych budynkach nie ma tradycyjnych kotłowni. Kowalski zaznacza, że nie potrzeba tam pieca węglowego ani gazowego. Podstawowym założeniem bowiem jest minimalizacja strat ciepła i jak największe pozyskanie

energii pasywnej z otoczenia, z odnawialnych źródeł, np. poprzez pozyskanie energii słonecznej przenikającej przez okna budynku lub dodatkowo panele fotowoltaiczne. Wówczas ta ilość energii wystarcza na obsługę wentylacji mechanicznej lub pompy ciepła, dzięki czemu dom ogrzewa się praktycznie za darmo. Ciekawostką jest fakt, że w domu pasywnym nie spotkamy raczej klasycznych kaloryferów, zastępuje je ogrzewanie podłogowe. Niekiedy inwestorzy decydują się jedynie dodatkowo na montaż grzejników elektrycznych na ścianach. Z jakich materiałów trzeba więc wybudować taki dom? Są tworzone w różnych technologiach, np. tradycyjnej murowanej, szkieletowej stalowej czy szkieletowej drewnianej.

– Różnią się one między sobą w pewnych aspektach, jednak ten sam cel można osiągnąć w każdej z nich. W przypadku domu pasywnego ważne są nie tylko rodzaje użytego materiału czy zastosowana technologia, ale także staranne i dokładne wykonawstwo. Realizacją takich budynków zajmują się głównie firmy budowlane, które wdrożyły tzw. „know-how” z zakresu budow-

**Tekst Kamil Tajl,
fot. i grafika
archiwum firmy, Kamil Tajl**

MIESZKANIA I DOMY DLA WYMAGAJĄCYCH

CHOJNICE

**OSIEDLE
LESZCZYNOWE**
etap II – już w sprzedaży

- mieszkania 2 i 3-pokojowe na parterze z ogródkiem (60 m²)
- mieszkania 3 i 4-pokojowe na piętrze (66 m²)
- wiaty na rowery • gwarantowane miejsca parkingowe
- odbiór – I kwartał 2020 • cena od 279.000 zł

DOMY W ZABUDOWIE BLIŹNIACZEJ:

- 80 m² z ogródkiem
od 339.000 zł (**gotowe** w maju 2019)
- 130 m² z ogrodem i garażem
od 459.000 zł (grudzień 2019)

- atrakcyjna lokalizacja
- wysoki standard wykończenia
- bezpieczny zakup
– rachunki powiernicze

MAC House Sp. z o.o.
Biuro Chojnice, ul. Bytowska 19

mac-house.pl
info@mac-house.pl

☎ 500 400 509

Jak się ustrzec przed chorobami drzewek owocowych?

Koniec zimy to czas, gdy szczególnie należy zadbać o ogród. Pracując na rabatach i w warzywniku, nie należy zapominać też o drzewkach owocowych. Zapewnienie im ochrony i odpowiednich warunków na wiosnę sprawi, że późniejsze zbiory owoców będą obfite, a rośliny będą zdrowe i nie zdziczeją.

Zadbać o drzewa owocowe należy już na początku roku. By to zrobić wystarczy nam pędzel, wapno i woda. – Na przełomie stycznia i lutego bielimy je wapnem. Ważne, by pamiętać o tym, aby bielić tylko te drzewka, które są już zasadzone. Te, które dopiero kupiliśmy i są jeszcze w doniczkach, warto zostawić do przyszłego roku. One mają zawiązane pąki kwiatowe i będą z nich owoce – mówi **Agnieszka Mueller**, która wspólnie z mężem prowadzi firmę zajmującą się sprzedażą krzewów i drzewek owocowych w Chojniczkach. Bielenie pni zapobiega powstawaniu na nich ran zgorzelinowych. Promienie słoneczne odbijają się od pomalowanych wapnem drzewek, przez co kora nie nagrzewa się i nie pobudza znajdujących się pod nią tkanek. Najbardziej zagrożone tym zjawiskiem są jabłonie, śliwy i czereśnie.

W momencie, gdy drzewko przesadzimy już w ziemię, przy najbliższej zimie pamiętajmy o tym, by zapobiec jego zmarznięciu. Według Agnieszki Mueller najlepiej zrobić to przysypując korzenie kompostem. – Najlepiej usypać kopczyk z kompostu, tak by okryć szczyt. To ochroni go przed mrozem. A pamiętajmy, że to właśnie szczyt jest najważniejszy w całej roślinie. Jeśli będą silne mrozy, to drzewko może zmarznąć i następnie puścić dzikie pędy.

W momencie, gdy drzewko przesadzimy już w ziemię, przy najbliższej zimie pamiętajmy o tym, by zapobiec jego zmarznięciu. Według Agnieszki Mueller najlepiej zrobić to przysypując korzenie kompostem. – Najlepiej usypać kopczyk z kompostu, tak by okryć szczyt. To ochroni go przed mrozem. A pamiętajmy, że to właśnie szczyt jest najważniejszy w całej roślinie. Jeśli będą silne mrozy, to drzewko może zmarznąć i następnie puścić dzikie pędy.

zone tym zjawiskiem są jabłonie, śliwy i czereśnie.

By zapobiec parazytom

Kolejnym krokiem do tego, by latem cieszyć się pysznymi

owocami z własnych drzewek, jest odpowiednie zapobieganie szkodnikom. Drzewa owocowe

Odpowiednia pielęgnacja i opryski pozwolą nam się cieszyć owocami na drzewkach, które rosną jeszcze w doniczkach.

cowe są łakomym kąskiem dla pasożytów, dlatego warto je przed nimi zabezpieczyć opryskiem. Jak mówi pani Agnieszka, należy go wykonać

wy i nie pozwolą im się wykluć. Podczas oprysku temperatura powietrza nie powinna przekraczać 6 stopni Celsjusza. Jeśli krótko po zastosowaniu preparatu zacznie padać deszcz, to procedurę należy powtórzyć.

Miedź dobry na wszystko?

Jednymi z najczęstszych chorób spotykanych na drzewkach owocowych są pleśnie oraz choroby grzybicze i bakteryjne. To właśnie na nie warto stosować tlenochlorek miedzi, który nazywany jest popularnie miedzianem. – Aby zapobiec pleśniom i parchom jabłoni oraz gruszy, najlepiej zastosować oprysk z miedzianu. Robimy go przeważnie w marcu, gdy jeszcze pąki nie są rozwinięte – mówi Agnieszka Mueller, która wspólnie z mężem prowadzi firmę zajmującą się sprzedażą krzewów i drzewek owocowych.

Jednymi z najczęstszych chorób spotykanych na drzewkach owocowych są pleśnie oraz choroby grzybicze i bakteryjne. To właśnie na nie warto stosować tlenochlorek miedzi, który nazywany jest popularnie miedzianem. – Aby zapobiec pleśniom i parchom jabłoni oraz gruszy, najlepiej zastosować oprysk z miedzianu. Robimy go przeważnie w marcu, gdy jeszcze pąki nie są rozwinięte – mówi Agnieszka Mueller, która wspólnie z mężem prowadzi firmę zajmującą się sprzedażą krzewów i drzewek owocowych.

który nazywany jest popularnie miedzianem. – Aby zapobiec pleśniom i parchom jabłoni oraz gruszy, najlepiej zastosować oprysk z miedzianu. Robimy go przeważnie

nie przycinać. Jak mówi pani Agnieszka, tutaj procedura jest podobna, jak w przypadku bielenia. – Najpierw należy je tylko przesadzić w ziemię.

Obcinanie pędów drzewek owocowych zależy od tego, z jaką rośliną mamy do czynienia. – Czereśnie tnemy zaraz po owocowaniu. Jabłonie, śliwy i grusze z kolei późną zimą, pod koniec lutego.

Najważniejszy jest szczyt

W momencie, gdy drzewko przesadzimy już w ziemię, to przy najbliższej zimie pamiętajmy o tym, by zapobiec jego zmarznięciu. Według pani Agnieszki Mueller najlepiej zrobić to, przysypując korzenie kompostem. – Najlepiej usypać kopczyk z kompostu, tak by okryć szczyt. To ochroni go przed mrozem. A pamiętajmy, że to właśnie szczyt jest najważniejszy w całej roślinie. Jeśli będą silne mrozy, to drzewko może

zmarznąć i następnie puścić dzikie pędy.

Drzewa owocowe można sadzić od wczesnej wiosny do późnej jesieni. Dlatego w szkółkach i w miejscach, gdzie są uprawiane, mogą być sprzedawane nawet w środku upalnego lata. W tym przypadku nie należy jednak zapomnieć o tym, by je regularnie podlewać. W przeciwnym razie pędy uschną i zamiast smacznych owoców pozostaną nam suche chrusty, które nadadzą się jedynie na ognisko.

Tekst Patrycja Gierszewska, fot. Patrycja Gierszewska, Agnieszka Mueller

Reklama

ARCHITEKTURA OGRODOWA

Oferujemy

ploty drewniane
meble ogrodowe
domki narzędziowe
deski tarasowe, podesty
drewutnie, pergole

89-600 Chojnice, ul. Wysoka 10
tel. 600-391-827
pon.-sob. 9.00-19.00
<https://plotylamelowe.olx.pl>
biuro@plotylamelowe.pl

place zabaw, domki dla dzieci
wiaty, altany
huśtawki, piaskownice
donice, studnie, arkady
impregnaty do drewna

Program „Czyste Powietrze”. Ile i dla kogo?

Jest możliwość otrzymania dofinansowania na wymianę starego pieca albo ocieplenie budynku. Jakie warunki trzeba spełnić? Jak napisać wniosek? Na odpowiedzi można liczyć w niektórych urzędach oraz w WFOŚiGW w Toruniu i Gdańsku.

We wrześniu ruszył rządowy program „Czyste Powietrze”, który potrwa do 2029 roku. Jego najważniejszym celem jest ograniczenie emisji do atmosfery szkodliwych substancji, które wydobywają się z kominów podczas korzystania z kiepskiej jakości węgla czy spalania śmieci. Piece starego typu, nazywane potocznie kopciuchami, mają zostać wymienione na nowoczesne i bardziej ekologiczne. Sam program jest skierowany do właścicieli lub współwłaścicieli domków jednorodzinnych. Mogą oni dostać dotację na zamianę starych źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi, na przykład węglem czy drewnem.

Duże zainteresowanie

Dofinansowany będzie zakup kotłów zasilanych np. gazem ziemnym lub LPG, olejem opałowym, elektrycznością, w tym pompami ciepła albo biomasą. Trzeba oczywiście spełnić odpowiednie normy lub mieć stosowną klasę efektywności. Co ważne, montaż takich kotłów może być również dofinansowany w obiektach nowo budowanych, czyli takich, które nie zostały jeszcze oddane do użytku.

W ramach programu możliwe będzie również otrzymanie pieniędzy na termomodernizację, w tym m.in. docieplenie ścian, stropów, dachów i podłóg, wymianę okien i drzwi, przyłącza czy montaż instalacji solarnej. Jak bowiem zauważają urzędnicy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, sama wymiana systemu ogrzewania nie jest wystarczająca. Bez odpowiedniej izolacji domu ciepło szybko przenika na zewnątrz. Wiele domów w Polsce było budowanych w czasach, kiedy jeszcze nie stosowano rozwiązań

względniających izolację cieplną, co prowadzi do marnowania energii i dużych strat ciepła. Dlatego tak ważna jest termomodernizacja, która dodatkowo wpływa na oszczędności w domowym budżecie. Ocieplenie nieruchomości połączone z wymianą okien pozwala zmniejszyć roczne wydatki na ogrzewanie nawet o 40 proc. – *Zainteresowanie programem jest bardzo duże – przyznaje Marcin Siudziński z Wydziału Programów Rozwojowych w Urzędzie Gminy w Chojnicach.*

Urzędnicy pomogą

Mieszkańcy mogą wnioskować o dotację lub pożyczki przeznaczone na wymianę źródła ciepła oraz prace związane z termomodernizacją. W zależności od miesięcz-

W Urzędzie Gminy w Chojnicach w sprawie programu Czyste Powietrze w każdy poniedziałek mieszkańcom doradzają Marcin Siudziński i Marcin Belzerowski.

rytów czy rencistów, a to tylko jeden z przykładów – mówi Marcin Siudziński. – Kłopotliwe może też być samo złożenie wniosku, co trzeba zrobić przez internet lub w wersji papierowej wypełnić, podpisać i złożyć wraz z załącznikami w siedzibie WFOŚiGW. Dla osób starszych może to okazać się niełatwe.

w chojnickim ratuszu, także w poniedziałki w godz. od 8.00 do 14.00. Obsługują go Anna Michalak i Łukasz Prill.

Do Torunia albo Gdańska

W Urzędzie Miejskim w Tucholi urzędnicy odsyłają do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Podobnie bywa w Chojnicach. – *My także w przypadku skomplikowanych spraw kierujemy do Gdańska, bo takie są wytyczne. Tam są specjaliści odpowiedzialni wyłącznie za program. Wiadomo jednak, że wizyta w Gdańsku czy Toruniu, choć umawiana na konkretną godzinę, to dla wielu wyprawa na cały dzień – dodaje Siudziński.*

Dlatego mieszkańcy mogą liczyć na odpowiedź, ale żaden urzędnik nie złoży wniosku za nich. – *Trzeba to zrobić osobiście. W dokumentach jest sporo szczegółowych danych – dodaje Siudziński. Doradza też konsultację z WFOŚiGW za pośrednictwem maila. Jak mówią zainteresowani, choć działa także infolinia, to czas oczekiwania na zgłoszenie konsultanta jest długi.*

Wniosek o dofinansowanie należy złożyć poprzez Portal Beneficjenta dostępny pod adresem: portalbeneficjenta.wfos.gdansk.pl (dla powiatu chojnickiego) oraz na wfosigw.torun.pl (dla powiatu tucholskiego).

Tekst Ramona Wieczorek, fot. Stanisław Kamiński

Program „Czyste Powietrze” w pigułce:

- maksymalne koszty kwalifikowane (od nich jest liczona wysokość dotacji) – 53 tys. zł
- minimalna wartość kosztów kwalifikowanych – 7 tys. zł
- planowany okres spłaty pożyczki: do 15 lat
- okres realizacji przedsięwzięcia: do 24 miesięcy od daty zawarcia umowy o dofinansowanie (ale nie później niż do 30.06.2029 r.)
- przedsięwzięcie nie może zostać zakończone przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie; data zakończenia realizacji będzie potwierdzona w protokole końcowym
- źródła ciepła spełniające wymogi to: węzeł cieplny, pompa ciepła, kocioł gazowy kondensacyjny, kocioł olejowy kondensacyjny, ogrzewanie elektryczne i kocioł na paliwo stałe (węgiel, biomasa).
- UWAGA! Osoby, które chcą skorzystać z pomocy finansowej i złożyć swoje wnioski po 1 lipca 2019 roku, muszą pamiętać, że koszty przedsięwzięcia nie mogą zostać poniesione przed dniem złożenia wniosku (z wyłączeniem dokumentacji projektowej i audytu energetycznego, które mogą być wykonane wcześniej). We wnioskach złożonych do czerwca koszty kwalifikowane mogą obejmować inwestycje poniesione w czasie do 12 miesięcy wstecz.
- więcej informacji można znaleźć na stronach: www.wfos.gdansk.pl, www.wfosigw.torun.pl oraz www.nfosigw.gov.pl/czyste-powietrze.

nego dochodu na osobę w gospodarstwie domowym można otrzymać dofinansowanie na pokrycie nawet do 90 proc. kosztów kwalifikowanych inwestycji. Dla niektórych zainteresowanych tu zaczynają się schody. Które koszty można uznać za kwalifikowane? Jak wyliczyć dochód na osobę? – *Przy analizowaniu konkretnych przypadków nasuwa się sporo pytań. Są całe instrukcje chociażby dotyczące wyliczania dochodów dla eme-*

Dlatego w niektórych gminach są punkty konsultacyjne. Nie są one obowiązkowe, bo nie mają finansowania z funduszy wojewódzkich. – *Wójt gminy Chojnice postanowił stworzyć taki punkt w urzędzie. Jest on dostępny w poniedziałki w godz. od 8.00 do 14.00. W ślad za nami poszły też inne gminy – mówi Siudziński, który dyktuje na zmianę z Marcinem Belzerowskim. Podobny punkt działa na przykład*

Reklama

Kamienie dekoracyjne

Kora, ziemia ogrodowa

NAJTAŃSZA Kostka brukowa

Obrzeża ekobord

CHOJNICE
ul. Ludowa 28

TRANSMAR

52 397 12 51
facebook.com/TRANSMARchojnice

www.TRANSMARchojnice.eu

Wyhoduj w ogrodzie... zdrową cerę!

Już niedługo będzie dobry moment na sianie i sadzenie roślin w ogrodach. Warzywa, owoce oraz zioła mogą się przydać nie tylko w kuchni. Zapytaliśmy Stanisławę Iwicką, jak wykorzystać je, przygotowując... domowe, naturalne kosmetyki.

Owoce, warzywa i zioła wyhodowane w ogrodzie najczęściej wykorzystujemy do różnego rodzaju przetworów czy dań. Mogą mieć jednak dodatkowe zastosowanie. Jak mówi **Stanisława Iwicka** z Lubiewic, można je wykorzystać do dbania o cały organizm – picie zdrowych naparów i stosowanie odżywczych maseczek z ich zawartością dużo nie kosztuje, a działa.

Zdrowy organizm

– zdrowa cera

– Patrząc na twarz, można wywnioskować, z czym organizm ma problem – mówi pani Stanka. Tłumaczy, że ciało daje sygnały, że „coś jest nie tak” poprzez problemy skórne, które pojawiają się m.in. na twarzy.

Po to, by cera – niezależnie od typu – prezentowała się dobrze, warto zadziałać od środka, nie tylko poprzez odpowiednie jedzenie. Przydatne okazują się zioła z własnego ogrodu. – Można oczyścić organizm, regularnie pijąc napary – mówi pani Stanka.

Oczyszczenie organizmu pozytywnie wpłynie na stan cery. Nasza rozmówczyni podaje przepis na jeden z nich. Należy zmieszać po 50 gramów: siemienia lnianego, ostropestu, babki płesznik, babki jajowatej, nasion dyni z łupinkami, a następnie wszystko zmielić. Łyzeczkę takiej mieszanki zalewamy 1,5 l płynów, np. ciepłej wody i pijemy codziennie. Innym sposobem na oczyszczenie cery normalnej jest tzw. „parówka sosnowa”. Garść świeżych, sosnowych igieł i jedną

niedojrzałą szyszkę należy zalać w garnku litrem zimnej wody, podgrzać do 90 stopni Celsjusza. Nad tak przygotowaną „parówką” nachylamy twarz i przykrywamy się ręcznikiem. Czekamy 8-10 minut, wysuszamy się papierowym ręcznikiem i kostką lodu zamykamy pory. – Mieszkamy w Borach Tucholskich więc składniki mamy pod ręką. Ale parówkę można zrobić też ze składników, które wyhodujemy w ogrodzie, np. z lawendy, czarnego bzu, nasturcji, rozmarynu,

trochę słodkiej śmietany, łyżeczkę pszczelego miodu, wymieszać i nanieść na twarz. Po 20 minutach można zmyć maseczkę wilgotnym wacikiem, a pozostałą wilgoć wklepać w skórę.

– Poziomki są z kolei dobre na kurze łapki. Maseczkę można też wykonać ze świeżego ogórka – dodaje Stanisława Iwicka. – Ma on działanie nawilżające. Należy pokroić go w plasterki i obłożyć nimi twarz na dwadzieścia minut.

O tym, jakie zioła, owoce i warzywa wyhodowane w ogrodzie mogą posłużyć w celach pielęgnacyjnych, opowiedziała nam Stanisława Iwicka.

Jak dbać o rośliny? Przykłady

Lawenda – dla tej rośliny najlepiej wybrać miejsce ciepłe i słoneczne, np. skalniaki. Warto zdecydować się na mrozoodporne odmiany. Podłoże powinno być dobrze zdrenowane i mieć dużą zawartość wapnia. Lawenda źle rośnie na glebach gliniastych i podmokłych. Ta roślina wymaga sporej uwagi – trzeba regularnie usuwać chwasty.

Jaśmin – w Polsce można uprawiać go w domu, a latem wystawiać na balkon. Ta roślina nie toleruje mrozów. Gleba powinna być bogata w składniki mineralne i niezbyt kwaśna (można zmieszać ziemię ogrodową z niewielką ilością gliny). Co dwa lata roślinę należy przesadzić. Od wiosny do jesieni jaśmin należy podlewać regularnie, ale niezbyt obficie. Zimą ograniczamy podlewanie.

Ogródek ziołowy – uprawa ziół nie jest wymagająca. Trzeba je regularnie odchwaszczać i podlewać. Do dobrego wzrostu potrzebne jest im duże nasłonecznienie. Glebę należy dobrze spulchnić. Wokół ogródka warto posadzić aksamitki – ich zapach odstraszy szkodniki. Zioła jednoroczne (np. bazylię, cząber czy koper) trzeba dosadzać każdego roku, ponieważ nie przetrwają zimowych mrozów. Zioła wieloletnie (np. lawenda, mięta czy rozmaryn) mogą rosnąć wiele lat w jednym miejscu. Zioła można też uprawiać na balkonie. Czas wysiewu przypada na wiosnę, rozsądę sadzimy natomiast od połowy maja. Zioła trzeba podlewać i często przycinać.

Ogórki – najlepiej rosną w miejscach oświetlonych (ale nie przesadnie nasłonecznionych, bo może to doprowadzić do oparzeń na liściach). Roślina ta nie toleruje przymrozów. Ogórki sieje się w drugiej połowie maja. Należy je podlewać rano i wieczorem.

melisy, rumianku, mięty pieprzowej, kopru czy kwiatu lipy – wymienia Stanisława Iwicka.

Truskawki i ogórki nie tylko do słoika

Patentów na zdrową cerę prosto z ogrodu jest dużo więcej. Jak mówi pani Stanka, dobrym sposobem na odżywienie cery jest maseczka truskawkowa. Wystarczy rozgnieść kilka owoców, dodać

Prosto z ogrodu, bez konserwantów

Chociaż nad własnymi, naturalnymi kosmetykami trzeba się napracować, Stanisława Iwicka ostrzega przed drogowymi produktami. – Większość z nich zawiera szkodliwe, ropopochodne substancje, a nawet metale ciężkie – zaznacza. – Są one przyczyną wielu schorzeń autoimmunologicznych,

np. hashimoto. Wchłaniamy je przez skórę. Te substancje trafiają do krwiobiegu. Kremy mają pomagać, a często zawierają trucizny. Przykładem takiej substancji jest popularna gliceryna czy SLS.

Często etykiety wskazują, że kosmetyk jest „bio”, a w składzie roi się od chemii. Prawdziwe, naturalne kosmetyki do każdego typu cery można znaleźć we własnym ogrodzie.

Przykładowo: do cery suchej nada się woda jaśminowa. Niestety można ją stosować tylko w okresie kwitnienia jaśminu. Wystarczy zmiksować garść kwiatów i zalać 1/2 l wrzątku. Napar szczelnie zamknąć i zostawić w temperaturze pokojowej na dobę, potem przecedzić. Należy dwa razy dziennie przecierać twarz wacikiem nasączonym wodą jaśminową. Można ją przechowywać w lodówce przez 2 tygodnie. – Kosmetyki naturalne nie mają konserwantów, więc oczywiście nie wytrzymają tak długo, jak te kupione w drogerii – mówi Stanisława Iwicka.

Działaj „od środka”

Możliwości – jak zaznacza pani Stanka – jest cała masa. Dobrym rozwiązaniem dla cery suchej jest z kolei maseczka z marchwi. By ją wykonać, potrzebujemy jedną średniej wielkości marchew, żółtko jaja i mąkę ziemniaczaną. Marchew ścieramy na tarce, dodajemy żółtko i miksujemy. By papka nie spłynęła z twarzy, zagęszczamy ją mąką ziemniaczaną. Maseczkę nakładamy na 20 minut. Do cery suchej nada się też m.in. maseczka z malin zmieszanych z tłustym twarogiem, słodką śmietaną i łyżeczką miodu. W przypadku cery tłustej maseczki najlepiej stosować po wykonaniu wcześniej opisanej parówki. I tutaj we własnym ogrodzie można wyhodować składniki kosmetyku.

– Świetnie działają kawałki świeżych warzyw nakładane na twarz – mówi Stanisława Iwicka. – Przykładem jest maseczka z kapusty. Wystarczy rozgnieść liście i nałożyć na twarz.

Jest też sporo możliwości przygotowania różnego rodzaju naturalnych peelingów. Jednak jak podkreśla Stanisława Iwicka, podstawą jest działanie „od środka”, czyli zdrowe odżywianie i obserwowanie swojego organizmu.

Tekst i fot. Elżbieta Doniecka

Reklama

www.TRANSMARchojnice.eu

TRANSMAR

Tylko polski **węgiel i pellet**

CHOJNICE
ul. Ludowa 28

tel. **52 397 12 51**

Chojnice, ul. Gdańska 118
tel.: 52 52 123 99, 728 253 854
e-mail: biuro@mgszopinscy.pl
www.mgszopinscy.pl

Jesteśmy firmą powstałą w roku 2009, obejmującą swoim działaniem teren całej Polski.

Specjalizujemy się w instalacjach: gazowych, CO (centralne ogrzewanie), wentylacji, klimatyzacji oraz w instalacjach nowoczesnych paneli słonecznych.

ŚWIADCZYMY USŁUGI Z ZAKRESU SERWISU URZĄDZEŃ TAKICH JAK:

- instalacje i urządzenia gazowe
- instalacje centralnego ogrzewania
- instalacje wodno-kanalizacyjne
- instalacje wentylacji i klimatyzacji

Firma prowadzi serwis
24 godz. na dobę.

Serwisujemy urządzenia
wszystkich popularnych
marek.

W celu uzyskania bliższych
informacji zapraszamy do
kontaktu: tel. 696 557 903.

Zajmujemy się wykonywaniem projektów:

- wodno-kanalizacyjnych
- centralnego ogrzewania
- instalacji gazowych

Napisz lub zadzwoń:
barbara.jaworska@mgszopinscy.pl
tel. kom. 534 581 505

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Doskonałe rozwiązanie w sytuacji
stałe drożących paliw konwencjonalnych
i wyczerpujących się zasobów źródeł
nieodnawialnych

Jednym, a zarazem najobfitszym z takich źródeł jest
energia słoneczna, z kolei instalacje solarne oraz foto-
voltaiczne pozwalają na konwersję energii promienio-
wania słonecznego na ciepło, a także na energię elek-
tryczną.

INSTALACJE CO

Dostarczanie ciepła do elementów grzewczych
za pomocą gorącej wody

- Kotły gazowe
- Kotły stałopalne
- Grzejniki: konwekcyjne, gazowe, radiatorowe, nadmuchowe

KLIMATYZACJA I WENTYLACJA

Montaż klimatyzacji we wszelkich
rodzajach pomieszczeń, o różnym
przeznaczeniu

- Przeprowadzamy analizę pomieszczeń pod kątem
montażu instalacji i pomagamy w doborze optymal-
nego rozwiązania (systemu)
- Projektujemy systemy wentylacyjne, montujemy
i uruchamiamy klimatyzację i wentylację
- Wykonujemy pomiary i regulacje systemu
- Gwarantujemy pełen serwis urządzeń
- Oferujemy sprzedaż urządzeń klimatyzacyjnych
i wentylacyjnych

INSTALACJE WODNO- KANALIZACYJNE

Zaopatrywanie budynków w zimną i ciepłą
wodę oraz odprowadzanie ścieków kana-
lizacyjnych, a także zagospodarowywanie
wszelkich wód opadowych

- Serwis instalacji wodnej i instalacji sanitarnej
- Inwentaryzacje sieci wodociagowych
- Montaż instalacji podposadzkowych we wszystkich
rodzajach budynków
- Instalacje drenażowe z zastosowaniem materiałów
- Odprowadzanie i magazynowanie wód deszczowych
- Montaż separatorów tłuszczowych
- Odwodnienia parkingów

INSTALACJE I SIECI GAZOWE

Zakładanie nowoczesnych urządzeń
grzewczych renomowanych producentów

- Kompleksowy serwis wszelkiego typu instalacji ga-
zowych
- Okresowe badania stanu technicznego instalacji
w twoim domu pozwalają zapewnić wymagane bez-
pieczeństwo twojej rodzinie

Królują okna w kolorze antracytu

Czy to w nowym budynku, czy podczas remontu starego jednym z najważniejszych elementów są okna. Jakie są nowości i na co należy zwrócić uwagę przy ich zakupie, doradza Marcin Sałata, szef firmy działającej w tej branży.

Nie trzeba nikogo przekonywać, że wybór okien jest jedną z poważniejszych decyzji, przed jakimi staje inwestor budujący nowy dom. Podobnie ważna jest ta kwestia dla tych, którzy wykonują remonty starszych budynków. Wybór okien wpływa nie tylko na późniejszą estetykę, ale również właściwości cieplne budynku, co wpływa na rachunki. O oknach i ich właściwościach porozmawialiśmy trochę z **Marcinem Sałatą**, który prowadzi firmę działającą w tej branży.

Trzy rodzaje

Klienci mają do dyspozycji trzy główne rodzaje okien. – *Pierwszy z nich i najpopularniejszy to okna z tworzywa sztucznego, czyli typowe okna plastikowe (z PCV, obecnie zwanym PVC). Są one zbudowane z tworzywa na stalowym rdzeniu* – wyjaśnia Marcin Sałata. To modele popularne ze względu na cenę, mają też swoje klasy wytrzymałości. – *Cena i właściwości są zadowalające, ale jest jeden poważny mi-*

nus. Okna plastikowe nagrzewają się i mogą pracować. Dlatego nie nadają się na duże przeszklenia, mają ograniczenia co do swoich gabarytów – wyjaśnia ekspert.

Kolejny rodzaj to okna aluminiowe. Te są mniej popularne ze względu na wyższą cenę. Mają dobrą wytrzymałość i nadają się na duże przeszklenia, ale ich właściwości cieplne są gorsze. Jeżeli chodzi o wygląd, to można zamówić zarówno metaliczne, jak i takie imitujące drewno. Tego materiału nie musi imitować trzeci rodzaj, czyli okna drewniane. Te są najczęściej klejone warstwowo. Plusem alumi-

Na rynku stolarki okiennej stale pojawiają się nowości. Co jest obecnie na topie? – Klienci chętnie montują okna przesuwne typu HS. To rozwiązanie, które można zastosować na przykład do przechodzenia z salonu na taras. To duże przeszklone okno. Popularnością cieszą się też okna narożne – mówi Marcin Sałata, który prowadzi firmę działającą w tej branży. Te są wstawiane w rogach domu. Ich montaż jest przygotowany już wcześniej poprzez wmurowanie w rogu budynku słupa systemowego z PCV. W kolorystyce króluje obecnie antracyt, czyli kolor grafitowy. Poza tym cały czas w modzie jest drewno i jego imitacje, na przykład złoty dąb.

niowych i drewnianych profili jest to, że wytrzymują nawet duży ciężar szyb w środku.

Marcin Sałata przy popularnym obecnie rozwiązaniu, czyli oknie narożnym.

Wymóg trzech szyb

Ze względu na liczbę warstw szkła rozróżniamy między innymi

pomieszczenia od warunków atmosferycznych w tych konkretnych rozwiązaniach. – Obecnie wymogi są takie, że w nowych

dwie szyby. Obecnie jednak różnica cenowa pomiędzy tymi rozwiązaniami jest niewielka – mówi pan Marcin. Z punktu widzenia kupującego bardziej opłaca się więc zainwestować w większą liczbę szyb. Kolejną kwestią jest gwarancja. Producenci dają na okna przeważnie pięć lat gwarancji, ale trzeba pamiętać, że wiąże się to z wymogiem konserwacji etc. Producent okien może bowiem uzależnić gwarancję od różnych warunków. Jednym z nich na pewno będzie montaż zgodny z instrukcją.

Reklama

GRENE
 SKLEP ROLNICZO-TECHNICZNY

Zacznij z nami wiosenne porządki!

Sprawdź naszą ofertę na gazetka.grene.pl

Znajdź nas również na

TUCHOLA, ul. Bydgoska 7
pon.-pt. 7.30-17, sob. 8-14
 tel. kom.: +48 663 510 355
 e-mail: tuchola@sklepgrene.pl

Artykuły BHP

tel. 799 065 499,
 ul. Cegielniana 9
 89-500 Tuchola
 e-mail: radpol.kowalski@wp.pl
www.artykulybhptuchola.pl

P.P.H.U.

Rad-Pol

Radosław Kowalski

Oferujemy Państwu w atrakcyjnych cenach:

- rękawice ochronne
- ubrania ochronne
- buty ochronne
- środki czystości

oraz wiele innych artykułów BHP

Zakład Produkcji Wyrobów Metalowych

ul. Przemysłowa 10 tel. 799 065 499 e-mail: radpol.kowalski@wp.pl

Oferujemy usługi:

- toczenie na tokarkach CNC
- cięcie metalu piłą taśmową do H 300
- produkcja wyrobów metalowych
- spawanie
- cięcie gilotyną
- frezowanie

Popularnym kolorem kupowanym przez klientów jest antracyt.

Okno narożne to gotowe rozwiązanie systemowe.

Co z tym współczynnikiem?

Jak rozpoznać, czy nasze okno będzie łatwo przepuszczało ciepło, czy raczej dobrze izolowało nas od czynników zewnętrznych? – Warto zwrócić uwagę na tzw. współczynnik przenikania ciepła. To parametr wyliczany dla różnych materiałów budowlanych, w tym okien – wyjaśnia nasz ekspert. Parametr oznacza się literą U i można go znaleźć w opisie produktu. Oznacza on ilość ciepła przepływającego przez metr kwadratowy okna przy temperaturze 1 Kelwina. Im niższy współczynnik, tym mniej ciepła okna przepuszczają. – Do końca 2020 roku wymagana norma to wartość 1.1, od stycznia 2021 roku będzie to 0.9. Już teraz

dobrze okna trzyszybowe spełniają te parametry – wyjaśnia Marcin Sałata. Trzeba jednak pamiętać, że inne wartości są dla samych szyb (np. 0.5) a inne dla ram, które przepuszczają więcej ciepła (np. 1.0). W celu polepszenia parametrów stosuje się także np. specjalne „ciepłe” ramy.

Szeroki wachlarz cen

Nasz rozmówca zapytany o ceny przyznaje, że ich rozpiętość jest szeroka. Koszty zakupu okien są różne, a górne limity zależą jedynie od fantazji i zasobności portfela kupujących. Wiadomo jednak, które rozwiązania są droższe. – Przykładowe dwuskrzydłowe okno 1,5 na 1,4 metra z PCV to koszt około 1200-1600 zł, a drewniane lub aluminiowe tej wielkości to już może być koszt

np. 3 tys. zł. Wiele czynników ma wpływ na koszt, na przykład rodzaj i grubość profilu, liczba szyb, klamek i kolorystyka – wymienia. Na jakie wydatki muszą się więc przygotować inwestorzy, którzy budują nowy dom? – W zależności od wybranej opcji może to być 15 tys. zł przy najwykleszych rozwiązaniach, ale równie dobrze także 35 tys. zł – oblicza.

Co nowego?

Na rynku stolarki okiennej stale pojawiają się nowości. Co jest obecnie na topie? – Klienci chętnie montują okna przesuwne typu HS. To rozwiązanie, które można zastosować na przykład do przechodzenia z salonu na taras. To duże przeszklone okno. Popularnością cieszą się też okna narożne – mówi ekspert. Te są wstawia-

ne w rogach domu. Ich montaż jest przygotowany już wcześniej poprzez wmurowanie w róg budynku słupa systemowego z PCV. W kolorystyce króluje obecnie antracyt, czyli kolor grafitowy. Poza tym cały czas w modzie jest drewno i jego imitacje, na przykład złoty dąb. Specjalista doradza również, by w nowych domach od razu pomyśleć o roletach zewnętrznych. – Początkowo wydaje się, że to duży koszt, ale rolety czy plisy co parę lat trzeba wymieniać, wobec tego inwestycja ta się zwróci. Wielu inwestorów od razu decyduje się na rolety zewnętrzne – opowiada.

Ważny montaż

Nasz rozmówca podkreśla, że nie liczą się tylko same parametry okien. Ważny jest też

odpowiedni montaż, aby ubytek ciepła był jak najmniejszy. – Kiedyś montowało się na samą piankę, a teraz jest już nawet pojęcie ciepłego montażu. Od wewnątrz stosuje się taśmę paroizolacyjną, a od zewnątrz paroprzepuszczalną. Wilgoć ma być wypuszczana na zewnątrz, ale nie zbierać się w pianie izolacyjnej – mówi. Podkreśla, że Polska może i jest liderem w produkcji okien, ale pod względem montażu jakości usług wygląda jednak różnie. Jest on często nieprawidłowy. – Jeżeli ktoś czuje się na siłach, to może to zrobić samemu i nie utraci gwarancji, ale lepiej powierzyć to profesjonalnej ekipie. Poza tym firma ma obowiązek odebrać i zutylizować stare okna.

Tekst i fot. Stanisław Kamiński

Reklama

Z NAMI BUDOWA JEST PRZYJEMNOŚCIĄ

Dział AGD

Dział chemii gospodarczej

Dział firan

Dział farb

Dział łazienek

Dział drzwi i paneli

Architektura ogrodowa

Dział elektryczny

Dział narzędzi ręcznych

Dział dekoracji

PSB Duet II Chojnice
ul. Kaszubska 2
tel. 52 395 11 04,
52 396 21 26
www.duetchojnice.pl

Mrówka Człuchów
ul. Kwiatowa 2
tel. 59 834 22 17
www.duet-czluchow.pl

Mrówka Sępólno Krajeńskie
ul. Tartaczna 15
tel. 52 388 16 80
www.duet-czluchow.pl

Salon Mebli i Łazienek Duet
Sępólno Krajeńskie
ul. Chojnicka 4
tel. 786 864 548

Mini Mrówka Czarne
ul. Ogrodowa 24
tel. 59 832 01 52
www.duet-czluchow.pl

eprasa.pl 5f94a77f2e

Niższe rachunki za prąd dzięki fotowoltaice

Brzmi świetnie, ale... ile to wszystko kosztuje?

Rodzaj sprzętu oraz powierzchnia, na której konstrukcja będzie instalowana – te dwa czynniki najbardziej wpływają na koszt montażu instalacji fotowoltaicznej. O co najczęściej pytają klienci? Jak dużo tzw. „paneli” trzeba zamontować? I ile to wszystko kosztuje? Pytamy Jerzego Jasionowicza, właściciela firmy zajmującej się montażem instalacji fotowoltaicznych.

Coraz więcej właścicieli domów jednorodzinnych decyduje się na montaż paneli fotowoltaicznych. Rośnie świadomość społeczeństwa, co obserwuje Jerzy Jasionowicz, właściciel firmy zajmującej się montażem instalacji fotowoltaicznych. – Nasi klienci mają już coraz większą wiedzę dotyczącą tej technologii, potrafią nawet wymienić kluczowych producentów poszczególnych komponentów – podkreśla przedsiębiorca. – Wielokrotnie także posiadają informacje dotyczące potrzebnej im mocy instalacji fotowoltaicznej w kontekście rachunków za energię elektryczną, jakie płacą.

Jak mówi Jerzy Jasionowicz, na koszt instalacji fotowoltaicznej wpływa kilka czynników. Wśród nich wymienienia m.in. rodzaj modułów oraz inwerterów. Znaczenie ma też powierzchnia,

– Mniej zorientowani twierdzą, że fotowoltaika „produkuje” latem, a ciepło potrzebne nam jest zimą. Tymczasem dzięki możliwości bilansowania energii wyprodukowanej przez system fotowoltaiczny z siecią energetyczną, możemy zmagazynować tam sezonową produkcję i wykorzystać ją do celów grzewczych zimą. Dzieje się tak za sprawą zastosowania technologii współpracujących, jakimi są pompy ciepła oraz coraz popularniejsze elektryczne folie grzewcze – tłumaczy fachowiec.

na której moduły będą instalowane. – Wszystkie te składowe mają wpływ na dobór odpowiednich komponentów instalacji fotowoltaicznej oraz zakres prac do wykonania. Generalnie można przyjąć przedział cenowy między 15 a 40 tys. zł – szacuje fachowiec.

Jerzy Jasionowicz wyjaśnia, że pojedynczy, klasyczny moduł zajmuje 1,7 m². Na tej powierzchni jeszcze 2-3 lata temu można było przyjąć wartość 240-250 W. Dzisiaj jest to poziom zbliżający się do 300 W. – Mówimy tu o wersji „standard”. Można również znaleźć na rynku

oferty dla modułów o mocy zdecydowanie wyższej – mówi przedsiębiorca.

Na dom jednorodzinny powinny „przypadać” moduły o łącznej mocy od 4 do 7-8 kW.

Ile kosztuje utrzymanie instalacji?

Znamy już koszt montażu instalacji, jednak pozostają jeszcze koszty użytkowania. Czy panele trzeba wymieniać? A może konieczne są regularne przeglądy instalacji? – Tutaj trzeba „obalić” pewien mīt – mówi Jerzy Jasionowicz. – Dobrze wykonana instalacja fotowoltaiczna nie stanowi

większych kosztów w okresie jej eksploatacji. Komponenty tego systemu nie posiadają żadnych zaworów czy też płynów, co ma miejsce w instalacjach kolektorowych służących grzaniu wody.

Fachowiec zaznacza, że podczas użytkowania instalacji fotowoltaicznej trzeba obserwować wskazania urządzenia sterującego – inwertera. Należy też dokonywać oględzin modułów pod

Dzieje się tak za sprawą zastosowania technologii współpracujących, jakimi są pompy ciepła oraz coraz popularniejsze elektryczne folie grzewcze.

Jerzy Jasionowicz przyznaje, że ze względu na warunki atmosferyczne zimą sprawność fotowoltaiki zdecydowanie spada. Wówczas możemy jednak wykorzystać zmagazynowaną energię wyprodukowaną latem. Przedsiębiorca wyjaśnia, że owo

Na koszt instalacji fotowoltaicznej wpływa kilka czynników. Wśród nich wymienienia się m.in. rodzaj modułów oraz inwerterów. Znaczenie ma też powierzchnia, na której moduły będą instalowane. – Wszystkie te składowe mają wpływ na dobór odpowiednich komponentów instalacji fotowoltaicznej oraz zakres prac do wykonania. Generalnie można przyjąć przedział cenowy między 15 a 40 tys. zł – szacuje Jerzy Jasionowicz, właściciel firmy zajmującej się montażem instalacji fotowoltaicznych.

kątem czystości. To podstawa, ale można zadbać o poprawność działania instalacji w jeszcze jeden sposób. – Oczywiście, żeby inwestor czuł pewność co do prawidłowego działania poszczególnych elementów swojej „słonecznej elektrowni”, może zlecić co 2-3 lata ich przegląd wykwalifikowanej firmie instalatorskiej. Jego koszt nie powinien przekroczyć kilkuset złotych – mówi Jerzy Jasionowicz. Kolejną kwestią jest „żywność” modułów. Kiedy trzeba je wymienić?

– Za wzór możemy uznać rynek niemiecki. Tam instalacje były montowane w latach 90. Teraz, po mniej – więcej 20 latach użytkowania są zmieniane na nowe – mówi przedsiębiorca.

Nie tylko energia. Ogrzeć dom dzięki fotowoltaice

Panele fotowoltaiczne wytwarzają energię, dzięki czemu rachunki za prąd są niższe. Można je też wykorzystać do produkcji ciepła. – Mniej zorientowani twierdzą, że fotowoltaika „produkuje” latem, a ciepło potrzebne nam jest zimą – zaznacza Jerzy Jasionowicz. – Tymczasem dzięki możliwości bilansowania energii wyprodukowanej przez system fotowoltaiczny z siecią energetyczną, możemy zmagazynować tam sezonową produkcję i wykorzystać ją do celów grzewczych zimą.

bilansowanie wynika z ustawy o odnawialnych źródłach energii. Wykonaną instalację należy zgłosić do lokalnego operatora. Z mocy ustawy zapewni nam on wirtualne „magazynowanie” wyprodukowanej energii, z której można skorzystać np. zimą.

Zostaw to fachowcom

Klienci mają coraz większą świadomość i wiedzę, na czym polega ta technologia. Zdarza się, że z tego powodu dochodzi do niezręcznych sytuacji. – Tak też było podczas montowania jednej z pierwszych instalacji, które wykonywaliśmy w tym roku – wspomina Jerzy Jasionowicz. – Montaż rozpoczęliśmy w czwartek i zdążyliśmy zamontować część konstrukcji mocującej moduły. Piątek był dniem wolnym dla ekipy ze względu na bardzo trudne warunki pogodowe. W sobotnie popołudnie klient do mnie zadzwonił z pytaniem, czy może nie znajduję się gdzieś w okolicy, bo... zabrakło mu nakrętek przy skręcaniu pozostałej części konstrukcji. Po prostu postanowił wraz z dwoma synami przyspieszyć montaż. Tacy „pomocni” klienci się zdarzają – przyznaje przedsiębiorca.

Aby mieć pewność, że panele będą prawidłowo zamontowane, mimo wszystko lepiej zostawić to fachowcom.

Tekst i fot. Elżbieta Doniecka

Reklama

ceo

Centrum Energii Odnawialnej
KOMPLEKSOWE INSTALACJE FOTOWOLTAICZNE

Profesjonalne doradztwo i wsparcie pomontażowe

Opracowywanie dokumentacji techniczno-projektowej

Montaż instalacji fotowoltaicznych

+48 (52) 519 05 36

ceo-odnawialna.pl

Budzimy nasz ogród po zimie. Co zrobić najpierw?

– Z trawnikami młodszymi niż dwa lata nie powinniśmy robić praktycznie nic, ewentualnie dokonać drobnego czesania. W przypadku starszych trawników należy zająć się wertykulacją bądź aeracją – mówi Piotr Klunder, właściciel firmy zajmującej się usługami ogrodniczymi.

Jakie zabiegi wykonać w ogrodzie, który budzi się do życia wraz z ostatnimi tygodniami zimy? Kiedy zadbać o trawnik? O jakim rodzaju nawadniania warto pomyśleć i w jakie zainwestować? Czy w ogrodnictwie pojawiają się coraz bardziej śmiało nowinki techniczne? O kilku wątkach istotnych dla właścicieli ogrodów rozmawiamy z fachowcem.

Przełom marca i kwietnia to ostatni moment, by z zaangażowaniem ruszyć do naszego ogrodu i pomóc mu „obudzić się” po odcho-
dzącej zimie. Pomóc w tym mają podstawowe zabiegi, z którymi powinien poradzić sobie każdy doświadczony właściciel ogrodu.

Podciąć, przesmarować. Inne odkryć

Piotr Klunder, właściciel tucholskiej firmy zajmującej się świad-

ceniem usług ogrodniczych zwraca uwagę, że pierwsze ruchy w nowym roku w ogrodzie warto wykonać nawet w połowie lutego, a nie później niż na przełomie lutego i marca. – Pierwszymi zabiegami są cięcia sanitarne i prześwietlające drzewek owocowych. Nie chodzi o drzewa pestkowe (np. wiśnie, czereśnie), bo te są przycinane po owocowaniu na jesień. Mowa np. o gruszech, jabłoniach. Cięcia pielęgnacyjne

mają umożliwić lepszy dopływ światła do całej korony drzewa, doprowadzić tworzenie nowych, młodych pędów, w których będą tworzyć się kwiaty, a następnie owoce – zaczyna tłumaczyć nasz rozmówca, dodając, że grubsze cięcia należy posmarować, a dzięki temu zabezpieczyć specjalną pastą ochronną, od razu po dokonaniu przycięcia. W tym samym czasie należy

zabrać się za przycinanie i formowanie wszelkich drzew iglastych. I w tym przypadku warto pamiętać o zabezpieczeniu pastą grzybobójczą. Na przełomie lutego i marca ustają większe przymrozki. – Jest to dobry moment, by zająć się odkryciem wszystkich roślin, które wymagały zimowego zabezpieczenia – kontynuuje Piotr Klunder, wymieniając m.in. magnolie czy różaneczniki.

Zadbaj o trawnik. Zajrzyj do domowego warzywnika

Marzec, a dalej przełom marca i kwietnia to najlepsza pora, by skoncentrować się na trawniku. – Z trawnikami młodszymi niż dwa lata nie powinniśmy robić praktycznie nic, ewentualnie dokonać drobnego czesania. W przypadku starszych trawników należy zająć się wertykulacją bądź aeracją – mówi fachowiec o zabiegach pielęgnujących trawniki. Pozwolą one na usunięcie resztek trawy z jesieni i napowietrzają glebę. Inny zabieg to piaskowanie trawnika, który poprawi chłonność gleby, ulepszy strukturę trawnika. Po wszystkim warto jest zastosować nawóz, najlepiej z dużą ilością azotu, co zdecydowanie przyspieszy regenerację trawnika po zimie.

Klunder zwraca uwagę, że przełom marca i kwietnia to świetny moment na zajęcie się domowym warzywnikiem, bo jest to pora siania wszelkich warzyw. Na czym skupić się

wkrótce, czyli w połowie kwietnia? Celem powinny być domowe szklarnie, w których można już sadzić np. pomidory. Na sadzenie kwiatów jednorocznych idealną porą będzie natomiast maj. – Tak wyglądają podstawowe kroki, które należy postawić od końca zimy do pełnej wiosny – podsumowuje wątek Piotr Klunder. M.in. jego firma oferuje wykonanie usług w powyższym zakresie, co przy ogrodzie średniej wielkości (gdzie działka ma ok. 1000 m²) kosztuje ok. 1000 zł. Jest to jednorazowe wejście na ogród. Przedsiębiorca zdradza, że pod względem jej zamówienia i cen, które może zaoferować, Tuchola i okolice są miejscem... charakterystycznym. Okazuje się, że tujejsi mieszkańcy interesują się usługami ogrodniczymi firmy w danym, konkretnym zakresie, a wiele zadań wolą wykonać sami, zazwyczaj z powodów oszczędnościowych. Zdecydowanie więcej kompleksowych zamówień w wyższych cenach nadchodzi np. z miejscowości podbydgoskich. Zlecenia z powiatu chojnickiego także często mają większy zakres (i cenę) niż z powiatu tucholskiego. Często jest tak, że właściciel ogrodu w Tucholi – przy jego danej wielkości w Tucholi – woli sam kupić wertykulator, niż zamawiać usługę. Czy właściciel poradzi sobie ze swoim ogrodem bez udziału firmy ogrodniczej? – Żyjemy w takich czasach, że niekiedy wydaje mi się, iż niektórzy klienci

EUROSTANDARD
Salon Łazienek

CHOJNICE, Topole 20
(pow. eksp. 3000 m²)

SZCZECINEK, ul. Wiśniowa 10
(pow. eksp. 800 m²)

NOWE ARANŻACJE W NASZYM SALONIE

NAJWIĘKSZE SALONY ŁAZIENEK W REGIONIE – NAJNOWSZE KOLEKCJE PŁYTEK CERAMICZNYCH

RABAT

-15%

KUPON RABATOWY

Kompleksowe zakupy z 15% rabatem przy zakupie powyżej 7,5 tys. zł

* nie dotyczy produktów objętych promocją

** kupon ważny do 30.04.2019

z tym kuponem

DOWÓZ GRATIS
w promieniu 100 km

wiedzą więcej ode mnie. Wiele czytają w internecie, ale oczywiście decyduje praktyka. I mówię to w jak najbardziej pozytywnym kontekście – przyznaje Piotr Klunder. Dodaje też, że klienci, z którymi jego firma miała kontakt przy samym zakładaniu ogrodu, dzwonią następnym razem po dłuższym czasie, dopiero w sytuacjach awaryjnych. Przykład? Chwasty w trawniku, żółknące tuje. Albo problem z systemem nawadniania.

Ogród coraz bardziej automatyczny. Z robotem

Z właścicielem firmy ogrodniczej rozmawiamy o ważnych

rozwiązaniach technicznych, które warto stosować w ogrodach. I właśnie wspomniane wyżej nawadnianie trawnika wysuwa się na pierwszy plan. – Jeśli klientowi, który zainwestował w trawnik z rolki, zależy na jakości, wręcz namawiamy go, by postawił na rozwiązania automatyczne. Tych systemów, podobnie jak ich komponentów, jest coraz więcej. W związku z tym systemy automatyczne stają się coraz tańsze – namawia Piotr Klunder. Jedną z podstawowych zalet automatu nawadniającego trawnik? Brzmi banalnie – automat pozwala...

zapomnieć o podlaniu trawnika, a to, z jaką częstotliwością działa, zależy od wprowadzonych ustawień. – Kiedy nasz klient ma nowy dom, często namawiamy do budowy studni głębinowej, a co najmniej do budowy zbiorników zbierających wodę deszczową z dachów czy podjazdów, którą następnie można wykorzystać do nawadniania. Da to oszczędność, która będzie kolejną zaletą systemu – uzupełnia Piotr Klunder.

Niewątpliwym niuans technologicznym w polskich ogrodach staje się montaż... robotów koszących, które dzia-

łają na wzór odkurzaczy. Roboty przemieszczają się same do granic wyznaczanych przez linki. – Taki system koszący najłatwiej zainstalować jest we własnie projektowanym ogrodzie i zakładanym trawniku. Ale jego założenie jest też możliwe przy tych istniejących – mówi fachowiec. Dzięki dużej częstotliwości pracy takiego robota wzrost trawy może być zawsze minimalny. Chociaż cena takiego

systemu w Polsce (kilkę tys. zł) może jeszcze zniechęcać, nasi rodacy znają sposoby. Piotr Klunder wspomina inwestycję u dwóch sąsiadów, którzy postanowili wykonać „dziurę” w płocie i tak rozmieścić linki systemu, że robot jest w stanie obsługiwać dwa ogrody jednocześnie.

Tekst Piotr Paterski,
fot. Piotr Paterski,
archiwum firmy

Przedstawiciel firmy ogrodniczej przyznaje, że aktualnie namawia swoich klientów do zakładania automatycznych systemów nawadniających.

Reklama

Reklama

- ✓ OGRODY
- projekt
- realizacja
- pielęgnacja

- ✓ AUTOMATYCZNE NAWADNIANIE
- ✓ BRUKARSTWO
- ✓ USUWANIE DRZEW
- ✓ BUDOWA OGRODZEŃ

tel. 510 258 215, 501 128 182

[f /sekwoja.garden](#) www.sekwojagarden.pl

z pasji do ogrodnictwa

Chojnice, ul. Łąkowa 2 (Pawłówek)

tel./fax: 52 397-12-80

godz. otwarcia:

pn.-pt. 8.00 - 18.00, sob. 8.00 - 14.00

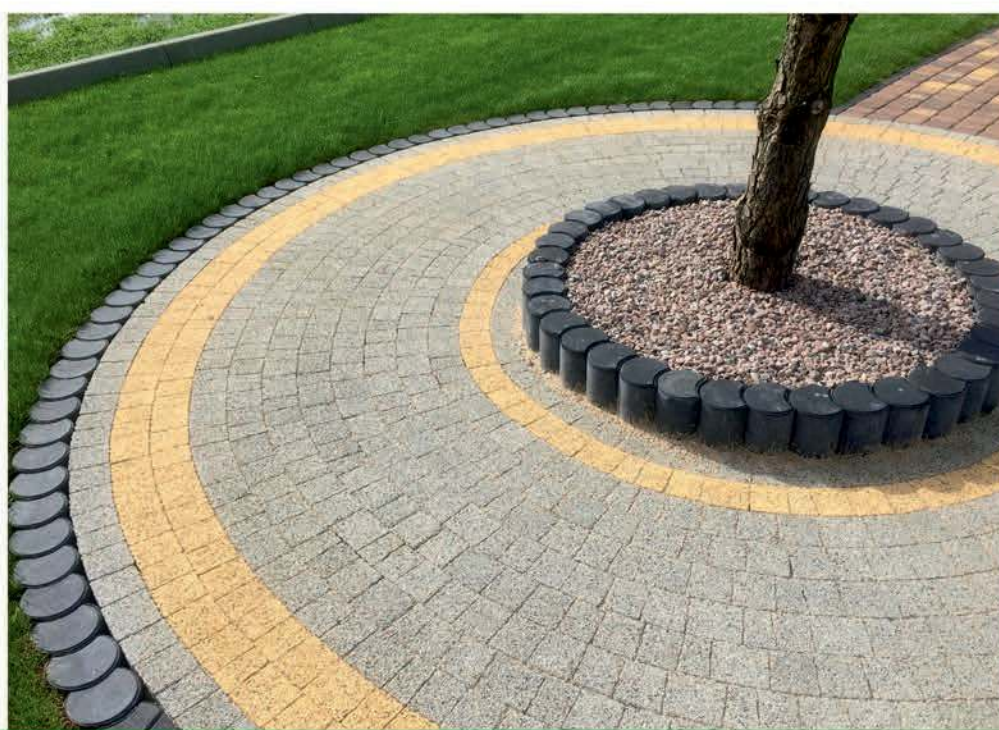
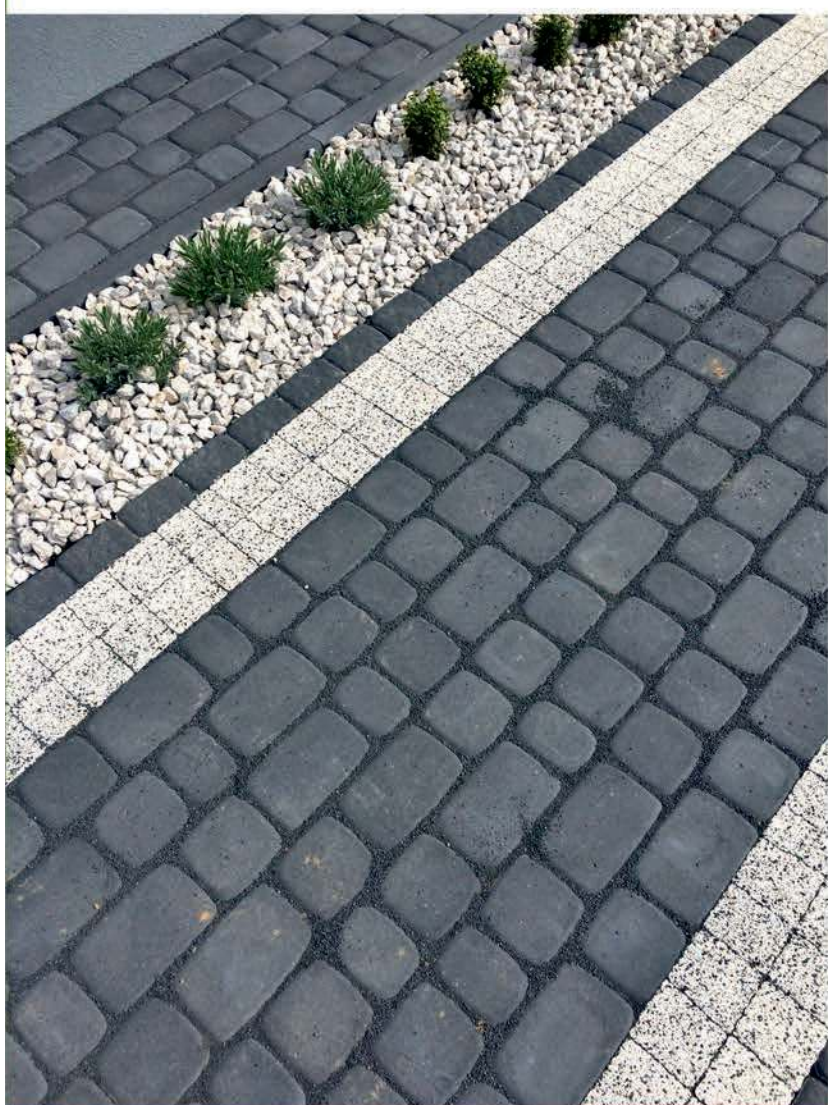
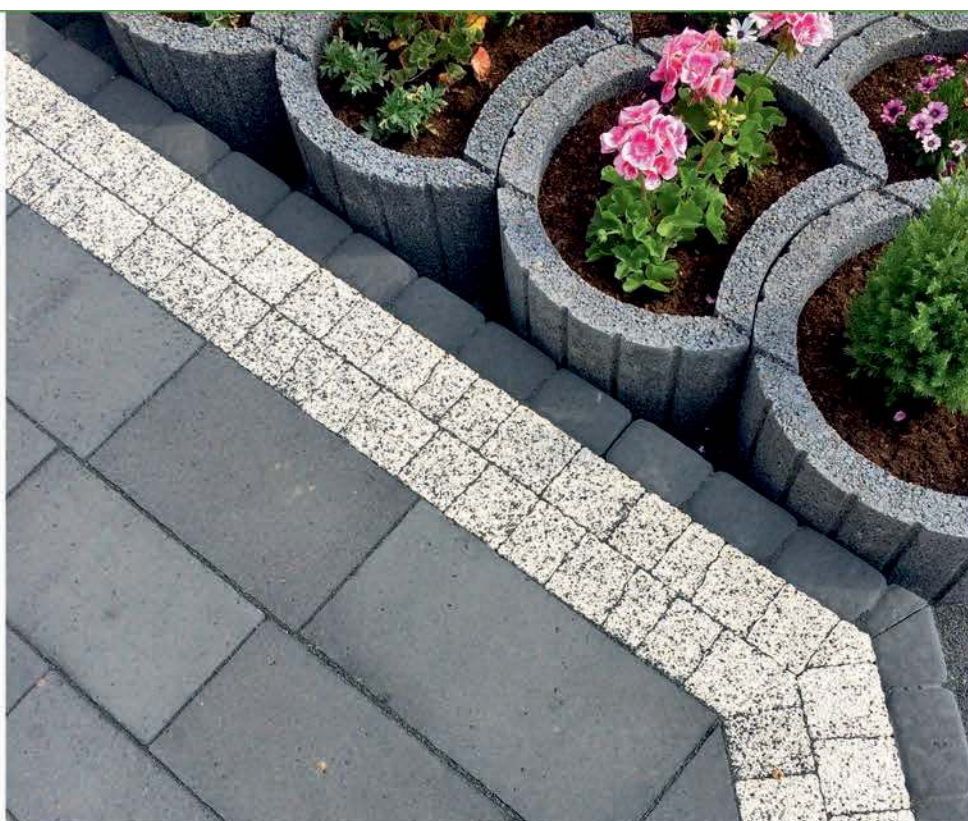
Dobra rada, dobra cena

- MATERIAŁY BUDOWLANE
- Hydraulika
- Elektronarzędzia
- Elektrotechnika
- AGD

Chojnice, ul. Łąkowa 2 (kierunek Tuchola)

GINTER
Jakość i doświadczenie
30 lat

**JAKOŚĆ
I DOŚWIADCZENIE**

CHOJNICE, ul. KOLEJOWA 4, tel./fax 52 397 40 46, www.ginter.pl